

T.C.
Mersin Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Arkeoloji Anabilim Dalı

NAGİDOS HELLENİSTİK DÖNEM SERAMİKLERİ

Hatice KÖRSULU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mersin- 2006

T.C.
Mersin Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Arkeoloji Anabilim Dalı

NAGİDOS HELLENİSTİK DÖNEM SERAMİKLERİ

Hatice KÖRSULU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Murat DURUKAN

Mersin- 2006

ÖNSÖZ

Antik Nagidos kenti, Kilikia bölgesinin Dağlık kesiminde yer almaktadır. Bugün burası Mersin İli'ne bağlı Bozyazı İlçe'si sınırları içindedir. Kent antik kaynaklarda ve 19.-20. yy.da bölgeyi ziyaret eden birçok gezgin tarafından Samos koloni kenti olarak not edilmiştir. 1985- 1986 yıllarında yazlık bir sitenin yapımı sırasında ortaya çıkan buluntular üzerine Nagidos Akropolünün eteklerinde Anamur müzesi tarafından bir kurtarma kazısı yapılmıştır. 1997 yılında Prof. Dr. Serra Durugönül başkanlığında Nagidos ve çevresinde yüzey araştırması yapılmıştır. 1998 yılında ise Prof. Dr. Serra Durugönül başkanlığında Nagidos kazılarına başlanmıştır. Beş yıl sürdürülen kazılarda kentin Akropolis ve Nekropolis alanlarında, karşısında yer alan Nagidussa adasında kazı çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca çevre bölgelerinde araştırma ve inceleme gezileri yapılmıştır. Buluntular kendini tekrarlamaya başlayınca kazı çalışmalarına son verilmiş ve araştırmanın en önemli kısmını oluşturan, ortaya çıkarılmış buluntuların değerlendirilmesine geçilmiştir.

İlk kazı sezonundan itibaren katıldığım Nagidos kazılarında ortaya çıkarılan buluntuların değerlendirilmesinde yer almak benim için büyük bir mutluluk oldu. Bana bu imkanı veren Prof. Dr. Serra Durugönül'e ve tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Murat Durukan'a çok teşekkür ederim. Tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Murat Durukan'a çalışmam süresince bana yol gösterdiği ve beni sabırla dinlediği ayrıca teşekkür ederim.

Literatür taramam sırasında kütüphanede çalışmamı sağlayan Prof. Dr. Serra Durugönül'e tekrar teşekkür ederim.

Literatür çalışmam sırasındaki yardımlarından dolayı ayrıca Arkeolog Neşe Kul-Berndt'te teşekkür ederim.

Çalışmam boyunca her konuda bana yardım eden ve destek veren Arş. Gör. Erkan Alkaç'a teşekkür ederim.

Bilgisayar ortamında yaptığımız çalışmalarda bize zamanını ayıran ve bu anlamda her konuda yardımcı olan Ahmet Mörel'e ve diğer malzeme çalışmalarımızda yardımcı olan Sinem İşler'e teşekkür ederim.

Ve eğitimim süresince sağladığı maddi desteklerinden dolayı babam Mevlüt Körsulu'ya çok teşekkür ederim.

Mersin-2006

Hatice KÖRSULU

ÖZET

Nagidos, Dağlık Kilikia’da, Anemurium’un 10 km doğusunda yer almaktadır. 1998-2002 yılları arasında burada Prof. Dr. Serra Durugönül başkanlığında kazılar yapılmıştır. Bu çalışmanın konusu Nagidos kazılarından ele geçen Hellenistik dönem seramikleridir.

Hellenistik dönem seramikleri, Nagidos Akropolünde yapılan kazılarda her noktadan ele geçmiştir. Ancak en yoğun güney yamaçta ortaya çıkarılan “Yamaç Evler” kompleksinden gelmiştir. İki tür seramik tespit edilmiştir: 1. Batı yamacı stilinde bezeli olan seramikler 2. Bezemesiz kaplar.

M.Ö. 4. yy. sonu-3. yy.ın ilk çeyreğine ait kaplar Nagidos’ta M.Ö. 333’ten sonra bir gerileme döneminin söz konusu olmadığını ortaya koymuştur. M.Ö. 3. yy.ın 2. çeyreğine ait malzeme sayısı azdır. Ancak bu döneme ait sikkeler ve mühürlü amphoralar yoğundur. M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısında ise Nagidos Hellenistik dönem seramiğinde bir patlama yaşanmıştır. Batı yamacı seramiği de M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısına ait kaplarda tespit edilmiştir. Nagidos’ta, ithal olduğu düşünülen az miktardaki kaplar dışında, seramiklerin genelinde tespit edilen kil renkleri ve katkı maddeleri, Hellenistik dönemde yerel üretimin artış gösterdiğine işaret etmektedir. Nitekim bazı Hellenistik seramik gruplarının kil özellikleri, M.Ö. 3. yy.’da Nagidos’ta üretildiği tespit edilen mühürlü amphoralarla paralellik taşımaktadır.

Nagidos'ta seramik buluntular M.Ö. 2. yy.ın ortalarında sona ermektedir. Bu tespit, diğer buluntularla da desteklenmektedir. Buluntularla ortaya çıkan bu durum M.Ö. 2. yy. ortalarında Nagidos Akropolünün terk edildiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hellenistik seramik, Nagidos, batı yamacı seramiği, bezemesiz kaplar, form, astar, bezeme.

SUMMARY

Nagidos is located in Rough Cilicia 10 kilometers east of Anemurium. In the years from 1998 to 2002 excavations were lead by Prof. Dr. Serra Durugönül in this area. The subject of this study is the Hellenistic period ceramics which were found in Nagidos.

These Hellenistic period ceramics were found from each point of the acropolis. However, the greatest part of the finds come from the south slope complex called the “slope houses”. Two kinds of ceramics were defined: 1. ceramics in the style of west-slope 2. undecorated pottery.

Potteries which belong to the first quarter of the 3rd century and end of the 4th century B.C. point out that a regression period didn't take place in the region after 333 B.C.. Find which belong to the 2nd quarter of the 4th century B.C. are rare. However, the density of coins and stamped amphoras of the period is enormous. In the second half of the 3rd century B.C. the hellenistic ceramics gained an enormous density. Also west-slope ceramic style was defined in the potteries which belong to the second half of the 3rd century B.C.. Except few potteries which were possibly imported, Nagidos clay colours and additive materials; which were found in nearly all of the ceramics, state that local production made a huge increase in the Hellenistic period. Moreover, clay features of some Hellenistic ceramic groups have similarities with stamped amphoras which were produced in Nagidos in the 3rd century B.C.

Nagidos ceramic finds end in the middle of the 2nd century B.C. This point is supported with other finds. The situation revealed by finds, points out that the acropolis of Nagidos was evacuated in the middle of the 2nd century B.C.

Key Words: Hellenistic ceramic, Nagidos, west-slope ceramic, undecorated potteries, form, slip, decoration.

İÇİNDEKİLER

ÇİZİM VE RESİM LİSTESİ

KISALTMALAR LİSTESİ

GİRİŞ.....1

I. BÖLÜM HELLENİSTİK SERAMİKLER

I. 1. Hellenistik Seramik Stilleri.....11

I. 1. 1. Batı Yamacı Seramiği.....11

I. 1. 2. Bezemesiz Kaplar.....13

I. 1. 3. Kil.....14

II. BÖLÜM NAGIDOS HELLENİSTİK DÖNEM KAP FORMLARI

II. 1. Skyphoslar (Kat. No. 1-5).....15

II. 2. Kantharoslar (Kat. No. 6-21).....16

II. 3. Cup-Kantharoslar (Kat. No. 22-33).....20

II. 3. 1. Dikey Kulplu Cup-Kantharoslar (Kat. No. 23-26).....21

II. 3. 2. Mahmuz Kulplu Cup-Kantharoslar (Kat. No. 27-33).....22

II. 4. Dışa Çekik Ağızlı Kaseler (Kat. No. 34-39).....24

II. 5. İçe Çekik Ağızlı Kaseler (Kat. No. 40-54).....29

II. 6. Dudak Kenarı Oluklu Kaseler (Kat. No. 55-58).....37

II. 7. Düz Dudak Tablalı Kaseler (Kat. No. 59-67).....39

II. 8. Çift Kulplu Kaseler (Kat. No. 68-69).....42

II. 9. Balık Tabakları (Kat. No. 70-76).....44

II. 10. Yuvarlatılmış Ağız Kenarlı Tabaklar (Kat. No. 77-91).....46

II. 11. Batı Yamacı Bezemeli Yivli Tabaklar (Kat. No. 92-117).....50

II. 12. Diğer Kase ve Tabak Formları (Kat. No. 118-132).....60

II. 13. Table Amphoralar (Kat. No. 133-134)	66
II. 14. Kraterler (Kat. No. 135-161)	68
II. 14. 1. Çan Kraterler (Kat. No. 135-137)	68
II. 14. 2. Destekli Kraterler (Kat. No. 138-155)	69
II. 14. 3. Bolster Kraterler (Kat. No. 156-157)	74
II. 14. 4. Moldmade Kraterler (Kat. No. 158-161)	75
II. 15. Testiler (Kat. No. 162-174)	77
II. 16. Lagynoslar (Kat. No. 175)	79
II. 17. Hydrialar (Kat. No. 176)	80
II. 18. Kapalı Kap Kaideleri (Kat. No. 177-191)	81
II. 19. Lekaneler (Kat. No. 192-196)	82
II. 20. Kapaklar (Kat. No. 197-202)	83
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	85
KATALOG	91
KAYNAKÇA	178
LEVHALAR	

ÇİZİM VE RESİM LİSTESİ

Harita 1: Kilikia Bölgesi haritası.

Fotoğraf 1: Nagidos Akropolisi.

Fotoğraf 2: Yamaç evler planı.

Fotoğraf 3: Yamaç evler ve Nagidussa adası.

Fotoğraf 4: Yamaç evler.

1- 5: Skyphos.

6-21: Kantharos.

22: Cup-kantharos.

23-26: -: Dikey kulplu cup-kantharos.

27-33: Mahmuz kulplu cup-kantharos.

34-39: Dışa çekik ağızlı kase.

40-54: İçe çekik ağızlı kase.

55-58: Dudak kenarı oluklu kase.

59-67: Düz dudak tablalı kase.

68-69: Çift kulplu kase.

70-76: Balık tabağı.

77-91: Yuvarlatılmış ağız kenarlı tabak.

92-117: Batı yamacı bezemeli yivli tabak.

118: Dudak tablası yivli tabak.

119: Lekanis.

120-121: Dışı bezemeli kase.

122: Metal taklidi kase.

123-124: Tabak.

125: Dudak kenarı oluklu sığ kase.

126-132: Baskı-bezemeli tabak veya kase kaide-gövde parçası.

133-134: Table amphora.

135-137: Çan krater.

138-155: Destekli krater.

156-157: Bolster krater.

158-161: Moldmade krater.

162-174: Testi.

175: Lagynos.

176: Hydria.

177-191: Kaide.

192-196: Lekane.

197-202: Kapak.

Harita 2: Doğu Akdeniz haritası.

KISALTMALAR LİSTESİ

AA	Archaeologischer Anzeiger.
Agora	The Athenian Agora, Results of The Excavations Conducted by The American School of Classical Studies at Athens.
AM	Mitteilungen des Deutschen Archeologischer Instituts, Athenische Abteilung.
AnatSt.	Anatolien Studies.
AvP	Altertümer von Pergamon.
Bkz	bakınız.
BSA	Annual of the British School at Athens.
istMitt.	İstanbuler Mitteilungen.
Kat. No.	Katolog Numarası.
PF	Pergamonische Forschungen.
RA	Revue archeologique.
TMO	Travaux de la Maison de l'Orient Mediterraneen
REDAC	Report of the Department of Antiquities, Cyprus.
ZPE	Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik

SUMMARY

THE HELLENISTIC PERIOD CERAMICS OF NAGIDOS

Nagidos is located in Rough Cilicia 10 kilometers east of Anemurium. In the years from 1998 to 2002 excavations were led by Prof. Dr. Serra Durugönül in this area. The subject of this study is the Hellenistic period ceramics which were found in Nagidos.

These Hellenistic period ceramics were found from each point of the acropolis. However, the greatest part of the finds come from the south slope complex called the "slope houses". Two kinds of ceramics were defined: 1. ceramics in the style of west-slope 2. undecorated pottery.

Potteries which belong to the first quarter of the 3rd century and end of the 4th century B.C. point out that a regression period didn't take place in the region after 333 B.C.. Finds which belong to the 2nd quarter of the 4th century B.C. are rare. However, the density of coins and stamped amphoras of the period is enormous. In the second half of the 3rd century B.C. the Hellenistic ceramics gained an enormous density. Also west-slope ceramic style was defined in the potteries which belong to the second half of the 3rd century B.C.. Except few potteries which were possibly imported, Nagidos clay colours and additive materials; which were found in nearly all of the ceramics, state that local production made a huge increase in the Hellenistic period. Moreover, clay features of some Hellenistic ceramic groups have similarities with stamped amphoras which were produced in Nagidos in the 3rd century B.C.

Nagidos ceramic finds end in the middle of the 2nd century B.C. This point is supported with other finds. The situation revealed by finds, points out that the acropolis of Nagidos was evacuated in the middle of the 2nd century B.C.

Key Words: Hellenistic ceramic, Nagidos, west-slope ceramic, undecorated potteries, form, slip, decoration.

GİRİŞ

Nagidos antik kenti, batıda Korakeison(Alanya) ve doğuda Alexandria Kat. Isson'a (İskenderun) kadar uzanan Kilikia bölgesinin Dağlık kesiminde, Anemurium'un 10 km doğusunda yer almaktadır(Harita 1). Bugün burası, Mersin İli'nin Bozyazı İlçesi'nde Paşabeleni tepesindedir. Tepenin üzerinde kentin *akropolü*, eteklerinde ise *nekropolü* bulunmaktadır. Nagidos *akropolünün* 200 m kadar karşısında ise kalıntılarının yoğunlukla beylikler dönemine ait olduğu düşünülen Nagidussa Adası vardır(Fotoğraf 1)¹.

Nagidos kentinin coğrafyası ve kuruluşu hakkında antik kaynaklar çeşitli bilgiler aktarmaktadır. Antik coğrafyacı Strabon², Anemurium'dan sonra gelen ilk kentin Nagidos olduğunu söylemektedir. Antik yazar Hekataios'a göre "Nagis Kubernetes" adlı semitik kökenli birisi tarafından kurulmuştur. Pompeus Mela ise komşu kent Kelenderis ile Nagidos'un Samos kolonisi olduğunu bildirmektedir³.

Nagidos'un yeri ilk olarak 1890'larda bölgeyi ziyaret eden Heberdey ve Wilhelm adındaki iki araştırmacı tarafından tespit edilmiştir⁴.

1930'lu yıllarda, kentte bir araştırma yapan Gjerstad Anadolu'nun bu bölgesindeki demir çağı kap çeşitlerini not etmiş ve Nagidos'un muhtemelen M.Ö. 8. yy.dan erken bir dönemde kurulmuş Samos kolonisi olduğunu önermiştir⁵.

¹ Durugönül 1999a, 67

² Strabon XIV 14, 4

³ Durugönül 1999a, 68; Durugönül 2001b, 435; Zoroğlu 1994, 21

⁴ Heberdey-Wilhelm 1896, 158- 159

⁵ Gjerstad 1934, 155- 203

1985-1986 yıllarında, Sini çayının batısında, Paşabeleni tepesinin eteklerinde yazlık bir sitenin yapımı sırasında ortaya çıkan buluntular üzerine Anamur müzesi tarafından kurtarma kazısı yapılmıştır. Kazı çalışmalarında pişmiş toprak ve kireç taşı lahitler, urneler, Pan betimli bir altın diadem ve pişmiş toprak kaplar ele geçmiştir. Bu buluntular, M.Ö. 3. yy.a tarihlenen birkaç parça dışında, genellikle M.Ö. geç 5. ve 4. yy.lara tarihlenmektedir⁶.

1997 yılında Prof. Dr. Serra Durugönül başkanlığında Nagidos ve çevresinde yüzey araştırması yapılmıştır. Araştırmada Paşabeleni tepesinin zirvesini çevreleyen M.Ö. 5. ve 4. yy.lara ait sur duvarları tespit edilmiştir ve doğu yamaçta, surun altında basit planlı mezarlara rastlanmıştır. Ayrıca tepede mühürlü amphora kulpları ile M.Ö. 5. yy. ve sonrasına ait seramikler ele geçmiştir⁷.

1985-1986 yılındaki kurtarma kazısı, 1997 yılındaki yüzey araştırması ile coğrafi, tarihi ve epigrafik veriler üzerine Nagidos'da 1998-2002 yılları arasında Prof. Dr. Serra Durugönül başkanlığında arkeolojik kazı çalışmaları yapılmıştır. Beş yıl sürdürülen çalışmalar öncelikle 1997 yılında yapılan araştırmada tespit edilen Paşabeleni tepesinin zirvesini çevreleyen sur duvarları içinde ve doğu yamaçta yoğunlaşmıştır⁸. Kentin yerleşimini ve stratigrafisini saptayabilmek için güney ve kuzey yamaçlarda da kazı çalışmaları yapılmış ve araştırmalar sonucu çalışmalar güney yamaçta yoğunlaştırılmıştır⁹. Ayrıca tepenin doğu ve güneydoğu yamaçlarında nekropol alanında incelemeler

⁶ Durugönül 1999a, 76; Jones-Russell 1993, 295; Bu mezar buluntuları üzerine kapsamlı bir çalışma Yrd. Doç. Dr. Murat Durukan tarafından hazırlanmaktadır.

⁷ Durugönül 1999b, 332

⁸ Durugönül 2000, 283- 288; Durugönül 2001a, 273- 280

⁹ Durugönül 2001a, 273- 280; Durugönül 2002, 205- 210; Durugönül 2003, 207; Durugönül 2004, 69-76

yapılmıştır. Nagidos kazılarında, Paşabeleni tepesi dışında Nagidos antik kentinin sınırlarını belirlemek amacıyla Nagidussa adasında ve çevre bölgelerde de araştırma ve inceleme gezileri gerçekleştirilmiştir¹⁰.

Nagidos'un erken dönem tarihi üzerine kesin bilgilere rastlanmamaktadır. Ancak M.Ö. 2000'lerde Luvilerin kurduğu Tarhundaşsa krallığının sınırları içinde olduğu bilinmektedir. Asur döneminde de ne durumda olduğu tam olarak bilinmemektedir. Asurluların M.Ö. 8. yy. sonlarında Göksu nehrine kadar geldikleri bilinmekte, ancak Nagidos ve çevresindeki varlıkları üzerine açık bilgiler yoktur. M.Ö. 7. yy.da ise antik kaynaklardan da aktarıldığı gibi Samos kolonisi olarak kurulmuş bir liman kenti olduğu düşünülmekteydi¹¹. Ancak Nagidos kazılarında tespit edilen yeni sonuçlar, bu görüşleri değiştirmiştir¹².

M.Ö. 6. yy. ile 4. yy. arasında Kilikia bölgesinin önemli bir yerleşimi olan Meydancikkale'nin bir Pers garnizonu olduğu bilinmektedir. Nagidos'ta da bu yüzyıllar arasında Pers satrabı olan Pharnazabus'a ait gümüş sikkeler ele geçmiştir. M.Ö. 5. yy. sonu ve 4. yy. başları arasına tarihlenen bu gümüş sikkeler Nagidos'un bu tarihlerde ekonomik yönden güçlü bir kent olduğunu düşündürmektedir. Nagidos da Kelenderis, Holmoi ve Mallos gibi "Büyük Kralı" tanımakla birlikte kendi şehir lejantı olan tanrı ve sembollerini kullanarak sikke basmıştır¹³.

¹⁰ Durugönül 2000, 283- 288

¹¹ Durugönül 1999a, 68

¹² Bu konu Yrd. Doç. Dr. Murat Durukan tarafından çalışılmaktadır.

¹³ Durugönül 1999a, 68; Durugönül 2001b, 429- 432

Sikkeler dışında ilk yapım evresi M.Ö. 4. yy.'ın ilk yarısına verilen Nagidos akropolünü çevreleyen güçlü surlar¹⁴, 1985-1986 yıllarında yapılan kurtarma kazısında ele geçen mezar buluntuları, 1998-2002 yılları arasındaki kazılarda ele geçen ve özellikle M.Ö. 5. yy.'ın 2. yarısı ile 4. yy.'ın ilk yarısında yoğunluk gösterdiği tespit edilen Attika seramikleri¹⁵ kentin bu dönemde gücünü ve zenginliğini gösteren diğer unsurlardır.

M.Ö. 333'de Makedonya Kralı B. İskender'in İpsos savaşında Persleri yenmesiyle Kilikia bölgesi el değiştirmiştir. M.Ö. 321'de İskender'in ölümünden M.Ö. 301'e kadar Anadolu Antigonos Monophtalmos tarafından yönetilmiştir. M.Ö. 301'de Antigonos'un İpsos savaşını kaybetmesi ve öldürülmesi üzerine, generalleri arasında yapılan toprak paylaşımında Karia, Lykia, Pamphilia ve Kilikia bölgesi Kasandros yönetimine bırakılmıştır. Kasandros burada kardeşi Pleistharkos'u bırakarak kendisi Makedonya'ya gitmiştir. M.Ö. 299 yılında Antigonos'un oğlu Demetrias, Seleukos yardımıyla Kilikia'ya saldırmış ve bölgeyi ele geçirmiştir. Ancak M.Ö. 296'da Seleukos ile aralarının bozulması üzerine Seleukos Kilikia'ya girmiştir. M.Ö. 286'da bölgeyi tekrar Demetrias ele geçirmiştir. M.Ö. 283'te bu iki komutan arasında yapılan savaşta ise Demetrias esir düşmüş ve Seleukos Nikator I Kilikia'yı geri almıştır. Bu tarihten sonra Seleukos Nikator I M.Ö. 281'de Lysimachos'uda yenerek Anadolu'nun büyük bir kısmını yönetimi altına almıştır. Ancak M.Ö. 280'de Çanakkale boğazını geçtikten sonra öldürülmüştür¹⁶.

¹⁴ Jones-Russell 1993, 294; Durugönül 1999b, 332; Durugönül 2001b, 433-434

¹⁵ Bu konu Yrd. Doç. Dr. Murat Durukan ve Arş. Gör. Erkan Alkaç tarafından çalışılmaktadır.

¹⁶ Durukan 1998, 88

Ptolemaioslar M.Ö. 301'de Antigonos ile yapılan savaşa katılmamıştır. Bu nedenle bu savaş sonunda yapılan toprak paylaşımına dahil edilmemiş ve aynı zamanda bu toprak paylaşımı sırasında ellerinde bulunan Güney Suriye topraklarının Seleukoslara verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu gelişmeler üzerine Seleukoslar ile Ptolemaioslar arasında bir gerginlik yaşanmaya başlamıştır ve sonunda I. Suriye savaşı çıkmıştır. Ptolemaioslar M.Ö. 278-275'de Seleukos yönetimindeki Lykia'ya, M.Ö. 272'lerde ise Kilikia'ya girmişlerdir. Kilikia bölgesinde üstünlüğün Ptolemaioslara geçtiği bu dönemde Seleukoslarla aralarındaki sınır henüz aydınlanmış bir konu değildir. Ancak Ptolemaiosların koloniler kurdukları Orta Dağlık Kilikia'da güçlü bir varlıklarının olduğu bilinmektedir¹⁷.

M.Ö. 260-253'de II. Antiochos ile Ptolemaios Philadelphos arasında gerçekleşen II. Suriye savaşıyla Pamhpylia ve Kilikia bölgesi Seleukosların eline geçmiştir. M.Ö. 246-241'de patlak veren III. Suriye savaşıyla ise Ptolemaioslar bölgeye tekrar hakim olmuştur. Ptolemaioslar bu dönemde İskenderun'dan Çanakkale'ye kadar uzanan bölgeye sahip olmuş ve Dağlık Kilika ile Ovalık Kilikia arasında sınır oluşturan Soloi kentine asker çıkararak Seleukosların Anadolu sahilleriyle bağlantılarını tamamen kapatmışlardır¹⁸.

M.Ö. 333'de İskender'in hakimiyetiyle birlikte şehir sikkelerinin sona erdiği bilinen¹⁹ Nagidos'un M.Ö. 4. yy. sonundan itibaren gelişimini nasıl sürdürmüş olduğu

¹⁷ Durukan 1998, 88-89

¹⁸ Durukan 1998, 89

¹⁹ Durugönül 2001b, 432

konusunda yeterli bilgi bulunmamaktaydı. Yalnız tespit edilen birkaç yazılı belge kentin bu tarihlerdeki konumu hakkında bilgiler vermektedir.

M.Ö. 321 yılına ait bir Samos kararnamesinde Nagidos'tan iki kardeş onurlandırılmıştır ki bu durum bu tarihlerde iki kent arasındaki ilişkileri göstermektedir²⁰.

1987 yılında Bozyazı'dan iki yazıt ele geçmiştir. Bunlardan ilki bir adak yazıtıdır. M.Ö. 4. yy.ın son çeyreğine tarihlenen bu yazıt Dağlık Kilikia'nın en erken yazıtı olarak geçmektedir. İkinci yazıt M.Ö. 3. yy.ın ilk çeyreğinde bölgenin Seleukos kontrolünde olduğu Seleukos Nikator I ile oğlu Antochos I'in ortak yönetim dönemine veya Antochos I'in tek başına iktidar olduğu döneme aittir ve Antiocheia'nın kuruluşu sırasında Nagidos'tan yerleşimci istenmesiyle ilgilidir²¹.

1931'de çözülen bir papirusda ise Nagidos'tan Mısır'a paralı asker gönderildiği aktarılmıştır ve bu papirus için M.Ö. 250'lere ait olabileceği önerilmiştir²².

Nagidos'un bu dönemdeki konumunu belirten son derece önemli bir yazıt bugün Mersin Müzesinde sergilenmektedir. M.Ö. 238-230'a tarihlenen bu yazıt Nagidos'dan alınan topraklar üzerinde Arsinoe antik kentinin kuruluşu ile ilgilidir. Kilikia'nın Ptolemaios valisi Tharses'in(Aetos'un oğlu) mektubunu ve Nagidos kararnamesini içerir. Ancak yazıttan anlaşıldığı üzere Arsinoe'nin ilk kuruluşu Kilikia'nın Ptolemaios II. Phladelphos hakimiyetinde olduğu ve Kilikia valisi Thrases'in babası

²⁰ Jones-Russell 1993, 295-296

²¹ Jones-Russell 1993, 297, 299; Durugönül 2001b, 432

²² Jones-Russell 1993, 296

Aetos dönemine denk gelir. Muhtemelen II. Suriye savaşında topraklarını Seleukoslar ele geçirmeden ve Ptolemaios II'nin ölümünden önce M.Ö. 260'larda olabileceği düşünülür²³.

Bu çalışmanın konusunu 1998-2002 yılları arasında Nagidos'da yapılan kazılarda ele geçen Hellenistik dönem seramikleri oluşturmaktadır. M.Ö. 4. yy. sonlarında Makedonya Kralı B. İskender'in Doğu'yu fethiyle getirdiği yeni dünya düzeni, Yunan seramik sanatında da önemli değişimlere sebep olmuştur. Klasik dönemin ince ve zahmetli seramiklerinden sonra değişen beğeniyle birlikte bu dönemde Attika'da birçok yeni seramik grupları ve kap formları ortaya çıkmıştır. Attika dışındaki diğer merkezlerde ise Attika kaplarının direkt taklitleri yapılmıştır. Atina'dan başka Asya'dan Kartaca'ya, Mısırdan Rusya'ya kadar her yerde sayısız seramik üretim merkezleri kurulmuştur²⁴. Ege kıyılarındaki Bergama antik kenti bu anlamda büyük bir üretim ve ticaret merkezidir. Ege kıyılarındaki Rhodos, Ephesos, Sardes ve Knidos gibi kentler de Bergama kadar olmasa da Attika tipi kapların üretim ve ticaretini yapmış diğer önemli yerleşimlerdir. Doğuya doğru Suriye ve Mezopotamya'da ise Attika kaplarının direkt taklitleri tespit edilmiştir. Kilikia bölgesinde Tarsus kentinde de Hellenistik dönemde seramik üretiminin söz konusu olduğu düşünülmektedir.

Nagidos antik kentinin Hellenistik dönem tarihi üzerine, yukarda bahsedilen yazıtlar dışında, 1998-2002 yılları arasında gerçekleştirilen kazılara kadar ne durumda olduğu detaylı olarak bilinmemektedir. Kilikia bölgesi Hellenistik dönemde Büyük İskender'in ölümünden sonra kurulan Ptolemaios krallığı ile Seleukos krallığı arasındaki

²³ Yazıt hakkında detaylı bilgi için bakınız Opelt-Kirsten 1989, 55- 66; Jones-Habicht 1989, 317-328;

Durugönül 1999a, 69-76

²⁴ Metzger 1969, 19; Haspels 1946, 235

mücadelelere sahne olmuştur. Bu iki krallık arasında sürekli el değiştirmiştir. Merkezi Mısır olarak güçlü ticari ve askeri filolarıyla büyük bir imparatorluk kurmuş olan Ptolemaiosların, Nagidos ve çevresindeki bölgede bazı koloniler kurdukları ve buraya güçlü bir şekilde yerleştikleri bilinmektedir. Bölgede bulunmuş olan Ptolemaioslara ait sikkelerde bunu desteklemektedir²⁵. Nagidos kazılarında da Ptolemaioslara ait çok miktarda sikke ele geçmiştir. Ele geçen sikkelerden anlaşıldığı üzere, Kilikia bölgesinin Dağlık kesiminde önemli bir yerleşim olarak varlığını sürdürdüğü anlaşılan Nagidos antik kentinin, öncelikle Hellenistik dönem seramik tipolojisini tespit etmek bu çalışmanın en önemli amacını oluşturmaktadır. Bununla birlikte diğer buluntu gruplarını destekleyici bir veri olan seramiklerle, İ.Ö. 5. ve 4. yy.da kendi adına sikke basan güçlü bir yerleşim olduğu bilinen kentin Hellenistik dönem yerleşimini tarihlemek ve Hellenistik dönemde ne durumda olduğunu ortaya koymak diğer önemli unsurdur.

Kilikia bölgesi seramiği üzerine bugüne kadar çok az yayın yapılmıştır. Bölgenin seramiği pek tanınmamaktadır. Nagidos Hellenistik Dönem Seramiği konulu bu tez Nagidos kentinin Hellenistik yerleşimini tarihlemesi ve Hellenistik seramiğini tanıtmaya yanında Kilikia bölgesinin de bu dönem seramiğinin tanınmasını sağlayacaktır. Bu nedenle Nagidos'un Hellenistik dönem seramiğinin yayınlanması Kilikia bölgesi için de büyük önem taşımaktadır.

Tez çalışmasında şu yöntem uygulanmıştır: yazım aşamasına gelmeden önce 1998-2002 yılları arasında yapılan kazılarda ele geçen Hellenistik döneme ait bütün seramikler bir araya toplanmıştır. Bütün bu parçaların 1/1 teknik çizimleri yapılmıştır.

²⁵ Durukan 1998, 87-89

Çizimlerde seramikler sağda içten, solda dıştan gösterilmiştir. Seramikler üzerindeki bezemelerde buna göre yerleştirilmiştir. Çizimler bitirildikten sonra her parçanın kil rengine bakılmıştır. Kil renginin belirlenmesinde “*Munsell Soil Color Chart*” renk katalogu kullanılmıştır. Bundan sonra seramikler form tiplerine göre ayrılmıştır ve bunların katalogları yapılmıştır. Değerlendirme bütün parçalar üzerinde yapılmıştır. Ancak yayına parçaların hepsini almak mümkün olmadığı için her form için birkaç örnek alınmış ve bunlar bilgisayar ortamına aktararak “*Autocad*” programında çizilmiştir. Her parçanın fotoğrafları çekilmiştir. Fotoğraflarda bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Levhalar için çizim ve fotoğraflar “*Photoshop*” programında birleştirilmiştir. Son olarak “*Microsoft Office Publisher*” programında levhalar oluşturulmuştur.

Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Nagidos Hellenistik dönem seramiklerinin genel özellikleri verilmiştir. İki seramik türü tespit edilmiştir: 1. Batı Yamacı Bezemeli Kaplar 2. Bezemesiz Kaplar. Batı yamacı seramiği, M.Ö. geç 4. yy.da Attika’da ortaya çıkmış ve bütün Akdeniz dünyasına yayılmıştır. Nagidos Hellenistik dönem seramiğinde de sevilen bir tür olmuştur. Nagidos’da batı yamacı seramiği yanında önemli bir grubuda kap yüzeyinin yalnız astarlanmış olduğu bezemesiz kaplar oluşturmaktadır.

İkinci bölümde seramik grupları ele alınmıştır. Seramik grupları arasında kantharoslar, skyphoslar, cup-kantharoslar, dışa çekik ağızlı kaseler, içe çekik ağızlı kaseler, dudak kenarı oluklu kaseler, düz dudak tablalı kaseler, çift kulplu kaseler, balık tabakları, yuvarlatılmış ağız kenarlı tabaklar, batı yamacı bezemeli yivli tabaklar, table amphoralar, çeşitli tipte kraterler, testiler, lagynoslar, hydrialar, kapalı kaplara ait kaideler,

lekaneler ve kapaklar yer almaktadır. Çalışmada her grup tek tek ele alınmıştır. Bu anlamda öncelikler her grubun genel karakteri ve kökeni üzerine kısa bilgiler verilmiştir. Sonra Nagidos özeline inilerek, bunların genel özellikleri(form, astar, bezeme) anlatılmıştır. En son ise öncelikle Nagidos kazılarında ele geçtikleri konteksler dikkate alınmak kaydıyla diğer hellenistik merkezlerdeki benzerleriyle de karşılaştırılarak tarihlemeleri yapılmıştır.

Sonuç ve değerlendirme bölümünde, seramiklerle kentin Helenistik dönem tarihi gelişimi aydınlatılmaya çalışılmıştır. Seramik buluntularla elde edilen sonuçlar, sikke ve mühürlü amphoralar gibi önemli buluntu gruplarıyla desteklenmiştir.

Her parçanın ayrı ayrı tanıtıldığı katalog; katalog no, bulunduğu açma, ölçüler (r1: ağız yarı çapı, h: yükseklik, r2: kaide yarı çapı), hamur rengi, katkı maddesi, tanım ve tarihleme bölümlerinden oluşmaktadır. Katalog no. ve figür no. aynıdır.

I. BÖLÜM HELLENİSTİK SERAMİKLER

Nagidos kazılarında Hellenistik dönem seramiği tepenin her noktasında ele geçmiştir. Ancak Hellenistik seramik tipolojisini aydınlatıcı en önemli buluntular güney yamaçta εφ14, φ15, φ16, ΒΓ15, ΒΓ16 ve Γ16 plan karelerine denk gelen alanda ortaya çıkarılan “yamaç evler” kompleksinden gelmiştir(Fotoğraf 1). Bu yapı grubu, Hellenistik dönemde inşa edilmiştir(Fotoğraf 2-4). Bu alandan ele geçen malzemeler arasında az miktarda M.Ö. geç 4. yy. ile M.Ö. 3. yy.ın ilk yasına ait örnekler tespit edilmiştir. Malzemelerin yoğunluğunu ise M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı/M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy. kapları oluşturmaktadır.

I. 1. Hellenistik Seramik Stilleri

I. 1. 1. Batı Yamacı Seramiği

Nagidos Hellenistik seramiğinde batı yamacı seramiği önemli bir grup oluşturmaktadır. Nagidos'ta batı yamacı seramiğiyle birlikte Hellenistik seramik repertuarında çeşit ve sayı bakımından önemli bir artış olmuştur. Dikey kulplu cup-kantharoslar, ağız kenarı oluklu kaseler, batı yamacı bezemeli tabaklar, table amphoralar, kraterler, dışı bezemeli kaseler, bir testi örneği ve bir kapak parçası batı yamacı tarzında bezenmiştir. Dikey bant kulplu cup-kantharosların yalnız iki örneği üzerinde batı yamacı bezemesi tespit edilmiştir. Ağız kenarı oluklu kaseler, batı yamacı bezemeli tabaklar, table amphoralar ve kraterler ise Nagidos'un karakteristik batı yamacı bezemeli kaplarıdır.

Batı yamacı bezemeli vazoların astarları genellikle ince ve mattır. Kapların yüzeyinden kolayca dökülen düşük kaliteye sahiptir. Bunlar kırmızı-kahverengi, siyah-kahverengi (yada alaca) renkte astara sahip kaplardır. Bazı örnekler ise oldukça kaliteli

parlak siyah ve mat siyah renkte astarlanmıştır. Genellikle astar daldırma teknikte uygulanmıştır. Nagidos'un batı yamacı kaplarının en zengin grubunu oluşturan batı yamacı bezemeli bir tabak örneğinin kaidesindeki parmak izi seramik ustasının bu yöntemini göstermektedir. Kraterler ve table amporalarda dış yüzey tamamen astarlanırken iç tarafta yalnız ağız kenarı astarlıdır. İç taraftaki astar daldırma teknikten ziyade fırça ile yapılmış olmalıdır.

Vazoların süslenmesinde en çok sarmaşık yaprağı motifi tercih edilmiştir. Sarmaşık yaprağı bezemeli parçaların çoğu sanki bir elden çıkmış izlenimi vermektedir. Sarmaşığın kalp şeklindeki yaprakları ve dalga bandı şeklindeki dalları bütün parçalar üzerinde birbirinin aynısıdır. Bu motif yalnız TİP II tabakları(Kat. No. 107-109) üzerinde farklı bir stil göstermektedir. Dalların dönüşü keskin, yapraklar ise, yanlara doğru uzayarak kalp özelliğini yitirmiştir. Yine bu gruptan bir örnek üzerinde ise yapraklar yukarıya doğru uzamış ve incelmıştır(Kat. No. 111). Bezeme genellikle boya ile verilmiştir. Yalnız birkaç parçada dallar insize teknikte, yapraklar ise boyama tarzında uygulanmıştır(Kat. No. 55, 120).

Sarmaşık yaprağı dışında fyonk yapılmış kurdele(Kat. No. 112, 145), kraterlerin boynuna, kase ve tabakların ise ağız kenarına yapılmış ve defne çelenginden yapılmış taç gibi görünen yapraklar(Kat. No. 23-24, 93, 99, 138), ışın motifi(Kat. No. 55), literatürde "koşan köpek" olarak geçen motif (Kat. No. 98) ve insize teknikte birtakım şekiller kullanılmıştır. Tek örnekle temsil edilen table amphora ise boyunda ve omuzda bantlar ile merkezinde çiçek motifli, boyunda kolye gibi görünen bezemesiyle kendine has bir süsleme şekli gösterir(Kat. No. 133).

Batı yamacı bezemeli bir grup parça üzerinde ise aynı zamanda kabartma tarzında yapılmış bezemeler vardır. Bolster kraterlerin(Kat. No.156) dudak tablası altında, yumurta-ok motifi bulunmaktadır. Moulded kraterlerin (Kat. No.158-161) ise dudak kenarı üzerinde yumurta-ok motifi veya dil motifleri bulunmaktadır. Tek örnekle temsil edilen hydria (Kat. No.176) örneğinin de dudak kenarı üzerinde aynı şekilde yumurta-ok motifi vardır. Bir destekli krater (Kat. No.147) örneğinin dudak tablası altında da lotus ve lotus tomurcuklarından oluşan bezemeler vardır.

Nagidos'un aşırı tuzlu ve kalkerli toprağı kaplar üzerindeki bezemeleri büyük oranda tahrip etmiştir. Bu nedenle çoğu parça üzerindeki beyaz boya, seramikler üzerinde kalın bir tabaka oluşturan toprakla birlikte kalkmış ve bezemenin yalnız sülieti korunmuştur. Ancak bazı iyi korunmuş ve boya kalıntıları görülebilen örnekler, süslemede beyaz boyanın kullanıldığını göstermektedir.

I. 1. 2. Bezemesiz Kaplar

Nagidos Hellenistik dönem seramiğinde batı yamacı kapları yanında önemli bir gruptur. Mahmuz kulplu cup-kantharoslar ve dikey bant kulplu cup-kantharosların birkaç bezemeli örneği dışında kalan örnekleri, dışa çekik ağızlı kaseler, içe çekik ağızlı kaseler, düz dudak tablalı kaseler, balık tabakları ve yuvarlatılmış ağız kenarlı tabaklar bu grup tabak ve kaselerdir. Bezemesiz yalnız astarlanmış kaplardır. Bunlardan yalnız dışa çekik ağızlı kaselerde, tondoları baskı-bezemeli örnekler vardır(Kat. No. 34). Yuvarlatılmış ağız kenarlı tabakların ise Attika ithali olan tiplerinde baskı-bezemeli örnekler bulunmaktadır(Kat. No. 77). Bu kaplar genellikle daldırma teknikte astarlanmışlardır. Astarları düşük kaliteli, çabuk dökülen kırmızı-kahverengi, siyah-kırmızı alaca renktedir.

I. 1. 3. Kil

Hellenistik dönem seramik kili açık kahverengi tondan koyu kırmızı/kiremit kırmızısına kadar uzanan bir renk yelpazesine sahiptir. Kil ağırlıklı olarak kalker, mika ve taşçık katkıdır. Çok az örnekte ise şamot tespit edilmiştir. Seramik parçaları yüzeyinde belirgin bir şekilde kalker patlakları görülmektedir ve bu bazen seramiği deforme etmiştir. Mika katkısı ise parçaların yüzeyinden de parlamaktadır.

Nagidos'ta Hellenistik seramiklerde tespit edilen ikinci grup kil ise yeşilimsi-gri renktir. Ancak bu kil grubunun katkı maddeleri ilk grup kil renkleriyle aynıdır. Kalker, mika ve taşçık katkıdır. Kalkerden dolayı seramik yüzeyinde aynı şekilde patlaklar vardır. Mika katkısı ise seramik yüzeyinden de görülebilmektedir.

II. BÖLÜM NAGIDOS HELLENİSTİK DÖNEM KAP FORMLARI

II. 1. Skyphoslar (Kat. No. 1-5)

Attik tip skyphoslar M.Ö. 6. yy.ın ortalarında başlamıştır. Sparkes-Talcott Korinth tipi skyphosların Attik adaptasyonları olan bu tip skyphosların kalın cidarı, torus şeklindeki kaidesi, kalın ve sert kulpu ile başlangıcında gövdesi üzerinde kırmızı çizgili örneklerine rağmen tamamen siyah boyalı yüzeyiyle Korinth tiplerinden ayrıldığını söylemiştir²⁶.

Nagidos'da Attika'dan ithal edilen skyphoslar M.Ö. 5. yy.ın ilk yarısında başlamış ve M.Ö. 3. yy.ın başlarına kadar devam etmiştir. M.Ö. 4. yy.ın ortalarında ise Nagidos'ta Attik tiplerin taklidi skyphoslar görülmeye başlamıştır²⁷. Bunlar Attik ithalleri gibi Hellenistik dönemin başlarında sona ermiştir. En geç örnekleri M.Ö. 4. yy. sonu-M.Ö. 3. yy. ilk çeyreğine aittir.

Kat. No. 1, Attika ithali kaide-gövde parçasıdır. Kaidesinin alt tarafında merkezde siyah renkli nokta ve bunun etrafında iç içe girmiş daireler yer almaktadır. Atina Agora'dan M.Ö. yaklaşık 330 ve 320'ye tarihlenen örneklerle paralellik göstermektedir²⁸. Bu parça Nagidos'ta tespit edilen Attik tip skyphosların, Attika ithallerinin en geç örneğidir.

Kat. No. 2-5, Attika taklidi örnekleridir. Kat. No. 2 ağız-gövde parçasıdır. Dışa çekik ağızlı ve dik bir boyun profiline sahip olan parçanın kulpunun ise yalnız gövdeye

²⁶ Agora XII, 84

²⁷ Durukan-Alkaç 2006, fig. 27-36.

²⁸ Agora XII, fig. 4, 352, Pl. 17, 353

eklendiği nokta korunmuştur. Bu parçanın benzer örneği Atina Agora'da M.Ö. 300-275'e tarihlenmiştir²⁹.

Kat. No. 3-5 ise kaide-gövde örnekleridir. Attik tiplerin taklidi olan bu kaide-gövde parçalarından Kat. No. 3'e Atina Agora'dan paralel bir örnek M.Ö. 300-275'e verilmiştir³⁰. Korinth'ten benzer bir parça ise M.Ö. 300'e verilmiştir³¹. Kat. No. 4 ve 5 ise Atina Agora'nın M.Ö. 4. yy. sonu-M.Ö. 3. yy.ın ilk çeyreğine ait örneklerine benzemektedir³².

II. 2. Kantharoslar (Kat. No. 6-21)

Kantharos, Helenistik dönem çömlekçiliğinde batı yamacı seramiğinde en sevilen formlardan biridir. Nagidos'ta tespit edilen kantharoslar arasında Attika ithali ve Attik tiplerin taklidi örnekler yer almaktadır.

Kat. No. 6-16 Attik tiplerin taklidi kaplardır. Kat. No. 6, Attik özel kulplu kantharos örneklerine benzemektedir ve Atina Agora'dan bu tip kantharoslardan paralel bir örneği M.Ö. 325'e tarihlenmiştir³³.

Kat. No. 7-9, basit ağız kenarlı örneklerdir. Kulp eklentileri korunmamıştır. Kat. No. 10-11 basit ağız kenarlı mahmuz kulplu kantharoslardır. Sparkes-Talkott, basit ağız kenarlı ve kalıplı ağız kenarlı kantharosların Attika'da cup-kantharoslar kadar erken

²⁹ Agora XXIX, fig. 12, 153

³⁰ Agora XXIX, fig. 12, 154

³¹ Edwards 1975; Pl. 13, 331

³² Agora XII, fig. 4, 352; Agora XXIX, fig. 12, 152

³³ Agora XII, fig. 7, 720

üretilmeye başladığını söylemişlerdir. Mahmuz kulpun ise M.Ö. 5. yy.da da bilindiğini ancak az üretilen bu kulp tipinin çok ince cidara sahip olduğunu ve M.Ö. 4. yy. kapları için ilham olduklarını belirtmişlerdir³⁴. Attik tiplerin taklidi olan Nagidos'tan Kat. No. 7-9'de tanıtılan örnekler Atina Agora'nın M.Ö. 4. yy.ın son çeyreği-M.Ö. 3. yy.ın ilk çeyreğine tarihlenen kaplarına benzer tiplerdir³⁵. Boyun profilleri korunmuş olan Kat. No. 7 ve 8'in boynu Attik tiplere nazaran daha kısadır. Ancak ağız ve boyundan gövdeye geçişleri Attik tiplerin aynısıdır. Pnyx'de Nagidos'un bu üç örneğine benzer bir parça da M.Ö. 3. yy.a tarihlenmiştir³⁶.

Kat. No. 12'de tanıtılan parça, kalıplı ağız kenarına sahip mahmuz kulplu kantharostur. Bu örnek ağız ve kulp profiliyle Atina Agora'nın M.Ö. 320-310 ile M.Ö. 325-300 tarihli örnekleriyle paralellik göstermektedir³⁷.

Kat. No. 13'da tanıtılan örnek ise basit ağız kenarına sahip bir kantharos ağız-gövde parçasıdır. Bu örneğin yüksek boyun profili basit ağız kenarlı cup-kantharosları andırmaktadır. Atina Agora'dan benzer bir örneği M.Ö. 275-260 verilmiştir³⁸.

Kat. No. 14 ve 15 Attik köşeli cidara sahip Hellenistik kantharoslardandır. Attika'nın bu tip kantharosları köşeli gövde profiline sahiptir ve gövdeleri üzerinde kazıma yivler bulunmaktadır³⁹. M.Ö. 3. yy.ın 2. çeyreğinde popüler olmuştur ve Menon sarnıcı ile

³⁴ Agora XII, 22

³⁵ Agora XXIX, fig. 4-5

³⁶ Rotroff-Kamp 1996, fig. 8, 5

³⁷ Agora XII, fig. 7, 704; Agora XXIX, fig. 6, 47

³⁸ Agora XXIX, fig. 8, 75

³⁹ Rotroff bu tipi "angular kantharos" olarak tanımlamıştır. bkz. Agora XXIX, 100

Grup A'da bezemesiz örnekleri bulunmuştur. M.Ö. 3. yy.ın ortasında ise batı yamacı bezemeli örnekleri çoğalmıştır⁴⁰. Nagidos'dan bu iki örneğin ağız kenarı ve gövdelerinin az bir kısmı korunduğu için formun özelliklerini tam olarak görmek mümkün değildir. Ancak Attik tiplerin taklidi bu örneklerin ağız ve gövde profilindeki geçişler bu tip kantharosları andırmaktadır. Bu iki kap, Atina Agora'nın M.Ö. 240-220'ye verilen örneklerle benzerlik göstermektedir⁴¹.

Kat. No. 16, tam profil veren bir örnektir. Kat. No. 12 gibi kalıplı ağız kenarına sahiptir ve mahmuz kulpludur. Ancak Kat. No. 12'ye göre oldukça ince bir kaptır. Ağız ve gövde profiliyle Atina Agora'dan paralel bir örneği M.Ö. 325-300 tarihlenmiştir⁴². Ancak ağız ve gövde profilindeki paralellığe karşın kaide profili kendine has bir özellik taşımaktadır. Nagidos'un krater, amphora veya testi gibi kaplarında görülen kaide örnekleri gibi kademeli bir şekilde yükselmektedir ve kaide halkasının alt kısmı da aynı şekilde oldukça yüksektir. Kaidenin oturma düzleminde yiv yoktur, düzdür. Kaideden yumuşak bir kavisle gövdeye geçmektedir. Gövde Attik tipler gibi yivlidir. Pnyx'de bu tip kantharosların da içinde bulunduğu kaplar M.Ö. 3. yy.a tarihlenmiştir Ancak bunların seyrekte olsa M.Ö. 4. yy.ın 3. çeyreğinden erken örneklerinin de bulunduğu belirtilmiştir⁴³. Nagidos örneği, Pnyx'in bu tip kantharoslarının ağız ve gövde profillerine benzemektedir. Ancak Pnyx örnekleri alçak ve geniştir, tondolarında ise baskı-bezeme vardır. Kolonos Agorias'daki sarnıç sisteminden ele geçen bu tip bir kantharos da M.Ö. 3. yy.a

⁴⁰ Rotroff 1991, 82, fig. 12, 62-65

⁴¹ Agora XXIX, fig. 15, 206-207, 212-213, 215-216

⁴² Agora XXIX, fig. 6, 38

⁴³ Rotroff-Camp 1996, 276, fig. 8, 2

tarihlenmiştir⁴⁴. Nagidos örneğinin ağız ve gövde profili, Atina Agora örnekleri gibi Kolonos Agorias örneğine de yakındır. Ancak kaide profili ise yine farklıdır. Kaide tipiyle bu merkezlerdeki örneklerden ayrılan Nagidos örneği yoğun olarak M.Ö. 3.yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy. arasına tarihlenen malzemelerle birlikte ele geçmiştir. Buna göre bu kantharos örneğini de aynı tarihlere verilmektedir.

Kat. No. 17-21, kaide-gövde parçalarıdır. Kat. No. 17 ve 18, Attika ithali örneklerdir. Kalıplı kaide tipindedirler⁴⁵. Kat. No. 17'nin kaide oturma düzleminde derin ve ince bir yiv vardır. Bu Attik örneğin Atina Agora'dan paralel örneği M.Ö. 325-310'a verilmiştir⁴⁶. Agora'dan Kat. No. 18'de tanıtılan parçaya benzer bir örnek ise M.Ö. 325 tarihlenmiştir⁴⁷.

Kat. No. 19-21 Attika taklidi kaide-gövde parçalarıdır. Kat. No. 19, Kat. No. 17 gibi kalıplı kaide tipindedir ve kaidenin oturma düzleminde ince bir yiv vardır. Attik tiplerin taklidi bu parça Atina Agorası'nın M.Ö. 325-310 tarihli örnekleriyle benzerlik göstermektedir⁴⁸. Atina Agorası'nın doğu kesimi buluntuları arasından benzer bir örneği de aşağı yukarı M.Ö. 310-300'e tarihlenmiştir⁴⁹.

Kat. No. 20 ve 21'de tanıtılan örnekler birbirine benzer tipte kaidelerdir. Kat. No. 19 gibi bu iki örnekte Attika tipi kalıplı kaide profiline sahiptir. Kat. 20'nin oturma

⁴⁴ Rotroff 1983, fig. 2, 26

⁴⁵ Bu tip kantharos kaideleri Rotroff tarafından "molded foot" olarak tanımlanmıştır. Agora XXIX, fig. I, 16-18

⁴⁶ Agora XII, fig. 7, 717

⁴⁷ Agoa XII, fig. 7, 676

⁴⁸ Agora XII,fig. 7, 690, 717

⁴⁹ Agora XXVII, Pl. 40, 92; benzer bir örnek için ayrıca bakınız Elliott 1995, fig. 161, Pl. 31. 8(M.Ö. 325-300)

düzleminde, Kat. No. 19 gibi ince bir yiv vardır. Kat. No. 21'in ise kaide düzlemi yivsizdir. Bu iki kaide parçası için yakın örnekler Atina Agora'da aşağı yukarı M.Ö. 325'e tarihlenmiştir⁵⁰. Atina Agorası'nın doğu kesimi buluntuları arasından özellikle Kat. No. 21'e benzer bir örnek ise M.Ö. 325-300 arasına tarihlenmiştir⁵¹ Pnyx'de ise benzer bir kantharos kaidesi M.Ö. 3. yy.a verilmiştir⁵². Bu tip kantharosların seyrek olarak M.Ö. 4. yy.ın 3. çeyreğinden erken örneklerinin de olduğu belirtilmiştir. Ancak bunların M.Ö. 3. yy.ın tipik örnekleri olduğu söylenmiştir⁵³. Keramaikos'tan benzer tipte bir kaide parçası da M.Ö. 338-317/307'ye tarihlenmiştir⁵⁴. Bu merkezlerdeki örneklerle, Attika taklidi bu iki örneği, M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö. erken 3. yy. arasına tarihlemek mümkündür.

II. 3. Cup-Kantharoslar (Kat. No. 22-33)

Kat. No. 22'de tanıtılan kap Attika'dan ithal edilmiş olan ve basit ağız kenarlı cup-kantharoslar olarak tanınan gruptandır. Atina Agorasında bulunan benzer örnekler M.Ö. 325 yıllarına tarihlenmiştir⁵⁵.

Bu başlık altında ele alınan diğer örnekler de (Kat. No. 23-33), Hellenistik dönem çömlekçiliğinde Attika'dan bilinen tiplerdir. Bunlar kulpunun ve kaidelerinin Klasik dönem kantharos tiplerine benzemesi nedeniyle cup-kantharoslar olarak tanımlanmıştır. Attika'da Klasik dönemde ve Erken Hellenistik dönemde çeşitli

⁵⁰ Agora XXIX, fig. 4, 1-2

⁵¹ Agora XXVII, Pl. 40, 91

⁵² Rotroff-Kamp 1996, fig. 8, 10

⁵³ Rotroff-Kamp 1996, 276

⁵⁴ Kovacovics 1990, Abb. 81, S128

⁵⁵ Agora XII, fig. 7, 676

varyasyonları vardır⁵⁶. Nagidos'da ise Hellenistik dönem Attika örnekleri tarzında bu gruba giren iki tip tespit edilmiştir. Bunların gövde profilleri aynıdır. Yalnız kulpları farklılık göstermektedir. Kulp şekillerine göre dikey kulplu cup-kantharoslar ve mahmuz kulplu cup-kantharoslar olarak ayrılmıştır.

II. 3. 1. Dikey Kulplu Cup-Kantharoslar (Kat. No. 23-26)

Bu tip cup-kantharoslar yüksek bir dudağa sahiptir. Dudak ile gövde geçişi belirgin bir açı yapmaktadır. Dudak içe doğru dönüktür. Dikey bant kulpludur. Basit, alçak halka kaideleri vardır. Kat. No. 23 ve 26'ün dış tarafında ağızdan gövdeye geçişte bir yiv vardır. Kat. No. 23 ve 24 batı yamacı bezemelidir. Kat. No. 23'in dış yüzeyinde, ağız kenarında iki bant arasında yaprak motifleri vardır. Kat. No. 24'nin de dış yüzeyinde, ağız kenarında iki bant arasında 'S' şeklinde yapılmış bezeme vardır. Bu parçanın ikinci bandı gövdeye geçişte yer alan yiv üzerine yapılmıştır. Kat. No. 23'de yiv yoktur.

Dikey kulplu cup-kantharoslar, Nagidos'da çok çıkan bir form tipi değildir. Nagidos'un bu form tipinin benzer bir örneği Hellenistik dönem Attika cup-kantharosları arasında vardır. Bu örnek M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. 2. yy.ın ilk çeyreği arasına tarihlenmiştir⁵⁷. Nagidos örnekleri ağız-gövde profili ve kulpuyla Attika tipinin direkt aynıdır. Ancak kaide profilleri ve dış taraflarındaki yivleriyle Attika örneğinden ayrılmaktadırlar. Attika örneğinin kaidesi kantharos kaideleri tarzında yüksek ve profillidir. Nagidos örnekleri ise basit, alçak halka kaidelidir. Attika örneğinde dudak altında ve gövdeye geçişte birer yiv vardır. Nagidos örneklerinde yalnız gövdeye geçişte bir yiv vardır(Kat. No. 23 ve 26). Ayrıca yivsiz örnekler de bulunmaktadır(Kat. No. 24-

⁵⁶ Agora XXIX, 92

⁵⁷ Agora XXIX, fig.12, 149

25). Bu grup için Nagidos malzemesine en yakın örnekler Tarsus'ta tespit edilmiştir. Ancak Nagidos'da ele geçen dikey kulplu cup-kantharoslar, yine ağız-gövde profilleri ve kulplarıyla Tarsus örneklerine benzemektedir. Kaide profilleri ise farklılık göstermektedir. Tarsus tiplerinin kaide şekilleri Attika örneklerine daha yakındır. Tarsus örnekleri Orta Hellenistik ve Hellenistik-Roma ünitesine verilmiştir. Tarsus'un M.Ö. 2. yy. ortası ile M.Ö. 1. yy. ortasına denk gelen Hellenistik-Roma ünitesi Nagidos için geç bir tarihtir. Ancak M.Ö. geç 3. yy.-İ.Ö.erken 2. yy.a gelen Orta Hellenistik ünitesi Nagidos buluntuları için çok iyi bir tarihtir⁵⁸.

II. 3. 2. Mahmuz Kulplu Cup-Kantharoslar (Kat. No. 27-33)

Bu gruptaki cup-kantharosların ağız ve gövde profilleri dikey kulplu cup-kantharoslardan farklıdır. Ağız ve gövde arasında herhangi bir açı yoktur. Gövde profili ağızdan kaideye doğru kesintisiz bir yay çizmektedir. Bazı örneklerde ağız yapısı oldukça basit bir form gösterirken, bazı örneklerde hafif içe dönük bir formdadır. Yalnız Kat. No. 27'in ağız-gövde geçişinde diğerlerine benzemeyen bir açı bulunmaktadır ve ağız kenarında ve ağızdan gövdeye geçişte birer yivi vardır. Parça bu özellikleriyle dikey kulplu cup-kantharosları hatırlatmaktadır. Tam profil veren örneğine rastlanmadığı için mahmuz kulplu cup-kantharosların kaide formunun nasıl olduğu tespit edilememiştir. Ancak Nagidos'da 1998-2002 yılları arasındaki arkeolojik kazılarda çok yoğun bir şekilde basit profilli, alçak halka kaide parçaları ele geçmiştir. Bu bağlamda mahmuz kulplu cup-kantharosların kaide tiplerinin, dikey kulplu cup-kantharosların kaideleriyle benzeştiği önerilebilir.

⁵⁸ Jones 1950, fig.181, 84-85

Mahmuz kulplu cup-kantharoslar, dikey kulplu cup-kantharoslarla hemen hemen aynı oranda ele geçmiştir. Ancak dikey kulplu cup-kantharoslar gibi tam örneklerine rastlanmamıştır. Tam profil veren örneklerine rastlanmasa da, bunlar dikey kulplu cup-kantharoslardan muhtemelen yalnız kulp şekilleriyle ayrılmaktadır. Attika'da bu tip mahmuz kulplu cup-kantharosların direkt benzerleri yoktur. Ancak bunlar Hellenistik dönem Attika tipi cup-kantharosların bir varyasyonu olmalıdır⁵⁹. Korinth'te ele geçen ve M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısına tarihlenen iki örnek bu grup cup-kantharoslardandır⁶⁰. Ancak Nagidos tiplerinin kulpları, Korinth örneklerinin kulplarından farklılık göstermektedir.

Bu tip cup-kantharoslar Ephesos'da M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına tarihlenmiştir⁶¹. Nagidos örnekleri, Ephesos örneklerine çok benzemektedir. Yalnız Ephesos örneklerinde kulpların mahmuzları oldukça çıkıntılıdır.

Vessberg-Westholm bu tipi Hellenistik I(M.Ö. 325-M.Ö. 150) periyoda vermiştir⁶². Diederichs de Kıbrıs Salamis'ten bu grup bir örneği Hellenistik döneme tarihlemiştir⁶³. Kıbrıs Agios Georgios höyüğünde ele geçen parçalar Erken-Orta Hellenistik döneme(M.Ö. erken 3. yy.-M.Ö. 2. yy. ortası) tarihlenmiştir⁶⁴.

⁵⁹ Agora XXIX, fig. 12, 161-163

⁶⁰ Edwards 1975, 378-379

⁶¹ Mitsopoulos-Leon 1991, Taf.28-32, B30-B38

⁶² Vesberg-Westholm 1956, fig. 21, 20

⁶³ Diederichs 1980, Pl. 7, 79

⁶⁴ Berlin-Pilacinski 2003, fig.4, 61-63

Tarsus'ta bu tip için benzer örnekler Orta Hellenistik(M.Ö. geç 3. yy.- M.Ö. erken 2. yy.) ve Helenistik-Roma ünitesine(M.Ö. 2. yy.ın ortası-M.Ö. 1. yy.ın ortasına) verilmiştir⁶⁵. Kilisetepe örnekleri de M.Ö. 3. yy-M.Ö. erken 2. yy.a verilmiştir⁶⁶.

Nagidos örnekleriyle oldukça benzerlik gösteren parçaların bulunduğu en önemli merkezler arasında Dor ve Ashdod'u da göstermek mümkündür. Guz-Zilberstein, Attika'da erken prototipleri bulunan bu formun Hellenistik dönemin tipik gölgeli kırmızı astarlı skyphosları olduğunu söylemektedir⁶⁷. Crowfoot, basit ağız kenarlı ve güvercin kuyruğuna benzeyen kulpa sahip olan bu tip kantharosların daha çok kaselere benzediğini söyler ve bu kantharosların M.Ö. 2. yy. ve M.Ö. 1. yy.a tarihlenebileceğini önerir⁶⁸. Bu tipin Ashdod'dan benzer bir örneği M.Ö. 150'den sonraya tarihlenmiştir ve bu formun bu yüzyılın üçüncü veya son çeyreğine kadar devam ettiği önerilmiştir⁶⁹. Ancak Ashdod örneğinin tarihi Nagidos için çok geç bir tarihtir.

II. 4. Dışa Çekik Ağızlı Kaseler (Kat. No. 34-39)

Attika'da Klasik dönemden itibaren bilinen bir form tipidir. En erken örnekleri M.Ö. 5. yy.a aittir. Hellenistik dönemde içe çekik ağızlı kaseler gibi dışa çekik ağızlı kaselerde sevilen formlardan biri olmuştur. Klasik dönem örneklerine benzeyen Hellenistik dönem örnekleri M.Ö. 3. yy.da üreilmeye başlamıştır. Bunlar Klasik dönem örneklerinin aksine bezemesizdir ve genellikle baskısızdır. Yalnız tamamen firmislidir.⁷⁰. Attika kökenli

⁶⁵ Jones 1950, fig. 181, 83, A-C

⁶⁶ Postgate-Baker 1995, Fig. 8, 7

⁶⁷ Guz-Zilberstein 1995, 294, fig. 6.6. 3-9

⁶⁸ Crowfoot 1957, 242, fig. 46, 5-6; fig. 39, 4

⁶⁹ Dothan 1971, 47, fig. 10, 4

⁷⁰ Agora XXIX, 156-158

bu form M.Ö. 5. yy.ın son çeyreğinde Korinth'de üretilmeye başlanmış ve M.Ö. 146'da şehrin yıkımına kadar üretimin sürdüğü tespit edilmiştir⁷¹.

Dışa çekik ağızlı kaselerin, Nagidos'ta bulunmuş olan en erken örnekleri M.Ö. 380'lere tarihlenen Attika'dan ithal edilmiş olan kaplardır. Aynı tarihlerde Attik tiplerin taklidi örnekler de tespit edilmiştir. Attika örnekleri M.Ö. 3. yy.ın başlarına kadar görülmeye devam etmiştir⁷². Ancak bunların miktarı oldukça azdır. Bu formun örnekleri, aynı tarihlerde Attika örnekleriyle başlayan içe çekik ağızlı kaselere göre oldukça azdır. Rotroff, dışa çekik ağızlı kaselerin, içe çekik ağızlı kaselerle çağdaş olduğunu ancak onlar kadar popüler olmadığını söylemektedir⁷³.

Hellenistik dönem örnekleri iki gruba ayrılmaktadır. Kat. No. 34-36 ilk grubu oluşturmaktadır. Bunların ağız profilleri yuvarlak, gövde profilleri ise yumuşaktır. Bu kaselerin tondosunda, Attik Klasik gelenekte olduğu gibi, baskı-bezeme görülebilmektedir. Kat. No. 34'de tanıtılan bu grup kase tam profil göstermektedir. Yüksek halka kaideli kaseinin tondosunda baskı palmet motifi vardır. Bu kaselerin form özellikleri, Atina Agora'sında bulunan ve M.Ö. 325 ile M.Ö. 275-250 arasına tarihlenen kaplarla benzerlik göstermektedir⁷⁴. Yalnız gövdedeki kavis, Kat. No. 35 ve 36'da tanıtılan Nagidos örneklerinde Attik örneklere nazaran daha yukardadır.

⁷¹ Edwards 1975, 33

⁷² Durukan-Alkaç 2006, fig. 54-60

⁷³ Rotroff 1983, 263

⁷⁴ Agora XXIX, fig. 59, 866-881

Thompson, dışa çekik ağızlı bu kaselerin M.Ö. 3. yy.ın çok karakteristik türlerinden biri olduğunu ve muhtemelen M.Ö. 4. yy.ın sonuna doğru başladığını söyler. Tamamen siyah astarlı, tondosunda rulet baskısı bulunan, ağız kenarı ve kaide halkası özenli olan Grup A'dan 9 nolu örneğin de, bu formun en erken tiplerinden biri olduğunu belirtir. Bu kasenin ağız ve gövde profili, Nagidos'un birinci grup örneklerine benzemektedir. Thompson ayrıca dışa çekik ağızlı kaselerin gövde profillerinin zamanla köşeli bir şekil aldığını belirtir ve geç kaselerin özensiz ve kaba olduklarını söyler⁷⁵. Korinth'te bu tipe benzeyen örnekler M.Ö. 4. yy.ın 2. çeyreğine tarihlenmiştir⁷⁶. Anderson, Chios'un en iyi örneklerinin kronolojik bir gelişim göstermediğini ama bu iyi örneklerle, basit yerel üretimleri karşılaştırmanın da mümkün olamayacağını söylemektedir⁷⁷. Technau, Samos Heraionu'ndan bu tip kaseleri Hellenistik periyod içinde değerlendirmiştir⁷⁸. Kolonos Agoraios'dan benzer ağız yapısına sahip bir örnek M.Ö. 4. yy.ın sonuna verilmiştir⁷⁹. Kolonos Agoraios'dan bu örnek Nagidos kaselerinin ağız ve gövde profiline benzer bir kasedir. Keramaikos'da ağız kenarı Nagidos tipleri gibi yuvarlak bir profil gösteren bir örnek M.Ö. geç 4. yy.a tarihlenmiştir⁸⁰.

Nagidos'da ele geçen dışa çekik ağızlı kaselerin birinci grup örneklerinin Bergama'dan benzerleri M.Ö. 3. yy.ın ilk çeyreği ve ikinci çeyreğine tarihlenmiştir⁸¹. Benzer bir örneği Schaefer da Erken Hellenistik döneme vermiştir⁸². Eretria'dan bir örnek

⁷⁵ Thompson 1934, 435, A9-13, 71, 72; C3-4; D2-6; E33-45

⁷⁶ Edwards 1975, Pl. 3, 72-73

⁷⁷ Anderson 1954, 167-168, fig. 15, 120, 145, 194, 200

⁷⁸ Technau 1929, Abb. 33, 1-3

⁷⁹ Rotroff 1983, fig. 3, 31

⁸⁰ Hoepfner 1976, Abb. 236, K111

⁸¹ Ziegenaus-De Luca 1968, Taf. 55, 18, 24, 26

⁸² Schaefer 1968, Taf. 3, c5

M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısına aittir⁸³. Didyma buluntularını yayımlayan Wintermeyer, bu kaselerin M.Ö. 3.-1. yy.dan geldiğini söyler⁸⁴. Didyma örneğinin yuvarlak ağız profili Nagidos'un bu grup tiplerine benzerdir. Dor'da üç safhaya ayrılan dışa çekik ağızlı kaselerin M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö. erken 3. yy. örnekleri Nagidos'un bu grup örneklerine benzerdir. Bunların Attik tiplere benzer tarzda yuvarlak ağız kenarlı oldukları belirtilmiştir ki Nagidos örnekleri de aynı şekilde yuvarlak ağız profiline sahiptir⁸⁵.

Kat. No. 37-39 arasında tanıtılmış olan kaseler ise ikinci grubu oluşturmaktadır. Bu üç örnek tam profil vermektedir. Ağız profilleri Kat. No. 34-36 arasında tanıtılan birinci grup tiplerin tersine Attik Klasik kantharoslar gibi basit ve yumuşaktır. Gövde ise keskin bir açı yapmaktadır. Kat. No. 37 ve 38, basit, alçak halka kaidelidir. Kat. No. 39 kaide-gövde parçasıdır. Kat. No. 37 ve 38 gibi basit alçak halka kaideli örnek bu grup kaseler gibi keskin bir gövde profiline sahiptir. Bu Nagidos örneklerinin ağız profillerindeki yumuşaklık ve gövde geçişleri, Attika'nın M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısından sonraya ait örneklerle benzerlik göstermektedir⁸⁶.

İkinci grupta tanıtılan dışa çekik ağızlı kaselerle benzerlik gösteren bir örnek Korinth'te M.Ö. 250 yıllarına tarihlenmiştir⁸⁷. Nagidos örneklerinin ağız ve gövde profilleri, Korinth örneğiyle oldukça benzemektedir. Ancak Nagidos örnekleri basit, alçak halka kaidelidir. Korinth örneği ise yüksek halka kaidelidir. Kolonos Agoraios'dan benzer

⁸³ Metzger 1969, Taf. 10, I 3b, 8

⁸⁴ Wintermeyer 1984, 248, Abb. 10, 2

⁸⁵ Guz-Zilberstein 1995, 291, fig. 6. 2. 1-5

⁸⁶ Agora XXIX, fig. 59-60, 883-900; Attika örnekleri için ayrıca bakınız Thompson 1934, A71, E55;

Vogeikoff-Brogan 2000, Fig. 4, 8-9

⁸⁷ Edwards 1975, Pl. 3, 74

örnekler M.Ö. 2. yy.a aittir⁸⁸. Eretria'dan benzer bir örnek ise M.Ö. 2. yy.ın 2. yarısına verilmiştir⁸⁹. Ephesos örnekleri M.Ö. 3. yy. sonu-M.Ö. 2. yy.a tarihlenmiştir⁹⁰. Milet'te bu tip kaseler M.Ö. 2. yy.a tarihlenmiştir⁹¹. Nagidos kaselerinin ikinci tip örnekleri, Milet kaselerinin yumuşak ağız profili ve köşeli gövde yapısıyla paralellik göstermektedir. Ayrıca basit, alçak halka kaide tipleri de benzerdir.

Dor'un M.Ö. 3. ve M.Ö. 2. yy. örnekleri de Nagidos'un bu grup örneklerine benzer tiplerdir. İkisinden biri metalik siyah veya mat kırmızı astarlı olan ve M.Ö. 3. yy.ın başına tarihlenen örneklerin dışa çekik ağızlı oldukları ve bu kaselerin Geç Hellenistik örneklerinin de kırmızı-siyah ve portakal rengi-kırmızı arasında değişen astar renklerine sahip oldukları belirtilmiştir. M.Ö. 2. yy.a ait örnekler, ağız kenarı çok güçlü şekilde dışarıya doğru çekik olarak tanımlanmıştır⁹².

Crowfoot, dışa çekik ağızlı kaselerin Samaria'da M.Ö. erken 4. yy.'da Attika ithalleriyle başladığını ve muhtemelen M.Ö. 3. yy.da da bu ithalatın devam ettiğini söylemektedir. M.Ö. geç 3. yy. ile M.Ö. 1. yy.da ise küçük ve nadiren bezemeli lokal taklitlerinin üretildiğini söylemektedir⁹³. Samaria'nın lokal üretimi olduğu tahmin edilen M.Ö. 3. yy.a ait bazı örnekleri, Nagidos'un ikinci grup tipleri gibi basit ve yumuşak ağız

⁸⁸ Rotroff 1983, fig. 3-4, 75, 91

⁸⁹ Metzger 1969, Taf. 10, I 3b, 11

⁹⁰ Mitsopoulos-Leon 1991, Taf. 4-6, A17-A31.

⁹¹ Pfrommer 1985, Abb. 40-43

⁹² Guz-Zilberstein 1995, 291, fig. 6. 2. 12-14

⁹³ Crowfoot 1957, 244-246, fig. 48, 1-8

profiline sahiptir. Ancak Nagidos örneklerinin gövde profili belirgin bir açı yapmaktadır. Samaria örneği ise daha yumuşak bir geçişe sahiptir⁹⁴.

Paphos'dan benzer bir örnek M.Ö. geç 3. yy- M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenmiştir⁹⁵. Kıbrıs Agios Georgios örnekleri Erken ve Orta Hellenistik buluntuları arasında sayılmaktadır⁹⁶. Nagidos'un birinci grup örnekleri olan Kat. No. 1 ve 2'nin ağız profilleri Agios Georgios höyüğünden bu örneklerle paralellik göstermektedir. İkinci grup içinde yer alan Kat. No. 3-5'in de kaideleri Agios Georgios örneklerine yakındır. Tarsus'ta dışa çekik ağızlı kaseler, höyüğün Orta Hellenistik(M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2.yy.) ve Hellenistik-Roma(M.Ö. 2. yy. ortası-M.Ö. 1. yy. ortası) ünitesindedir⁹⁷. Ancak Tarsus örneklerini, Nagidos tiplerinin yakın benzeri olarak değerlendirmemek gerekir.

II. 5. İç Çekik Ağızlı Kaseler (Kat. No. 40-54)

İçe çekik ağızlı kaseler Attika seramiğinde Klasik dönemden beri bilinen bir formudur. Çeşitli büyüklüklerde üretilen bu kaselerin en küçük tipleri tuzluk olarak kullanılmıştır. Klasik dönem orijinli içe çekik ağızlı kaseler, Attika seramiğinde M.Ö. 4. yy.da çok sevilmiştir. Attika'da bu kaselerin iki farklı versiyonu üretilmiştir. Birincisi geniş ve alçak, tondosu baskı bezekli, kaideyle gövdenin birleştiği noktada bir bant yer alan tiplerdir. Bunlar M.Ö. 4. yy.da tercih edilmiştir. İkinci versiyonu derin, baskı bezemesiz ve bantsız kaselerdir. Bu tipler ise M.Ö. 3. yy.da birinci tipin yerini almıştır⁹⁸. İçe çekik ağızlı kaseler Attika'dan bilinen örnekleriyle M.Ö. 5. yy.ın 3. çeyreğinde Korinth

⁹⁴ Crowfoot 1957, fig. 37, 14-16, fig. 48, 8

⁹⁵ Hayes 1991, Fig. XV, 12

⁹⁶ Berlin-Pilacinski 2003, Fig. 3, 37-39

⁹⁷ Jones 1950, fig. 179, 41-49, H

⁹⁸ Agora XXIX, 161

seramiğinde görülmeye başlamıştır. Attika gibi Korinth seramiğinde de benzer tipleri üretilmiştir⁹⁹. Farklı büyüklüklerdeki tipleriyle çok çeşitli bir kullanım amacına sahip olan içe çekik ağızlı kaseler, Hellenistik dönem çömlekçiliğinde bütün Akdeniz kıyılarında en çok rağbet gören formlardan biri olmuştur.

İçe çekik ağızlı kaseler Nagidos'da ele geçen seramik formları arasında en büyük kümeyi oluşturan gruplardan biridir. Nagidos'ta içe çekik ağızlı kaseler M.Ö. 4. yy.ın 2. çeyreğinde Attika örnekleriyle başlamıştır ve Attika örnekleri M.Ö. 4. yy.ın son çeyreğine kadar görülmeye devam etmiştir¹⁰⁰. Az sayıdaki bu Attik örnekler yanında Nagidos'ta içe çekik ağızlı kaselerin büyük grubunu Attika taklidi örnekler oluşturur. Bunlar kronolojik olarak iki gruba ayrılır. İlk tip M.Ö. 4. yy. örnekleridir. İkinci tip ise M.Ö. 3. ve 2. yy. örnekleridir.

Kat. No. 40-44, M.Ö. 4. yy. örnekleridir. Bunlar Attika'nın M.Ö. 4. yy. örnekleri gibi geniş ve sığdır. Ancak Nagidos örneklerinin tondosunda, Attik tipler gibi baskı bezeme ve kaideyle gövdenin birleştiği noktada bant yoktur. Yalnız Kat. No. 41'de kaideden gövdeye geçişte ince bir yiv vardır. Bu grup kaseler Nagidos'un M.Ö. 425 ile M.Ö. 350 arasına tarihlenen Z30 ve M.Ö. 400 ile M.Ö. 350 arasına verilen J25 konteksinden, Attika örnekleriyle birlikte ele geçmiştir¹⁰¹. Kat. No. 41 ve 42'e benzer bir örnek, Pnyx'de M.Ö. 4. yy.ın 2. yarısına tarihlenmiştir¹⁰². Pnyx'ten bu örnek geniş ve alçak, ağız kenarı vurgulanmış düz gövde profiline sahiptir. Yüksek halka kaidelidir ve kaide halkasının altında bir yiv vardır. Yalnız Pnyx örneği gibi yüksek halka kaideli olan

⁹⁹ Edwards 1975, 29-30

¹⁰⁰ Durukan-Alkaç 2006, fig. 78-82

¹⁰¹ Bu kontekstler, Yrd. Doç. Dr. Murat Durukan ve Arş. Gör. Erkan Alkaç tarafından çalışılmaktadır.

¹⁰² Rotroff-Camp 1996, fig. 11, 3

Kat. No. 41'nin kaide halkasının altı düzdür. Foça'da bu tip içe çekik ağızlı kaseler M.Ö. 4. yy.ın 3. çeyreğine verilmiştir¹⁰³. Dor'da ise M.Ö. 4. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. 3. yy. başına tarihlenmiştir¹⁰⁴. Nagidos'ta bu kaseler, konteks içinde M.Ö. 375-350'lere tarihlenen en erken Attika ithali örneklerle birlikte ele geçmiştir. Attika taklidi içe çekik ağızlı bu kaseler, dışa çekik ağızlı kaseler gibi, erken Attika ithallerine yakın tarihlerde üretilmeye başlamış olmalıdır. Bu bağlamda bu kaseler Z30 ve J25 kontekslerinin son çeyreklerine denk gelmektedir. Nagidos'ta ele geçen bu tip kaselerin, Dor örnekleri gibi M.Ö. 3. yy. başlarına kadar sürdüğünü önerebiliriz.

Kat. No. 45-54 arasında tanıtilan içe çekik ağızlı kaseler M.Ö. 3.-2. yy. örnekleridir. Bu kaplar Attika'nın M.Ö. 3. yy. tipleri gibi derin ve baskı bezemesiz içe çekik ağızlı kaselerdir. M.Ö. 4. yy. örneklerine göre oldukça fazladır ve Nagidos'un Hellenistik dönem kapları arasında en yoğun gruplarından biridir. Farklı büyüklükte örnekleri vardır. Ağız-gövde formuna göre 5 gruba ayrılmıştır: 1. Kapalı Ağızlular 2. Basit Ağızlular 3. Konik Gövdeliler 4. Oluklular 5. Keskin Gövde Dönüşlüler.

Kat. No. 45-46, kapalı ağızlulardır. Bunlar dudak kenarı yere paralel biçimde içe doğru kapanan bir form gösterir. Gövde ise aşağıya doğru konik iner. Bu tipin tam profilini veren bir parça tespit edilememiştir.

Kat. No. 47-48, basit ağızlulardır. Ağız ve gövdesinde ayırt edici bir özellik göstermez. Parça ağızdan gövdeye doğru düzgün bir kavisle iner. Bu grubun kaide tipleri de basit, alçak halka şeklindedir.

¹⁰³ Özyiğit 1999, çiz. 20

¹⁰⁴ Guz-Zilberstein 1995, 290, fig. 6. 1: 1-8

Kat. No. 49-50, konik gövdelilerdir. Gövde, ağız dönüşünden sonra kaideye doğru konik şekilde inmektedir. Bu grup tam profil veren birkaç parçanın kaideleri de koniktir(Kat. No. 50).

Kat. No. 51-52 oluklulardır. Bu grupta ağızdan gövdeye geçişte dışta bir oluk vardır. Bazı parçalarda kaideye doğru birden çok oluk görülmektedir. Tam profil veren bu iki örneğin kaidesi birbirinden farklıdır. Kat. No. 51, basit, alçak halka kaidelidir. Kat. No. 52'ün kaidesi ise kademeli bir profile sahiptir.

Kat. No. 53 ve 54, keskin gövde dönüşlü tiplerdir. Bu gruba giren kaselerin diğerlerinden farkı, ağız profilinin düzgün bir kavis yerine kademeli olarak düşünülmüş olmasıdır. İlk bakışta önemsenmeyecek bir fark gibi görünse de, oldukça fazla sayıda üretilmiş olmaları, bu ayrıntının belli bir atölye yada ustaya işaret edebileceği izlenimini uyandırmıştır. Ağız profilleri birbirinin aynısı olan bu grubun kaideleri diğer gruplardan farklılık göstermez. Basit, alçak halka kaidelidirler.

Bu grup içe çekik ağızlı kaseler, Atina Agora'nın M.Ö. 3. yy ve M.Ö. 2. yy. örnekleri gibi derin, baskı-bezemesiz tiplerdir¹⁰⁵. Atina Agora'dan aşağı yukarı M.Ö. 175'e verilen bir örnek, kapalı ağızlı olarak tanımladığımız gruba çok benzemektedir¹⁰⁶. Kolonos Agorias'dan bir örnek M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısına tarihlenmiştir ve paralelleri Menon sarmıcında ve Grup A'da ele geçen bu derin kaseenin en geç örnek olduğu belirtilmiştir¹⁰⁷. Korinth seramiğinde M.Ö. 5. yy.ın 3. çeyreğinden M.Ö. 146'da şehrin yıkımına kadar

¹⁰⁵ Agora XXIX, fig. 63, 993-1025; Attik tipleri için ayrıca bakınız Thompson 1934, A18, A20, D8-D9

¹⁰⁶ Agora XXIX, fig. 63, 1011

¹⁰⁷ Rotroff 1983, 265, fig. 5, 35

temsil edilmiştir. Çeşitli büyüklükte örnekleri tespit edilmiştir. M.Ö. 4. yy.ın ilk çeyreğinde de tuzluk olarak kullanılan en küçük örnekleri ortaya çıkmıştır¹⁰⁸. Knossos'dan M.Ö. 300-275, M.Ö. 175-150 ve M.Ö. 180-160'a tarihlenen örnekler Nagidos tiplerine benzer kaselerdir¹⁰⁹. Eiring'in yayınında ise Knossos'dan M.Ö. 250 ile İ.Ö.175 arasına tarihlenen örnekler Nagidos tiplerine benzemektedir¹¹⁰. Samos Heraionu'ndan örnekler Hellenistik malzeme içinde değerlendirilmiştir¹¹¹. Anderson, Chios'da içe çekik ağızlı kaselerin erken örneklerinin düz bir gövde profiline sahip olduğunu, geç örneklerinin ise köşeli bir açığı yaptığını söyler. Ancak bunun istisnai bir durum olduğunu da belirtmektedir¹¹². Nagidos tiplerine benzer, Eretria'nın lokal üretimi olan bir örnek M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısına verilmiştir¹¹³.

İçe çekik ağızlı kaselerin Bergama'dan örnekleri M.Ö. 3. yy.ın ortası ve M.Ö. 3. yy.ın 3. çeyreğine tarihlenmiştir¹¹⁴. Bergama Altarı'ndan örnekler ise M.Ö. 3. yy.a verilmiştir¹¹⁵. Mitsopoulos-Leon, konteks malzemesi olarak ele geçen Ephesos'un içe çekik ağız kenarlı kaselerini M.Ö. 3. yy. ortası ile M.Ö. 2. yy. ortasına tarihler ve bu kaselerin M.Ö. erken 3. yy.a kadar Attika'dan ithal edildiğini söyler. Ancak bu dönemden itibaren Attika dışı üretim yerlerinin ortaya çıkmasıyla yerel üretimin başladığını aktarır. Erken örneklerde formun katı, cidarın köşeli olduğunu ve kaide çaplarının yükseklikle

¹⁰⁸ Edwards 1975, 29-30, Pl. 2, 15-71; Korinth örnekleri için ayrıca bakınız Romano 1994, fig. 3, 19

¹⁰⁹ Coldstream 1999, fig. 4, S6, X18, U1

¹¹⁰ Eiring 2001, fig. 3. 3: d, g-h

¹¹¹ Technue 1929, Abb. 32, 2-7; Samos örnekleri için ayrıca bakınız Isler und Kalpaxis 1978, Lev.8, Fig. 242

¹¹² Anderson 1954, sf. 168, fig. 15, 115, 193, 220

¹¹³ Metzger 1969, Lev. 10, fig.19; Eretria örnekleri için ayrıca bakınız Metzger 1998, Abb. 224, 46-47

¹¹⁴ Ziegenaus-De Luca 1968, Taf. 64, 81, 119, 122, 125, 149

¹¹⁵ Radt-De Luca 2003, PL. III; Bergama örnekleri için ayrıca bakınız Schaefer 1968, Taf. 4, c14-c19

orantılı olduğunu belirtir¹¹⁶. Hannah da Lukas mezarından ele geçen Ephesos örneklerini M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına vermiştir¹¹⁷. Ayrıca Milethos örnekleri de M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına tarihlenmiştir¹¹⁸.

Troia'dan iki örneğin M.Ö. geç 3. yy. Bergama üretimi olabileceği belirtilmiştir¹¹⁹. Didyma buluntularını yayımlayan Wintermeyer, bu kaselerin M.Ö. 3.-1. yy.a ait olduğunu söyler¹²⁰. Phokaia Atatürk mahallesi kazısında rastlanan içe çekik ağızlı kaseler M.Ö. 3. yy. sonları-M.Ö. 2. ortalarına tarihlenmiştir¹²¹. Metropolis'te M.Ö. 3. yy. örnekleri ağız kenarı vurgulanmış ve ağız kenarı düz bir kavisle gövdeye geçen içe çekik ağızlılar olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Yüzyılın erken örnekleri olan bu tiplerin derin, yüksek kaideli ve şişkin bir gövde profiline sahip oldukları; geç örneklerinde ise gövdedeki şişkinliğin kaybolduğu belirtilmiştir¹²².

Waage, Antiocheia buluntularını Erken Hellenistik periyoda(M.Ö. 325-M.Ö. 150) tarihlemiştir. Erken Hellenistik periyodu iki döneme ayırmıştır ve bu periyodun ilk yarısının(M.Ö. 325-M.Ö. 250) kaplarının, ikinci yarının(M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy. ortası) kaplarıyla kontrast oluşturduğunu söylemektedir. İlk yarının kapları geniştir. Gövde profilleri özenlidir. Geniş, narin, ve yüksek kaidelidirler. Yüzeyleri kaliteli bir astarla boyanmıştır. Genellikle dış yüzeyleri tamamen astarlıdır. İç yüzeyleri ise baskı-

¹¹⁶ Mitsopoulos-Leon 1991, 18, Lev. 1-3, Fig. A1-A12

¹¹⁷ Hannah 2001, Taf. 55, 3-10

¹¹⁸ Pfrommer 1985, Abb. 46-47

¹¹⁹ Berlin 1999, Pl. 4, 112-113

¹²⁰ Wintermeyer 1984, 248, Abb. 10, 3

¹²¹ Civelek 2006, g-j, a-d, a

¹²² Gürler 2003, 10, Pl. IX, A1-9

bezemelidir. İkinci yarıda ise kaplarda çok basit gövde profillerinin ve düşük kaliteli, çabuk dökülen siyah, kırmızı veya alaca renkteki astarın hakim olduğunu söylemektedir¹²³. Hayes de ağız kenarı vurgulanmış basit gövde profiline sahip örneklerin Paphos'un M.Ö. erken 3. yy. tipleri olması gerektiğini ve bunların lokal üretimin başlamasıyla sona erdiğini söylemektedir. Ancak sığ tiplerin klasik şekilde M.Ö. 2. yy.da da devam ettiğini ama çok kaba yapıldıklarını belirtir¹²⁴.

Dor'da içe çekik ağızlı kaseler M.Ö. 4. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. 3. yy.ın başından Geç Hellenistik-Erken Roma dönemine kadar kronolojik bir gelişim göstermektedir¹²⁵. Nagidos'un bu tipleri Dor'un M.Ö. 3. yy. örneklerine benzemektedir.

Crowfoot, içe çekik ağızlı kaselerin Samaria'nın Hellenistik dönem kase tiplerinin en eskisi olduğunu ve bu kaselerin Samaria'da M.Ö. geç 4. yy. ve M.Ö. erken 3. yy.da Attika ithalleriyle başladığını söylemektedir. İ. Ö. 3. yy.da ise, birkaç Attika kasesi yanında güçlü bir lokal üretimin başladığını öne sürmektedir¹²⁶. Stucky, M.Ö. 5. ve 4. boyalı seramiği ve Terra Sigilataların tersine Ras Shamra'da Hellenistik dönem firnisli kaplarının az olduğunu söylemiştir. Az örnekle temsil edilen Hellenistik dönem kapları arasında içe çekik ağızlı kaseleri de vardır ve bunlar Nagidos kaseleriyle oldukça paralel örneklerdir¹²⁷.

¹²³ Waage 1948, 15, Pl. 70-79

¹²⁴ Hayes 1991, 26, fig. XIV, 4-9

¹²⁵ Guz-Zilberstein 1995, 290, fig. 6.1. 1-24

¹²⁶ Crowfoot 1957,249-250, fig. 49, 1-15

¹²⁷ Stucky 1983, 129, 207-209

Vessberg-Westholm, İçe çekik ağızlı kaseleri Helenistik I(M.Ö. 325-150) periyoduna vermiştir¹²⁸. Kıbrıs Agios Georgios höyüğü buluntuları, Erken ve Orta Helenistik döneme(M.Ö. erken 3. yy. ile M.Ö. 2. yy.ın ortası) tarihlenmiştir¹²⁹. Kıbrıs Salamis örnekleri M.Ö. 3. yy.a verilmiştir¹³⁰.

Tarsus-Gözlükule örnekleri höyüğün Orta Helenistik(M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.) ve Helenistik-Roma(M.Ö. 2. yy.ın ortası-M.Ö. 1. yy.ın ortası) Ünitesine verilmiştir¹³¹. Tarsus'un M.Ö. 2. yy. ortası ile M.Ö. 1. yy. ortasına denk gelen Helenistik-Roma örnekleri Nagidos için geç bir tarih olmakla birlikte M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.a denk gelen Orta Helenistik örnekler ise Nagidos'un diğer malzeme gruplarının tarihleriyle de uymaktadır. Kilikia'dan bir başka merkez olan, Nagidos'a komşu kent Kelenderis'te içe çekik ağızlı kaseler M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenmiştir¹³². Yine Kilikia'dan Kilisetepe'de de bu tip kaseler, Kelenderis gibi M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenmiştir¹³³. Patara'da Tepecik kazısı buluntuları arasında ele geçen, Nagidos'un bu grup içe çekik ağızlı kaselerine benzer tipler bunların M.Ö. 3. yy. boyunca sürdüğünü göstermektedir¹³⁴.

İçe çekik ağızlı kaselerin M.Ö. 3. ve 2. yy. boyunca bütün Akdeniz kıyılarında olduğu gibi Nagidos'da da çok sevilen bir form tipi olduğunu söyleyebiliriz. Ancak form

¹²⁸ Vessberg-Westholm 1956, Lev. 21, Fig. 2-8

¹²⁹ Berlin-Plackinski 2004, fig. 3, 40-54

¹³⁰ Diederichs 1980, Pl. 7, 65-72

¹³¹ Jones 1950, fig. 180, 51-80

¹³² Zoroğlu 2004, Lev. 110, 7-6

¹³³ Postgate-Baker 1995, fig. 7, 1-3

¹³⁴ Işın 2004, No 19-25

özeliklerine göre 5 farklı grubu tespit edilmiş olmasına rağmen aynı kontekslardan ele geçen bu örnekler için kronolojik bir gelişimden söz etmek mümkün değildir. Kapalı ağızlılar olarak tanımladığımız tiplere benzer bir örnek Attika'da aşağı yukarı M.Ö. 175 yıllarına tarihlenmiştir¹³⁵. Bu bağlamda, belki kapalı ağızlılar olarak tanımlanan kaselerin en geç örnekler olduğunu önerebiliriz. Bununla birlikte gruplar form özellikleri açısından küçük farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıklar atelye yada usta farkıyla açıklanabileceği gibi, fonksiyonel anlamı olduğu da düşünülebilir. Ancak tespit edilen 5 farklı grubun oldukça fazla örneğinin ele geçmiş olması, gruplar arasındaki form farklılığının tesadüf olmadığını anlatmaktadır.

II. 6. Dudak Kenarı Oluklu Kaseler (Kat. No. 55-58)

Bu form tipi dudağın iç tarafında bulunan ince olukla tanımlanmaktadır. İç yüzeyi batı yamacı bezemeli form, Attika ve Korinth batı yamacı seramiğinde, M.Ö. 3. yy.ın 3. çeyreğinden beri tanınmaktadır¹³⁶. Attika ve Korinth'teki form tipi hiçbir değişime uğramadan Bergama batı yamacı seramiğine geçmiştir¹³⁷.

Nagidos'ta ele geçen dudak kenarı oluklu kaseler, form tipi ve batı yamacı bezemesiyle bu grup kaselerin tipik örnekleridir. Kat. No. 55 ve 56 tam profil vermektedir. Kat. No. 57 ile 58 ise ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Bütün örneklerin ağız ve gövde profilleri benzer tarzda şekillendirilmiştir. Ancak kaide tipleri farklılık göstermektedir. Tam profili korunmuş Kat. No. 55 ve 56 farklı tipte kaide profiline

¹³⁵ Agora XXIX, fig. 63, 1011

¹³⁶ Thompson 1934, 350, fig. 31, C12, D28; Edwards 1975, 91, Taf. 17, 40, 55

¹³⁷ Behr 1988, 145-146

sahiptir. Kat. No. 55, kenarında derin bir yiv bulunan düz dibe sahiptir. Kat. No. 56 ise basit düz dipli bir örnektir.

Kat. No. 55 ve 57 batı yamacı bezemeli örneklerdir. Kat. No. 55'in iç tarafında, ağız kenarının altında beyaz renkli noktalarla oluşturulan iki bant arasında sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşığın dalları dalga bandı şeklindedir ve insize tekniktir. Kalp şeklindeki yaprakları ise beyaz boya ile yapılmıştır. Ayrıca bu kasenin tondosunda beyaz boya ile yapılmış ışın motifi görülmektedir. Kat. No. 57'nin iç tarafında, ağız kenarının altında beyaz boyalı sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşığın yaprakları kalp şeklindedir. Sarmaşığın sürgünü ise dalga bandı gibi kıvrılmaktadır. Bu parçada sarmaşığın hem dalları hem de yaprakları beyaz boya ile verilmiştir. Kat. No. 56 bezemesizdir. Yalnız astarlı bir örnektir. Kat. No. 58'in ise bezemesi kaybolmuştur. Kat. No. 56, astar ve kil rengiyle diğer örneklerden farklılık göstermektedir. Kırmızımsı-kahverengi kili sert pişmiş, ince taneli, pürüzsüz ve yoğundur. Astarı ise metalik parlaklığa sahip mat siyah renktedir. Astar ve kili bu özellikleriyle Kıbrıs Nicosia bölgesi üretimi olabileceği düşünülen malzemelerle paralellik taşımaktadır¹³⁸. Buna göre bu Nagidos örneği Kıbrıs ithali olabilir.

Dudak kenarı oluklu kaselerin Bergama'da Asklepion ve sunak kalıntılarında gelen en erken örnekleri M.Ö. geç 3. yy.a ve M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenmektedir¹³⁹. Nagidos örnekleri, ağız kenarındaki oluşuyla Bergama formuna benzerlik göstermektedir. Ancak Bergama örneklerinin gövdesi oldukça koniktir. Nagidos örneklerinde ise gövde hafif bir yay çizerek kaideye doğru inmektedir. Bu formun örneklerine farklı kazı

¹³⁸ Berlin-Pilacinski 2003, 202-203

¹³⁹ Behr 1988, 145-146, res. 12, fig. 49-51

merkezlerinde de rastlanmaktadır. Örneğin M.Ö. 3. yy.a verilen Samos örnekleri Bergama üretimi olarak değerlendirilmiştir¹⁴⁰. Dor örnekleri ise batı yamacı bezeme stilleriyle M.Ö. 3. yy. ortalarına verilmiştir¹⁴¹. Paphos'tan benzer bir örnek M.Ö. 2. yy. konteksindedir¹⁴². Tarsus'da da örnekleri olan bu kaselerin Orta Hellenistik üniteye tarihlenmesi gerektiği önerilmiştir¹⁴³. Kilikia bölgesinden diğer bir merkez olan Kilisetepe'den bir örnek ise M.Ö. geç. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenmiştir¹⁴⁴. Bu veriler ışığında Nagidos'ta bulunmuş olan dudak kenarı oluklu kaseler için M.Ö. 3. yy. sonu ile M.Ö. 2. yy. başları önerilebilir.

II. 7. Düz Dudak Tablalı Kaseler (Kat. No. 59-67)

Düz dudak tablalı kaseler, Hellenistik dönem Attika seramiğinde en çok üretilen formlardan biridir. Rotroff, sadeliğiyle Hellenistik dünyaya çok fazla hitap eden bu tipin bazı merkezlerde balık tabaklarına benzetildiğini söylemektedir¹⁴⁵.

Nagidos'ta bu tip kaseler farklı büyüklükte örneklerle temsil edilmektedir. Kat. No. 59-63 arasında tanıtılan örnekler küçük kaselerdir. Kat. No. 59-61, tam profil vermektedir. Kat. No. 59 ve 60'nin gövdesi yuvarlatılmış bir profile sahiptir. Kat. No. 61'ün gövdesi ise köşelidir. Kat. No. 59 ve 61'ün ağız kenarı kalın cidarlıdır. Kaideye doğru incelmektedir. Kat. No. 60 de ise tersi bir durum söz konusudur. Cidar üst tarafta ince, kaideye doğru kalınlaşmaktadır. Her üç parçanın kaidesi ise basit, alçak halka şeklindedir. Kat. No. 62'te tanıtılan örnek ince cidarlı ağız-gövde parçasıdır. Bu grup

¹⁴⁰ Isler-Kalpaxis 1978, Taf. 57, Beil. 9, 281

¹⁴¹ Rosental-Heginbottom 1995, fig. 9. 5:5-10

¹⁴² Hayes 1991, fig. III, 3

¹⁴³ Jones 1950, fig. 183, 130-132

¹⁴⁴ Postgate-Baker 1995, Fig. 8, 13

¹⁴⁵ Agora XXIX, 149

kaseler arasında değerlendirilen Kat. No. 63 ince cidarlı küçük kasedir. Ancak bu kase dudak tablası sarkık bir örnektir.

Kat. No. 64-67 arasında tanıtılan düz dudak tablalı kaseler ise geniş kaplardır. Bu örneklerin dudak tablasının uç kısmı belirgin bir şekilde aşağıya doğru sarkıktır. Kat. No. 64 ve 65'in dudak tablası Kat. No. 66 ve 67'ye göre daha keskin bir dönüşle aşağıya doğru sarkmaktadır. Kat. No. 66 ve 67'nin dudak tablası daha geniştir ve yumuşak bir kavisle aşağıya doğru sarkmaktadır. Kat. No. 60 ve 61'in de dudak tablası sarkıktır. Ancak bu örnekler kadar belirgin değildir.

Düz dudak tablalı kaselerin Samos Heraionu'ndan iki örneği Hellenistik döneme tarihlenmiştir¹⁴⁶. Samos Heraionu'ndan bu örnekler Nagidos kaselerinin Kat. No. 1-4 arasında tanıtılan örneklerine benzemektedir. Bunların ağız ve gövde profilleri aynıdır. Ancak kaide profilleri küçük farklılıklar göstermektedir. Nagidos örneklerinin basit ve alçak halka kaideleri yuvarlak bir profil taşır. Samos kaselerinin ise tabanı düzdür. Atina Agora'nın M.Ö. geç 3.yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına ait bu tip kaseleri, Nagidos örneklerinin özellikle Kat. No. 6-9 arasında tanıtılan geniş tiplerine yakın örneklerdir¹⁴⁷. Bu tip Nagidos kaselerinin Milet'ten benzer bir örneği de M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına tarihlenmiştir¹⁴⁸. Aegina'dan, bu tiplere benzer iki örnek de M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. geç 2. yy. arasına verilmiştir¹⁴⁹

¹⁴⁶ Technue 1929, Abb. 33, 5-6

¹⁴⁷ Agora XXIX, fig. 52, 743-758

¹⁴⁸ Pfrommer 1985, Abb. 39

¹⁴⁹ Smetana-Scherrer 1982, Abb. 12, 381, Abb, 17, 393

Düz dudak tablalı kaseler Retroff'un belirttiği gibi birçok merkezde balık tabağı olarak tanımlanmıştır. Guz-Zilberstein, Hellenistik dönemde merkezi çöküntülü olan balık tabakları yanında bu tip düz dudak tablalı, merkezinde çöküntü bulunmayan balık tabaklarının da olduğunu öne sürmüştür. Dor'da bu tip kaselerin ilk örneklerinin Hellenistik periyodun başında görüldüğünü, birkaç örneğe ise M.Ö. 3. yy. ortasında ve M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısında rastlandığını belirtmiştir. Ayrıca M.Ö. 2. ve erken 1. yy.da da devam ettiğini belirtmiştir¹⁵⁰.

Crowfoot da bu tip kaselerin balık tabağı olduğunu ve bunların Attika'nın dışı çekik ağızlı kaselerinin lokal taklitleri olabileceğini ileri sürmüştür. Samaria'da bu kaselerin M.Ö. 2. yy.a verilebileceğini önermiştir¹⁵¹. Nagidos kaseleri Samaria'nın bu tip kaseleriyle paralel tiplerdir. Nagidos'ta tespit edilen düz dudak tablalı kaseler gibi Samaria'da da bu kaselerin farklı tipleri vardır. Ancak bunlar için bir tarihi gelişimden söz edilmemiştir.

Kilisetepe'den Nagidos kaselerinin Kat. No. 1-4 arasında tanımlanan tiplerine benzer bir örnek de balık tabağı olarak tanımlanmıştır ve M.Ö. 3. yy.-M.Ö. 2. yy.a tarihlenmiştir¹⁵². Kıbrıs Agios Georgios höyüğünden örnekler Erken ve Orta Helenistik döneme(M.Ö. erken 3. yy.-M.Ö. 2. yy. ortası) verilmiştir¹⁵³. Nagidos örnekleri, Kıbrıs Agios Georgios örneklerine nazaran daha sığdır.

¹⁵⁰ Guz-Zilberstein 1995, 293, fig. 6. 4:10-19

¹⁵¹ Crowfoot 1957, 264, fig. 55, 1-11

¹⁵² Postgate-Baker 1995, fig. 8, 14

¹⁵³ Berlin-Pilacinski 2003, fig. 3, 26-29

Nagidos'un bu tip kaseleri iki farklı tip gösterse de sağlam konteks buluntuları olmayan bu kaplar için bir tarihi gelişimden söz etmek zordur. Ancak diğer merkezlerdeki benzer örnekler Nagidos örneklerinin M.Ö. geç 3. yy. ile M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı arasına tarihlenmesi gerektiğini işaret etmektedir.

II. 8. Çift Kulplu Kaseler (Kat. No. 68-69)

Nagidos'da ele geçen bu tip kaseler, ağız kenarı hafifçe topak şeklinde, gövdesi şişkin ve geniş, iki kulplu içki kaseleridir. Aslında tek parça kilden yapılmış olan kulp orta noktasından bastırılarak kabın gövdesine tutturulmuş ve iki küçük daire görünümüne sokulmuştur. Bu kaseler Attika'da iki gruba ayrılmıştır. Birincisi Palestina taklidi kaseler, ikincisi olasılıkla Güneybatı Asya orijinli kaselerdir¹⁵⁴. Nagidos'ta ele geçen örnekler, Palestina taklidi olarak tanımlanan kaselerdendir.

Kat. No. 68, kulplu ağız-gövde parçasıdır. Bu örnek, form tipini tanımamızı sağlayan örnektir. Kat. No. 69 ise yalnız ağız-gövde parçasından oluşmaktadır.

Çift kulplu kaselere Hellenistik dönemin birçok merkezinde rastlanmıştır. Bu merkezlerdeki örnekler birbirlerinden çok ince farklılıklarla ayrılmaktadırlar. Dolayısıyla tarihleri de birbirine yakındır. Attika'da Palestina taklidi olarak değerlendirilen çift kulplu kaseler M.Ö. 200-175 arasına tarihlenmiştir¹⁵⁵. Korinth örnekleri yaklaşık olarak M.Ö. 175'lere verilmiştir¹⁵⁶. Miletos'tan örnekleri de yine yakın tarihlere, M.Ö. 200-150 arasına

¹⁵⁴ Agora XXIX, 117

¹⁵⁵ Agora XXIX, fig. 22, 391

¹⁵⁶ Edwards 1975, Pl. 17, 554

verilmiştir¹⁵⁷.

Guz-Zilberstein bu kaselerin M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısında kullanıldığını ve diğer merkezlerdeki paralellerinin de M.Ö. 2. yy. kontekslerinden geldiğini söylemektedir. Dor örneklerini de Hellenistik periyodun başına ait safhalardan gelen iki örnek dışında, M.Ö. 2. yy.a vermektedir¹⁵⁸. Crowfoot'da Samaria örneklerinin muhtemelen M.Ö. 2. yy.a ait olduklarını öne sürmektedir¹⁵⁹ Bu kaseler Ashdod'da M.Ö. 2. yy.ın 2. yarısına tarihlenmiştir¹⁶⁰. Mısır'da Gabbari nekropolü buluntuları arasında da bu tip kaseler tespit edilmiştir¹⁶¹. Tell-El-Herr'de bu tip kaseler M.Ö. 2. yy.a tarihlenmiştir¹⁶².

Kıbrıs Agios Georgios Höyüğü buluntuları M.Ö. erken 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ortasına ait buluntular arasındadır¹⁶³. Hayes, bu tip kaselere Doğu Akdeniz'in birçok kentinde rastlandığını söyler ve Paphos örneklerini M.Ö. 175-120/100 tarihleri arasına verir¹⁶⁴. Skyphos olarak tanımlanan Tarsus-Gözlükule örneği de Orta Hellenistik döneme tarihlenmiştir¹⁶⁵.

¹⁵⁷ Pfrommer 1985, Abb. 29, Taf. 19, 5; 20, 1-2

¹⁵⁸ Guz-Zilberstein 1995, 294, fig. 6.7:1-7

¹⁵⁹ Crowfoot 1957, 266, fig. 57, 1-2

¹⁶⁰ Dothan 1971, fig. 9, 15, fig. 10, 15, fig. 16, 1

¹⁶¹ Ballet-Harlaut 2001, fig. 9, 19-21; Mısır'dan bu tip kaseler için ayrıca bakınız Elaigne 2002, fig. 9-10; Ballet 2002, fig. 5

¹⁶² Gratien 1997, fig. 9, k

¹⁶³ Berlin-Pilacinski 2003, fig.4, 58-60

¹⁶⁴ Hayes 1991, fig. XII, 1-3

¹⁶⁵ Jones 1950, fig.181, 82, Abb.122

Nagidos örnekleri ağız, gövde ve kulp profiliyle bu merkezlerdeki örneklerle yakın benzerlikler göstermektedir ve buna göre Nagidos'un bu kaseleri M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına tarihlenmektedir.

II. 9. Balık Tabakları (Kat. No. 70-76)

Nagidos'da düz dudak tablalı kaseler dışında, üç farklı tipte balık tabağı tespit edilmiştir: 1. Attika tipi balık tabakları 2. Yuvarlatılmış ağız kenarlı balık tabakları 3. Ağız kenarı yivli balık tabakları.

Kat. No. 70-74, Attika tipi balık tabaklarıdır. Attika tipi balık tabakları, sarkık ağız kenarlı, tondosunda balık yağının akması veya baharatı tutması için sosluk denilen bir çöküntü bulunan geniş tabaklardır. Tondodaki bu çöküntünün kenarında da bir yiv vardır. Bu tip balık tabakları Attika'da M.Ö. 5. yy.ın sonundan itibaren üreilmeye başlanmıştır¹⁶⁶. M.Ö. 4. yy.'dan sonra Korinth'te¹⁶⁷ ve Hellenistik dönemde bütün Akdeniz kıyılarında Attika tipi balık tabakları rağbet görmüştür. Kat. No. 70 ve 71 Attika üretimi balık tabaklarıdır. Kat. No. 70 tam profili korunmuş bir örnektir. Ancak ağız kenarı ve kaidesi tahrip olmuştur. Bu örneğe paralel bir Attik tabak aşağı yukarı M.Ö. 350'lere verilmiştir¹⁶⁸. Kat. No. 71 ise kaide-gövde parçasıdır. Yüksek halka kaidenin altında bir yiv vardır. Sosluğu oldukça derindir ve kenarında ince bir yiv bulunmaktadır. Bu parça Atina Agora'dan M.Ö. 325-310 tarihli örneklerle benzerlik göstermektedir¹⁶⁹.

¹⁶⁶ Agora XXIX, 146-147

¹⁶⁷ Edwards 1975, 40-41

¹⁶⁸ Agora XII, fig. 10, 1071

¹⁶⁹ Agora XII, fig. 10, 1075

Kat. No. 72-74 de Attika taklidi balık tabağı ağız-gövde parçasıdır. Attika'nın bu tip balık tabakları Korinth'te M.Ö. 300-146 arasına tarihlenmiştir¹⁷⁰. Bergama tiyatro sondajından ele geçen Attika tipi bir balık tabağı M.Ö. 3. yy.a tarihlenmiştir¹⁷¹. Eretria'dan benzer bir örnek M.Ö. 2. yy.a verilmiştir¹⁷². Crowfoot, Samaria'da balık tabaklarının M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö. erken 3. yy.da birkaç Attika ithalleriyle görülmeye başladığını söylemektedir. M.Ö. 3. yy.da da ithal örneklerin devam ettiğini ancak bunların Attika olmadıklarını öne sürer. M.Ö. 2. yy.da da ithal ürünler yanında geniş bir lokal üretimin olduğunu belirtir¹⁷³. Samaria'nın M.Ö. 2. yy. yerel üretimleri Nagidos için geç bir tarihtir ki bunlara benzer tipler Nagidos'ta tespit edilmemiştir. Ancak M.Ö. 3. yy.a verilen ve Attika dışında başka bir merkezden ithal edildiği öne sürülen Attika tipi balık tabakları, Nagidos'ta ele geçen Attika tipi balık tabaklarından¹⁷⁴. Tarsus-Gözlükule örnekleri ise höyüğün Orta Hellenistik ünitesindedir¹⁷⁵. Nagidos örnekleri ise, sağlam konteks buluntuları içinde bulunmadıkları için tarihleme sıkıntısı çekilmektedir. Bununla birlikte Samaria'da bulunmuş olan örneklerle paralellik taşımaları, ayrıca astar rengi ve kalitesi dikkate alınarak, Kat. No. 72-74 arasındaki bu örnekleri M.Ö. 3. yy. ikinci yarısına tarihlemek mümkündür.

Kat. No. 75, yuvarlatılmış ağız kenarlı balık tabağıdır. Tondosu Attika tipi balık tabakları gibi çöküntülüdür ve bu çöküntünün kenarında aynı şekilde bir yiv vardır. Bu tip balık tabağı Nagidos'ta çok yoğun ele geçen yuvarlatılmış ağız kenarlı tabakların, balık

¹⁷⁰ Edwards 1975 , Pl. 5, 131

¹⁷¹ De Luca-Ziegenaus 1975, Taf. 77, 12

¹⁷² Metzger 1969, Taf. 10, 62

¹⁷³ Crowfoot 1957, 262, fig. 54, 1-20

¹⁷⁴ Crowfoot 1957, fig. 54, 3-4

¹⁷⁵ Jones 1950, fig. 178, 23, 23A-C

tabağı versiyonudur. Parça ağız ve gövde profiliyle yuvarlatılmış ağız kenarlı tabakların aynıdır. Bu tip balık tabağının Samos'ta bir benzer tespit edilmiş ve M.Ö. 2. yy. ortaları terminus ante quem olmak üzere, muhtemelen M.Ö. 3. yy. sonlarına ait olabileceği belirtilmiştir¹⁷⁶. Tarsus'tan ele geçen bir örnek ise höyüğün Orta Hellenistik ünitesine tarihlenmiştir¹⁷⁷. Bu formun tarihlenmesi için en önemli kriter, Nagidos'ta bulunan yuvarlatılmış ağız kenarlı tabakların ikinci grubunun tarihidir. Bunlar M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına tarihlenmişlerdir. Dolayısıyla aynı formun devamı niteliğindeki bu parçayı da bu döneme tarihlemek mümkündür.

Kat. No. 76 da yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Ancak yuvarlatılmış ağız kenarı Kat. No. 75 kadar belirgin değildir. Ayrıca Kat. No. 76'nın ağız kenarının iç tarafında ince bir yiv vardır. Tondosu yine çöküntülüdür ve çöküntünün kenarında bir yiv bulunmaktadır. Ancak yiv bu örnekte çok derin değildir. Başka merkezlerde bu örneğin benzerine rastlanmamıştır. Ancak Kat. No. 75 için yapılan tarihleme önerisi bu parça için de önerilebilir.

II. 10. Yuvarlatılmış Ağız Kenarlı Tabaklar (Kat. No. 77-91)

Bu grup, servis tabağı, yemek ve içki kasesi gibi çeşitli amaçlarla kullanılmıştır. Attika'dan bilinen formun en erken örnekleri M.Ö. erken 4. yy.a aittir. Hellenistik dönemde Attika'da en popüler tabaklar arasında yer almıştır. Attika örnekleri, Erken Hellenistik dönemden itibaren başka merkezlerde de yaygınlaşmıştır¹⁷⁸. Her zaman bezemesiz olan bu tabakların, yalnız tondolarında birleşik veya ayrı palmet bezemesi yada

¹⁷⁶ Tölle-Kastenbein, Z133, B, Abb. 200, A

¹⁷⁷ Jones 1950, fig. 179, 37

¹⁷⁸ Agora XXIX, 142

çok nadiren rulet bezemesi vardır. Muhtemelen M.Ö. 200'lerde tondodaki bu bezemeler sona ermiştir. Formun M.Ö. 4. yy.ın 2. yarısında görülen erken örneklerinin ebatları oldukça küçüktür. M.Ö. 4. yy.ın sonundan M.Ö. 3. yy.ın sonuna kadar ise daha büyük boyutlu örnekleri rağbet görmüştür. M.Ö. 3. yy.ın 2. çeyreğinde dışta, dudagın altındaki yiv narinliğini kaybetmiştir. Tondodaki rulet baskısı kabalaşmıştır. Muhtemelen yüzyılın ortasında da kaideden gövdeye geçiş keskinleşmiştir. Dudak kısmı daha bombeli bir hal almıştır ve dudagın altındaki yiv daha aşağıya inmiştir¹⁷⁹.

M.Ö. 175 civarında bu tabakların farklı özelliklere sahip örnekleri tespit edilmiştir. Bazıları köşeli cidara sahipken çoğu düz bir cidara sahiptir ve düz cidarlı tabakların çoğu genellikle baskı bezemesizdir. Erken tiplerinin karakteristik özelliklerinden olan cidardaki yiv bazen hiç yoktur veya kabın dış yüzeyinde farklı şekillerde yapılmıştır. Ağız kenarı bazılarında hafif sarkıktır veya ağzın iç kenarı alt kısmından ayrılmıştır. Cidarın üst kısmı hafif içbükeydir¹⁸⁰. M.Ö. 2. yy.ın 2. çeyreğine ait örneklerde M.Ö. 175'lerdeki bu değişim sürecinden sonra tek tip tabaklar vardır. Cidar düzdür. Daha derindirler ve kaideleri ağız çapıyla orantılı olarak daha dardır. M.Ö. 2. yy.ın 2. çeyreğindeki gelişim M.Ö. 2. yy.ın 2. yarısında da sürmüştür¹⁸¹.

Yuvarlatılmış ağız kenarlı tabaklar Nagidos'ta M.Ö. 4. yy.ın sonu-M.Ö. 3. yy. başlarında Attika ithali örneklerle başlamıştır. Kat. No. 77-79, Attika ithali örneklerdir. Kat. No. 77 ve 78 tam profil vermektedir. Kat. No. 77'nin dış tarafında, ağız kenarı altında bir yiv vardır. Gövdesi sığdır. Kat. No. 78'in dışta dudak kenarı altında yiv yoktur. Gövde

¹⁷⁹ Agora XXIX, 143-144

¹⁸⁰ Agora XXIX, 144-145

¹⁸¹ Agora XXIX, 145

profili dış tarafında bir açığı yapmaktadır. Kat. No. 77, alçak halka kaidelidir. Kat. No. 78, yüksek halka kaidelidir. Kat. No. 77 nispeten derin, Kat. No. 78 ise oldukça sığdır. Kat. No. 77'nin tondosunda bu grup tabakların erken dönem Attika örnekleri için karakteristik olan rütle ve palmet baskısı vardır. Kat. No. 77'ye benzer bir tip Atina Agora'sında M.Ö. 325-300'e tarihlenmiştir¹⁸². Pnyx'de bu tabak için benzer bir örnek ise M.Ö. 3. yy.a tarihlenmiştir¹⁸³. Kat. No. 78'ye benzer bir kap ise Atina Agora'da M.Ö. 300-275'e verilmiştir¹⁸⁴. Troia'dan benzer bir örneği de M.Ö. 3. yy.a verilmiştir¹⁸⁵.

Kat. No. 79, ağız-gövde parçasıdır ve Kat. No. 77 ile 78'in birleşimi gibidir. Bu kabın dış tarafında, ağız kenarının altında ince bir yiv vardır. Gövde profili ise dış tarafta bir açığı yapmaktadır. Bu parça, Atina Agora'nın aşağı yukarı M.Ö. 300 ile M.Ö. 300-275'e tarihlenen örnekleriyle paralellik göstermektedir¹⁸⁶.

Nagidos'ta yuvarlatılmış ağız kenarlı tabakların büyük bölümünü, bu tipin yerel üretim olması muhtemel geniş ve derin örnekleri oluşturmaktadır. Bunlar ağız ve gövde profiline göre iki gruba ayrılır. İlk grubu oluşturan tabaklar(Kat. No. 80-88) sığdır ve dış tarafta dudak kenarı daha yuvarlaktır. Gövdesi içbükeydir. Basit, alçak halka kaidelidirler. Bu grup tabaklardan Kat No 82 ve 84'de tanıtılan örnekler astar ve kil özellikleriyle Kat. No. 56 gibi Kıbrıs Nicosia bölgesi üretimi olabileceği düşünülen malzemelerle paralellik taşımaktadır ve bu bağlamda bu iki parça da Kıbrıs ithali olabilirler.

¹⁸² Agora XXIX, fig. 46,642

¹⁸³ Rotroff-Kamp 1996, 276, fig. 20, 11

¹⁸⁴ Agora XXIX, fig. 46, 652

¹⁸⁵ Berlin 1999, 89, Pl. 1, 1

¹⁸⁶ Agora XXIX, fig. 46, 645, 652

İkinci grup tabaklar(Kat. No. 89-91) ise konik gövde profilleri nedeniyle nispeten daha derindir ve dışta ağız kenarı oldukça keskindir. Gövde profili ilk grup tabakların tersine düzdür. Kaideler ilk grupla benzer tarzda basit ve alçaktır. Kat. No. 91'in dış tarafında, gövde üzerinde ince bir yiv vardır. Efes Lukas mezarı buluntularını yayınlayan Hannah, uzun bir dönem kullanım gören yuvarlatılmış ağız kenarlı bu tabakların özellikle M.Ö. 2. yy.da çok yaygın olduklarını söylemiştir ve bunları iki gruba ayırmıştır. Ancak bunun kronolojik bir bilgi vermediğini belirtmiştir¹⁸⁷.

Attika kökenli yuvarlatılmış ağız kenarlı tabaklar birçok Hellenistik merkezde ele geçmiştir¹⁸⁸. Ancak Nagidos'un Hellenistik dönem seramik repertuarında büyük bir grup oluşturan bu tabaklarının en yakın paralellere Tarsus-Gözlükule höyüğü, Samaria ve Kelenderis'te rastlanmıştır. Tarsus-Gözlükule'den örnekler höyüğün Orta Hellenistik ünitesinden(M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.) gelmiştir¹⁸⁹. Samaria buluntularını yayınlayan Crowfoot, yuvarlatılmış ağız kenarlı tabakların bu geniş ve derin tiplerinin formun M.Ö. 4. ile M.Ö. 3. yy. örneklerinden geliştiğini ve Samaria'da en erken örneklerinin M.Ö. geç 3. yy.a ait olduğunu söylemiştir¹⁹⁰. Samaria'nın İ.Ö.geç 3. yy.a verilen örneğinin ağız ve gövde profili, Nagidos tiplerinin birinci grup örneklerine çok benzemektedir. Yalnız Samaria örneğinin kaidesi Attik tipler gibi yüksek halka kaidelidir.

¹⁸⁷ Hannah 2001, 85, Taf. 56, 26-27

¹⁸⁸ Bergama Asklepieionu'ndan örnekleri aşağı yukarı M.Ö. 200-191 arasına verilmiştir(AvP XI 1, Taf. 66, 224); Schaefer'da Bergama'dan benzer bir örneği M.Ö. 2. yy. başlarına tarihlemiştir. (Schaefer 1968, Taf. 1, C2); Ephesos'tan bir örnek M.Ö. 3. yy. ortası-M.Ö. 2. yy. ortasına aittir. (Mitsopoulos-Leon 1991, Taf. 26, A55); Eretria'dan bir parça M.Ö. 3. yy.dandır. (Metzger 1998, Abb. 241, 340); Kıbrıs Agios Georgios höyüğünün M.Ö. erken 3. yy.-M.Ö. M.Ö. 2. yy. ortasına ait buluntuları arasında da bu tip tabaklar vardır. (Berlin-Pilacinski 2003, fig. 3, 13-15)

¹⁸⁹Jones 1950, fig.178, d-f, fig. 179, 34, 36, 38

¹⁹⁰ Crowfoot 1957, 252, fig. 51, 5-8

Nagidos tipleri basit alçak halka kaidelidir¹⁹¹. Crowfoot, diğer örneklerinde M.Ö. 2. yy.a ait olduğunu belirtmiştir¹⁹². Nagidos'un ikinci grubuna giren örnekleri de Samaria'nın M.Ö. 2. yy. örneklerine benzer tiplerdir. Kelenderis'ten bir örnek M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenmiştir¹⁹³. Kelenderis'te konteks malzemesi olarak ele geçen bu tek örnek Nagidos'un ilk grup örneklerine oldukça paralellik göstermektedir. Nagidos'un sığ ve dış tarafta dudak kenarı yuvarlak tipler olan birinci grup örnekleri, Samaria'da olduğu gibi konik gövde profilli ve nispeten daha derin olan ikinci grup örneklerden daha erken olabilir. Ancak bunlar için oldukça paralel bir örnek olan Kelenderis örneğiyle karşılaştırıldığında, M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy. arasına tarihlenebileceği önerilebilir.

II. 11. Batı Yamacı Bezemeli Yivli Tabaklar (Kat. No. 92-117)

Batı yamacı bezemeli geniş servis tabakları, Hellenistik dönemin en popüler kap çeşitlerinden biridir. Hayes bu tabakları Tip I ve Tip II olarak iki gruba ayırmıştır. Tip I tabakları, kalın ve yuvarlatılmış bir dudak ile içte dudak kenarında bulunan derin bir yivle tanınmaktadır(Kat. No. 92-104). Tip II tabakları ise sarkık dudağı ve sığ gövde profiliyle Tip I tabaklarından ayrılmaktadır(Kat. No. 105-117)¹⁹⁴. Rotroff ise bu tabakları ‘‘Iyv Platter Group’’ olarak tanımlamış ve Erken Hellenistik Attika kökenli olan Tip I tabaklarının Doğu Akdeniz kıyılarındaki merkezlerde önemli bir yoğunluk gösterdiğini söylemiştir. Doğu'da ele geçen bu örneklerin form ve bezemesinin Attika'nın Erken Hellenistik batı yamacı bezemeli tabaklarının aynısı olduğunu belirten Rotroff, bunların

¹⁹¹ Crowfoot 1957, fig. 51, 6

¹⁹² Crowfoot 1957, fig. 51, 5, 7-8

¹⁹³ Zoroğlu 2004, 307, Pl. 110, 3

¹⁹⁴ Hayes 1991, 6-7

Attik tabaklardan farklı olarak genellikle zeminlerinin ortasında bir rozet, yıldız şeklinde palmetler (bazen boyanmış çiçekler) ve bunların etrafını çevreleyen rulet ile bezeli olduklarını söylemiştir¹⁹⁵.

Nagidos'da batı yamacı bezemeli tabakların Tip I örnekleri en yoğun ele geçen gruplardan biri olmuştur. Tip II ise Tip I'e göre oldukça azdır. Seramikler üzerinde kalın bir patine oluşturan Nagidos'un kalkerli ve tuzlu toprağı bu tabaklar üzerindeki bezemeleri genellikle deforme etmiştir. Ancak bazı örnekler üzerinde kaybolmuş olan beyaz boyanın gölge şeklindeki izleri seçilebilmektedir. Bazı örnekler üzerinde ise beyaz boya kalıntıları hala görülebilmektedir.

Kat. No. 92-104 arasında tanıtılan örnekler Tip I olarak tanımlanan kaplardandır. Bunlar 20-47 cm arasında değişen çapa sahip geniş tabaklardır. Tondolarında Doğu Akdeniz kıyılarında ele geçen bu grup için tipik olan baskı-bezemeler bulunmaktadır. Kat. No. 92-99 arasında tanıtılan tabaklar kalın cidarlı örneklerdir. Kat. No. 100-103 arasında tanıtılan örnekler ise Kat. No. 92-99'a göre oldukça ince cidarlı tabaklardır.

Kat. No. 92-94, tam profil vermektedir. Kat. No. 92'de siyah-kahverengi astar üzerine beyaz renkli sarmaşık yaprağı bezemesi bulunmaktadır. Sarmaşığın dalları dalga bandı şeklinde, yaprakları ise kalp şeklindedir. Kat. No. 93'te kraterlerin boyun kısmına görülen ve defne çelenginden yapılmış taç olarak yorumlanan sıra sıra yaprak motifleri vardır. Kat. No. 94'te bezeme kaybolmuştur. Bununla birlikte siluet olarak beyaz boya

¹⁹⁵ Rottrof 2002, 4, fig. 2-4

izleri seçilebilmektedir. Kat. No. 92 ve 93'ün tondosunda baskı-bezemeler vardır. Kat. No. 92'nin yalnız rulet tırtırı korunmuştur. Kat. No. 93'de ise palmet baskılı rulet tırtırı görülmektedir.

Kat. No. 95 ve 96'da siyah astar üzerine beyaz boyalı sarmaşık yaprağı bezemesi görülebilmektedir. Her iki parça üzerindeki bezeme de tam korunmamıştır. Ancak sarmaşığın kalp şeklindeki yaprakları ve dalga bandı şeklindeki dalları bulunmaktadır. Kat. No. 97'de insize teknikte yapılmış dallar görülmektedir. Beyaz boya ile yapılmış yapraklar ise kaybolmuştur. Kat. No. 98 üzerinde farklı bir bezeme vardır. Bu tip bezeme tek örnek olarak ele geçmiştir ve literatürde geçen “koşan köpek” motifine benzemektedir. Kat. No. 99 üzerinde, sıra sıra yapılmış yaprak motifleri vardır. Ayrıca bu bezemenin altında kazınarak yapılmış ok işareti ve “ Y M K ” harfleri bulunmaktadır. Ağız ve gövde profillerinin çok az bir bölümü korunmuş olan Kat. No. 100-103 arasında tanıtılan örneklerde bezeme tespit edilmemiştir.

Kat. No. 104, kaide-gövde parçasıdır. Bu parça batı yamacı bezemesi iyi korunmuş bir örnektir. Siyah astar üzerinde beyaz renkli sarmaşık yaprağı görülebilmektedir. Sarmaşığın yaprakları yine kalp şeklinde, dalları ise dalga bandı şeklindedir.

Kat. No. 105-116 ise Tip II olarak tanımlanan örneklerdendir. Bu grup, sarkık dudağı ve sığ gövde profilliyle Attika'nın “thickened edge” olarak tanımlanan tabaklarını anımsatmaktadır. Thickened edge örnekleri M.Ö. 5. yy.ın ortasında ortaya çıkmış ve Atina Agora'da M.Ö. 3. yy.ın ortalarına kadar örneklerine rastlanmıştır. Klasik dönem örnekleri

genellikle astarsızdır. Hellenistik dönemde ise batı yamacı bezemeli ve tondosunda baskı-bezeme bulunan örnekler görülmektedir¹⁹⁶.

Kat. No. 105 ve 106'te tanıtılan tabaklar bu tipin M.Ö. 4. yy.a ait örnekleridir. Her iki parçanın da yalnız ağız ve gövde parçası korunmuştur. Kat. No. 105 muhtemelen Attika ithalidir. Sarkık ağız kenarlıdır ve ağız kenarının iç ve dış tarafında birer yiv vardır. Gövde sıgıdır ve siyah firnislidir. Kat. No. 106'nin ağız ve gövde profili Kat. No. 105'in direkt aynısıdır ve Kat. No. 105 gibi bu tabak da sadece siyah firnislidir. Ancak daha ince cidarlı bir örnektir. Bu iki örnek Atina Agorası'nın M.Ö. 4. yy.ın 2. çeyreği ile M.Ö. 3. yy.ın ilk çeyreği arasına verilen tabaklarla paralellik göstermektedir¹⁹⁷. Pnyx'den bu tip tabaklarda Attika örnekleriyle aynı tarihlere verilmiştir¹⁹⁸. Eretria'da ise benzer iki örnek M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısına tarihlenmiştir¹⁹⁹. Bu merkezlerdeki örneklerle, Nagidos'da ele geçen bu iki tabağı M.Ö. 4. yy.ın 2. çeyreği ile M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısı arasına tarihlemek mümkündür.

Kat. No. 107-116 arasında tanıtılan tabaklar ise M.Ö. 3. ve M.Ö. 2. yy. örnekleridir. Bunlar, Attika'nın Hellenistik döneme ait örnekleri gibi, batı yamacı bezemeli veya sadece astarlanmış kaplardır. 20-40 cm genişliğe sahiptirler. Ağız kenarları farklılık göstermektedir. Kat. No. 107 ve 113 hem iç hem de dış tarafında birer yiv bulunan yuvarlatılmış dudaklı tabaklardır. Kat. No. 108-109 ve 114 de yuvarlatılmış dudak profiline sahiptir. Ancak bu tabakların yalnız iç tarafında bir yiv vardır. Kat. No. 111

¹⁹⁶ Agora XXIX, 142

¹⁹⁷ Agora XII, fig. 10, 1016; Agora XXIX, fig. 45, 623-627

¹⁹⁸ Rotroff-Camp 1996, fig. 5, 1-12

¹⁹⁹ Metzger 1969, Taf. 10, 9, 13

oldukça sarkık ve kalınlaştırılmış ağız kenarlı bir örnektir. Kat. No. 110, 112 ve 115'in dudağı yukarıya doğru yükselmektedir. Kat. No. 112'ün dış tarafında iki yiv vardır. Diğer örneklere göre oldukça küçük boyutlu olan Kat. No. 116 ve 117'nin ise düz ve basit bir profile sahip dudağının iç tarafında bir yiv vardır.

Kat. No. 107 ve 116 tam profile sahip örneklerdir. Kat. No. 107 yüksek halka kaidelidir. Tondosu Klasik dönem Attika tipleri gibi çöküntülüdür ve kenarında bir yiv vardır. Kat. No. 116 basit, alçak halka kaidelidir. Tondosu düzdür ve gövdeye geçişte yiv yoktur.

Kat. No. 107- 113, batı yamacı bezemeli tabaklardır. Kat. No. 107-108 üzerinde sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Kat. No. 107 ve 111'nin bezeme stili aynıdır. Sarmaşığın dalları dalga bandı şeklindedir. Bu iki parçada sarmaşığın yaprakları kalp özelliğini tamamen yitirmiştir. Yapraklar yukarıya doğru uzamış ve incelmıştır. Kat. No. 108 ve 109 üzerindeki sarmaşık yaprağının bezeme stili de aynı tarzdadır. Yapraklar yanlara doğru uzanır ve sarkar. Dalların ise dönüşleri keskindir. Tip II tabakları üzerindeki sarmaşık yaprağı motifleri, Tip I örnekleri üzerindeki sarmaşık yaprağı motiflerinden de farklılık göstermektedir.

Kat. No. 110- 113 üzerinde farklı bezemeler vardır. Kat. No. 110'un bezemesi tam olarak anlaşılammıştır. Yalnız sülieti korunmuş olan motif sarmaşık dalları gibi görünmektedir. Sarmaşık yaprakları ise korunamamıştır. Kat. No. 112'de fiyonk yapılmış kurdele motifi vardır. Kat. No. 113'in üzerinde ise farklı büyüklüklerde damla motifleri vardır. Kat. No. 114- 117 bezemesiz tabaklardır.

Batı yamacı bezemesi ve form tipiyle Doğu Akdeniz kıyılarındaki merkezlerde önemli bir yoğunluk gösteren bu tabakların Tip I örnekleri çok yaygındır ve özellikle kıyı bölgelerinde önemli bir yoğunlaşma göstermektedir. Tarsus'da, Filistin'in kıyıları ve iç bölgelerinde, İskenderiye'de ve Yunanistan'da ele geçmiştir. Samaria ve Maresha'da da çok yoğun bir grup oluştururlar. Bu bölgeler dışındaki yerlerde ise nadiren görülmüştür. Örneğin Tel Halaf, Ephesos ve Rhodos'da az sayıda ele geçmiştir²⁰⁰.

Tip II ise daha az ele geçmiştir ve yayılımı dar bir coğrafi bölge ile sınırlıdır. Yoğunlukla Yunanistan'ın batısında ve özellikle Tarsus'dan Ashdod'a kadar olan kıyı bölgelerinde bulunmuştur. Rotroff "Iyv Platter Group" olarak tanımladığı batı yamacı bezemeli bu tabakların yayılımının Doğu'da bir yerde üretildiğini işaret ettiğini söylemiştir. Ayrıca boya-bezeme özelliği ile süsleme repertuarının Hellenistik bir merkezi işaret ettiğini belirtmiştir²⁰¹.

Tip I tabaklarının Atina Agorasında bulunan en erken örneği M.Ö. 3. yy.ın ilk çeyreğine aittir²⁰². Attik örneklerin zemini, kazıma tekniğinde yivlerle birçok bezeme alanına ayrılmıştır. Rotroff, batı yamacı bezemeli bu geniş tabakların, Attika'nın Erken Hellenistik döneme ait yuvarlatılmış ağız kenarlı tabaklarından(plates with rolled rim) geliştiğini öne sürmüştür. Ayrıca Atina Agorasında ele geçen örneklerin çoğunun M.Ö. 3. yy.dan geldiğini, geç örneklerin ise Agora'da temsil edilmediğini saptamıştır. M.Ö. 2. yy.ın ortasından sonra ise bunların yerini yuvarlatılmış ağız kenarlı tabaklar(rolled rim) ile

²⁰⁰ Rotroff 2002, 4- 5

²⁰¹ Rotroff 2002, 4- 5

²⁰² Agora XXIX, fig. 56, 829

“ofset rim” olarak tanımlanan tabakların aldığını vurgulamıştır²⁰³. Ephesos’un Tip I örnekleri de M.Ö. geç 3. yy. ile M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı arasına tarihlenmiştir. Mitsopoulos-Leon da, bu tabak formunun “rolled rim” olarak tanımlanan kaplardan gelişmiş olabileceğini öne sürmüştür²⁰⁴. Ephesos tabaklarının form tipi ve özellikle bezeme stili, Nagidos örneklerine çok yakındır. Ephesos’un Tip II örnekleri ise M.Ö. 2. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. 1. yy.a verilmiştir²⁰⁵.

Rosenthal-Heginbottom bu tabakları Doğu atölyelerinin ürünleri olarak değerlendirmiştir. Dor’da ağız kenarı bir veya iki yivli, halka kaideli geniş ve kaba batı yamacı bezemeli ve boyalı baskı palmet ve rulet bezemeli Tip I tabaklarının çok tipik kaplar olduğunu aktarmıştır. Ayrıca bu grubun, Helenistik dönemde popüler olan Attika’nın M.Ö. 4. yy. yuvarlatılmış ağız kenarlı tabaklarının(rolled rim) taklitleri olduğunu öne sürmüştür²⁰⁶. Ağız profiliyle farklılık gösteren Tip II tabaklarının Tip I’e göre Dor’da daha az olduğunu ve bunların ağız kenarı düz, yivli, yuvarlatılmış dudaklı veya oldukça sarkık varyasyonları olduğunu söylemiştir. Bu grup kapların kaidesiyle birlikte korunmuş örneklerinin tespit edilmediğini ve ayrıca baskı-bezeme dekorasyonu için de herhangi bir veri olmadığını belirtmiştir²⁰⁷ İki grubun arasında kesin tipolojik farklılıklar olmasına rağmen, bu tabakların M.Ö. 3. ve 2. yy. boyunca favori olduklarını söylemiştir²⁰⁸.

²⁰³ Agora XXIX, 153, fig. 56, 829

²⁰⁴ Mitsopoulos-Leon 1991, 39, lev.47, fig.B98-B99

²⁰⁵ Mitsopoulos-Leon 1991, Taf. 46, B96-B97

²⁰⁶ Rosenthal-Heginbottom 1995, 225, fig. 5. 9: 11-12, fig. 5. 10: 1-12

²⁰⁷ Rosenthal-Heginbottom 1995, 227, fig. 5. 10: 13-14, fig. 5. 11: 1

²⁰⁸ Rosenthal-Heginbottom 1995, 228, fig. 5. 10: 1-14

Crowfoot, bu tabakların yivlerinin Attik tabaklardan ve kaselerden tanıdık olduğunu ancak profillerinin kesinlikle Attik olmadığını söyler ve bunların muhtemelen M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.a ait olduklarını belirtir²⁰⁹.

Ashdod'da bu tabakların yalnız Tip II örnekleri tespit edilmiştir ve bunlar M.Ö. 1. yy.ın sonuna tarihlenmiştir²¹⁰. Nagidos örneklerinin bezeme stili, Ashdod'dan bu örneğin bezeme stiliyle çok benzerdir. Ancak Ashdod örneğinin tarihi Nagidos için çok geçtir. Ashdod örnekleri bu tip tabakların M.Ö. 1. yy. sonlarına kadar devam ettiğini göstermektedir.

Antiochea'da her iki tipe de ait örnekler tespit edilmiştir. Ancak Antiocheia tabakları diğer merkezlere göre oldukça erkene M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö. erken 3. yy.a tarihlenmiştir²¹¹.

Kıbrıs Agios Georgios höyüğü örnekleri Erken ve Orta Helenistik dönem(M.Ö. erken 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ortası) malzemesi arasında değerlendirilmiştir²¹². Paphos'ta Tip I tabakları M.Ö. geç 3.- erken 2. yy. konteksinden, Tip II örnekleri ise M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına tarihlenen konteksten ele geçmiştir. Hayes bu tabakların Güneydoğu Ege üretimi olabileceklerini önermiştir²¹³.

²⁰⁹ Crowfoot 1957, 243, fig. 47, 1-2, 7-8

²¹⁰ Dothan 1971, 45, fig. 8, 20

²¹¹ Waage 1948, Pl. 1, H7-H8

²¹² Berlin-Pilacinski 2003, fig. 1, 1-7

²¹³ Hayes 1991, 6-7, fig. 3, 8-10

Kelenderis örnekleri de konteksten ele geçmiştir ve M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenmiştir. Zoroğlu bu iki tipin Doğu Akdeniz’de boyalı kapların geniş bir grubunu oluşturduğunu ve bunların Attik batı yamacı kapların taklitleri gibi göründüklerini söylemiştir. Kelenderis’te Tip II tabaklarının yalnız bir örneğinin tespit edildiğini ve muhtemelen bunların az örnekle temsil edildiğini, Tip I tabaklarının ise Kelenderis’te çok popüler göründüklerini aktarmıştır. Ayrıca Tip I örneklerine yerleşim alanında rastlanmadığı, bunların mezar buluntuları olduğunu belirtmiştir²¹⁴. Yalnız Tip I örneklerinin tespit edildiği Kilisetepe’de bu tabaklar M.Ö. 3.-2. yy.a tarihlenmiştir²¹⁵.

Tarsus-Gözlükule örnekleri höyüğün Orta ve Geç Hellenistik ünitesinden(M.Ö. 3. yy. sonu-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı) ele geçmiştir. Jones bu tabakları form tipine göre üç gruba ayırmıştır. Bunlar yuvarlatılmış ağız kenarlı geniş tabaklar veya sığ kaseler(Tıp I), sarkık dudaklı geniş tabaklar veya sığ kaseler(Tıp II) ve yuvarlatılmış ağız kenarlıların versiyonu olan küçük tabaklardır²¹⁶. Tip I örneklerinin genellikle sert kırmızı-kahverengi yada mor-kahverengi kaliteli kile sahip olduğunu, iç yüzeylerinin mat siyah veya kırmızı-kahverengi astarının dudağın dış tarafına kadar gittiğini söyler. Batı yamacı bezemesi repertuarında çelenk ve bazen ise sarmaşık yaprağı motiflerinin tercih edildiği ancak tam profilli örnekleri tespit edilemeyen Tarsus’un bu grup tabaklarının tondo bezemeleri üzerine bir şey söylenemeyeceğini belirtmiştir²¹⁷. Tip II örneklerinin Tarsus’da Orta Hellenistik üniteye yeni bir form olduğunu, Geç Hellenistik üniteye de devam ettiğini aktarır ve bu tabakların Tıp I tabaklarının Tarsus taklitleri olduğunu öne sürmüştür. Yalnız

²¹⁴ Zoroğlu 2004, 301, Kat. No. 3-5, Pl. 107, 2-4, Kat. No. 15-16, Pl, 110

²¹⁵ Postgate-Baker 1995, fig. 8, 9-12

²¹⁶ Jones 1950, 162, fig. 183, 133-139

²¹⁷ Jones 1950, 162, fig. 183, 133

bunların merkezinin balık tabakları gibi çöküntülü olduğunu belirtmiştir²¹⁸. Jones, Tarsus'da Tip I ile aynı ağız profiline sahip ancak daha küçük boyutlu ve ince cidarlı olan tabakları üçüncü bir grup olarak ele almıştır. Bu küçük tabaklarda çelenk veya sarmaşık yaprağı yerine defne yaprağı bezemesi tercih edildiğini ve tondoları baskı-bezemeli örnekler olduğunu söylemiştir²¹⁹. Nagidos'un Kat. No. 9-12 arasında tanıtilan Tip I örnekleri, Tarsus'un bu küçük tabakları gibi dudak kenarı aynı tipte olup ince cidarlı tabaklardır. Ancak bunlar Nagidos'ta üçüncü bir grup olarak ele alınmamıştır. Tip I tabaklarının rastlanmadığı Tarsus Cumhuriyet alanı kazılarında da Tip II tabakları M.Ö. 3.-2. yy.a verilmiştir²²⁰.

Araştırmacıların fikir birliğine vardıkları nokta, bu tabakların Doğu Akdeniz'de üretilmiş olduklarıdır. Bununla birlikte Crowfoot bu tabakların yivlerinin Attik tabaklardan ve kaselerden tanıdık olduğunu ancak profillerinin kesinlikle Attik olmadığını belirtir²²¹. Hayes de bunların Güneydoğu Ege'de üretilmiş olduklarına değinir²²².

Yayılm alanı dikkate alındığında gerçekten de bu tabakların Doğu Akdeniz'de üretilmiş oldukları fikri ağır basmaktadır. Ancak tek bir merkezde üretilmiş olmaktan ziyade değişik merkezlerde üretilmiş olma ihtimali oldukça yüksektir. Buluntuların yoğunluğu dikkate alındığında Nagidos'un da bu merkezlerden biri olduğu tahmin edilebilir. Özellikle Tip I tabaklarının ele geçtiği Nagidos'ta M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile

²¹⁸ Jones 1950, 162, fig. 183, 134-136

²¹⁹ Jones 1950, 162, fig. 183, 137

²²⁰ Özcan 2003, ciz. 4- 11; Ayrıca bu grup tabakların Rhodos örnekleri için bkz. Patsiada 1990, 142- 145, fig. 1- 2

²²¹ Crowfoot 1957, 243, fig. 47, 1-2, 7-8

²²² Hayes 1991, 6-7, fig. 3, 8-10

M.Ö. 2. yy. başlarında üretilmiş olduğu önerilebilir. Tip II'nin ise örnek sayısı oldukça azdır ve bunların ithal edilmiş olduğu tahmin edilmektedir. Ele geçen Tip II örnekleri M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına aittir.

II. 12. Diğer Kase ve Tabak Formları (Kat. No. 118-132)

Bu başlık altında toplanmış olan kase ve tabaklar, Nagidos'ta az sayıda parça ile temsil edilen örneklerden oluşmaktadır.

Kat. No. 118, Attika'nın "plates with rilled rim" olarak tanımlanan dudak tablası üzerinde iki yiv bulunan tabaklarından. Rotroff bu tabakların genellikle kurbanla törenleriyle ilgili olduğunu söylemektedir. Ancak yerleşim alanlarında da örneklerine rastlanan bu tip tabakların bazı örneklerinin rilet motifli ve batı yamacı tarzında bezenmiş ince masaüstü kapları olduğunu belirtmektedir²²³. Nagidos'da tek örneği tespit edilen bu örnekte yerleşim alanında ele geçmiştir. Dudak tablasında Attik tiplerden farklı olarak üç yiv bulunmaktadır. Ancak ağız ve gövde formu Atina Agora'nın M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö. erken 3. yy. örneklerine paralellik göstermektedir²²⁴. Eretria'dan Attika olabileceği düşünülen benzer bir örnek ise M.Ö. 3. yy.a tarihlenmiştir²²⁵. Ancak Eretria kasesinin de dudak tablası üzerinde iki yiv bulunmaktadır. Nagidos kasesi Eretria'dan bu örnek ve özellikle Attik örneklere göre M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö. erken 3. yy.ı işaret etmektedir.

Kat. No. 119, lekanis ağız-gövde parçasıdır. Ağız kenarında kapağının oturması için dışa doğru bir çıkıntı vardır. Kalın cidarlıdır. Bu örnek, form tipiyle Attika'nın

²²³ Agora XXIX, 151

²²⁴ Agora XXIX, fig. 54, 789; Agora XXVII, III. 38, Pl. 43, 156

²²⁵ Metzger 1969, 46, Taf. 10, 60

Hellenistik dönem tipik lekanislerindendir. Atina Agorası'ndan bu tip iki örnek, M.Ö. 300 ile 250 yılları arasına tarihlenmiştir²²⁶. Korinth'ten benzer bir örnek için ise M.Ö. 146'dan önceki bir tarihe ait olduğu belirtilmiştir²²⁷. Pella'da bu tip bir lekanis M.Ö. 3. yy.a verilmiştir²²⁸. Eretria'dan benzer iki örnek için farklı tarihler önerilmiştir. Boiotia üretimi olduğu belirtilen ilk örnek M.Ö. 3. yy.a, yerel üretim olduğu belirtilen ikinci örnek ise M.Ö. geç 3. yy.a tarihlenmiştir²²⁹. Troia'dan bir örnek, M.Ö. erken 2. yy.dan geç bir tarihe verilmiştir²³⁰. Milethos'ta M.Ö. 2. yy.a tarihlenmiştir²³¹. Nagidos örneği, ağız ve gövde profiliyle bu merkezlerdeki örneklere çok yakın bir örnektir. Ancak bu merkezlerin tarihleri aynı tipin M.Ö. 3. ve 2. yy. boyunca kullanıldığını işaret etmektedir. Nagidos'ta tek örnek olan bu parça M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy. malzemesiyle birlikte ele geçmiştir ve buna göre Nagidos örneğini M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenmek mümkündür.

Kat. No. 120 ve 121, dışı bezemeli kase ağız-gövde parçasıdır. Bu iki parça dışta dudak altında iki yiv bulunan düz ve basit ağız profilli, ince cidarlı bir forma sahiptir. Kat. No. 120'nin dış yüzeyinde sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşığın dalları insize teknikte verilmiştir. Beyaz renkli kalp şeklindeki yapraklar ise kabartılmıştır. Bu parça kili ve firnisinin kalitesiyle Nagidos'da ele geçen batı yamacı bezemeli diğer örneklerden

²²⁶ Agora XXIX, fig. 78, Pl. 93, 1254-1255

²²⁷ Edwards 1975, Pl. 18, 558

²²⁸ Drougou 1991, Pella AK 89/8

²²⁹ Metzger 1969, Taf. 9, 6, Taf. 10, I 3b, 12; Ayrıca Eretria'dan başka bir örnek için bakınız Metzger 1998, Abb. 241, 345

²³⁰ Berlin 1999, Pl. 26, 194

²³¹ Pfrommer 1985, Abb. 44

farklıdır. Kat. No. 121'nin bezemesi kaybolmuştur. Yalnız beyaz boya izleri görülebilmektedir.

Bergama batı yamacı seramiğinde bu tip kaseler M.Ö. geç 3. yy. ile M.Ö. 2. yy. ortalarına tarihlenmiştir. Behr bu formun Bergama Asklepion'unda M.Ö. 2. yy.ın 2. çeyreğinden sonra bulunduğunu söylemiştir. Ayrıca Attika ve Korinth batı yamacı seramiğinde M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısından itibaren bilindiğini ve aynı formun M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısında Bergama batı yamacı seramiğinde görülmeye başladığını belirtmiştir²³². Bu formun örneklerine birçok Hellenistik merkezde rastlanmaktadır. Ephesos'da bu tip ağız kenarına sahip parçalar skyphos veya kantharos parçaları olarak değerlendirilmiştir ve konteks malzemesi olan parçalar M.Ö. geç 3. yy ile M.Ö. 2. yy. ortaları arasına verilmiştir²³³. Beşiktepe'den bir örnek M.Ö. 3. yy'a tarihlenmiştir²³⁴. Nagidos örneği, dudak kenarı altındaki iki yiv ve gövde profiliyle Beşiktepe örneğine benzerlik göstermektedir. M.Ö. erken 2. yy.dan daha geç bir dönemi işaret ettiği belirtilen Troia'dan bir örnek de form özellikleriyle Nagidos'daki örneğe yakınlık gösterir. Yalnız Troia örneğinin dudak altında yiv yoktur²³⁵. Metropolis'te bulunmuş olan örnekleri M.Ö. 3. yy.ın 2. çeyreğine tarihlenen konteks buluntularıdır. Gürler, Metropolis'te bulunan parçaların, bu formun en erken örnekleri olduğu söylemiştir²³⁶. Antiocheia'dan muhtemelen lokal olduğu düşünülen batı yamacı bezemeli benzer kaplar Erken Hellenistik periyottan gelmektedir²³⁷.

²³² Behr 1988, 148, Abb. 14, 61; Bergama örnekleri için ayrıca bakınız Schaefer 1968, Taf. 12, D17-D19; Ziegenaus-De Luca 1968, Taf. 50, 183

²³³ Mitsopoulos- Leon, Taf. 41, B74-B77

²³⁴ Hübner 1982, 179, S16-55

²³⁵ Berlin 1999, lev. 26, fig. 193

²³⁶ Gürler 2003, Pl. IX, A13-A15

²³⁷ Waage 1948, Pl. II, 57f, 57p

Paphos'dan bir örnek ise M.Ö. geç 3. yy. ile M.Ö. 2. yy. ortaları arasına tarihlenmiştir ve Bergama üretimi olabileceği belirtilmiştir²³⁸. Tarsus-Gözlükule'den bir örnek höyüğün Geç Hellenistik ünitesinden ele geçmiştir²³⁹. Kat. No. 120 ağız ve gövde profiliyle Tarsus'dan bu örneğe benzer bir kaptır. Tarsus Cumhuriyet alanı kazılarında da bu tip örnekler tespit edilmiştir²⁴⁰. Nagidos'un bu iki parçasını, bu merkezlerdeki örneklerle M.Ö. geç 3. yy. ile M.Ö. 2. yy. ortaları arasına tarihlemek mümkündür. Kat. No. 120'de tanıtılan parça form ve bezemesiyle Paphos örneğine oldukça paralellik gösterir. Astar ve bezemesiyle Nagidos'un diğer batı yamacı bezemeli parçalarından ayrılan bu örnek Paphos örneği gibi, Tarsus'da da ürünleri bulunan Bergama ithali olabilir.

Kat. No. 122, metal taklidi kase ağız-gövde parçasıdır. Kat. No. 120 ve 121 gibi dışında dudak altında iki yiv vardır. Ancak gövde profili farklıdır. İçe çekik ağızlıdır ve yarım küre formundadır. Ayrıca dudak altındaki iki yiv dışında gövde üzerinde de yivler bulunmaktadır. Bu kaseenin en önemli özelliği ise dudak kenarına asılı olarak kabartma şeklinde betimlenmiş dekoratif amaçlı bir kulpa sahip olmasıdır. Metal kazanların kulplarını hatırlatan bu tasarım, seramik kapların metal kaplardan etkilendiğini göstermektedir. Bu kaseenin kulp şekliyle birlikte, birebir örneği olmasa da, ağız kenarlarına süsleme amaçlı yapılmış bu tür kabartma tasvirlerin yer aldığı içki kaselerine Hellenistik dönemde rastlanmaktadır. Nagidos'un bu örneğiyle benzer profille sahip kaplar Ephesos'da M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına tarihlenmiştir. Mitsopoulos-Leon, skyphos olarak değerlendirdiği bu örneklerin ortası ve her iki yanı hafif şişkin olan

²³⁸ Hayes 1991, fig. IV, 6, Pl. III, 17

²³⁹ Jones 1950, fig. 182, 107

²⁴⁰ Özcan 2003, lev. III-IV, 2d-2f, 1a-1e, ciz. 20-28, lev. IV, 2d, ciz. 38; Rhodos'dan benzer kaseler için ayrıca bkz Patsiada 1990, 159-165, fig. 12-14

kulplarının metal kapları hatırlattığı söylemiştir²⁴¹. Tarsus'dan ise Attika ithali olduğu belirtilen plastik eklentili bir örnek ele geçmiştir²⁴². Nagidos'un bu tip kasesi kulp eklentisiyle Tarsus örneğine benzer bir örnektir. Ağız ve gövde profiliyle Nagidos'un bu örneğine Bergama batı yamacı seramiğinden benzer bir kase M.Ö. geç 3. yy. ile M.Ö. 2. yy. ortalarına tarihlenmiştir²⁴³. Antiocheia'dan, muhtemelen lokal olduğu düşünülen, batı yamacı bezemeli bir örnek Erken Hellenistik periyottan gelmektedir²⁴⁴. Bergama örneği gibi Antiocheia örneği de yalnız ağız ve gövde profiliyle Nagidos'un bu metal taklidi kasesine paralel bir örnektir. Bu örnekte benzer tipte kaselerin görüldüğü bu merkezlerin örneklerine göre Kat. No. 120 ve 121'de tanıtılan kaselerle birlikte M.Ö. geç 3. yy. ile M.Ö. 2. yy. ortaları arasına tarihlenir.

Kat. No. 123 ve 124, tabak ağız gövde parçasıdır. Her iki parça da düz dudak tablalıdır. Kat. No. 123'ün dudak tablası üzerinde, Kat. No. 124'ün dudak tablası üzerinde ve dudağın iç tarafa dönüşünde birer yiv vardır. Aegina'dan bu tip ağız kenarlı bir örnek M.Ö. 2. yy.a verilmiştir²⁴⁵. Bu iki form için Paphos'tan benzer bir örnek M.Ö. geç 3. yy-M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenmiştir²⁴⁶. Nagidos örneklerinin yuvarlatılmış ağız kenarı, Paphos örneğine göre düz tabla şeklindedir. Ancak bu iki Nagidos örneğini, Aegina ve Paphos kaselerine göre M.Ö. geç 3. yy. ile M.Ö. erken 2. yy. arasına tarihlemek mümkündür.

²⁴¹ Mitsopoulos-Leon 1991, 37, Taf. 32-36, B41-B51

²⁴² Jones 1950, 219, fig. 183, 112

²⁴³ Behr 1988, 149, fig. 14, 60

²⁴⁴ Waage 1948, Pl. II, 57f, 57p

²⁴⁵ Smetana-Scherrer 1982, Abb.20, Taf. 398

²⁴⁶ Hayes 1991, fig. XV, 1

Kat. No. 125, dudak kenarı oluklu sığ kasedir. Nagidos'un bu örneğine benzer ağız profiline sahip bir tabak Samos'da M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına tarihlenmiştir²⁴⁷. Samos örneği batı yamacı bezemelidir. Nagidos örneğinde bezeme tespit edilememiştir. Ancak muhtemelen Samos kasesiyle aynı tarihlerden olmalıdır.

Kat. No. 126-132 arasında tanıtılan kaplar baskı-bezemeli tabak veya kase kaide-gövde parçalarıdır. Hellenistik dönemde Attik siyah boyalı kapların tersine tondoları baskı-bezemeli kaplar nadirdir. Baskı-bezeme, genellikle dışa çekik ağızlı kaselerde görülür²⁴⁸. Nagidos'un Hellenistik kapları arasında yalnız Doğu Akdeniz üretimleri için karakteristik görülen batı yamacı bezemeli tabaklarda ve dışa çekik ağızlı kaselerde tondo baskı-bezemesi tespit edilmiştir. Kat. No. 126-130 arasında tanıtılan örnekler batı yamacı bezemeli tabaklara ait kaideler olmalıdır. Bu örneklerden Kat. No. 126, diğerlerine göre oldukça kalın cidarlı ve yüksek halka kaideli bir örnektir. Astarıyla da diğer örneklerden kaliteli bir parça olan bu kaide örneğinin tondosunda palmetler ve etrafındaki tırtır bezemesi görülebilmektedir. Kat. No. 127'nin tondosu üzerinde ortadaki çiçek motifi etrafında üç tane palmet motifi vardır. Kat. No. 128'de ortadaki rozet motifinin etrafında palmetler bulunmaktadır. Kat. No. 129'un ortasındaki rozet motifinin etrafında palmetler ve palmetlerin etrafında ise rulet tırtırı vardır. Kat. No. 130'da birbirine bağlanmış palmetlerin etrafında rulet tırtırı görülmektedir.

Kat. No. 131 ve 132 ise, basit alçak halka kaideleriyle dışa çekik ağızlı kaselere ait kaideler olmalıdır. Kat. No. 131'in tondosunda ortada rozet motifi etrafında palmetler bulunmaktadır. Kat. No. 132'de ise yalnız iki palmet motifi korunmuştur.

²⁴⁷ Tölle-Kastenbein, Abb. 191, C

²⁴⁸ Guz-Zilberstein 1995, 293

II. 13. Table Amphoralar (Kat. No. 133-134)

Table Amphora, Hellenistik dönemde günlük kullanım kabı olarak ortaya çıkmıştır ve boynu genellikle batı yamacı stilinde süslenmiştir. Berlin, bu forma Ege kıyılarında çeşitli merkezlerde rastlandığını ancak diğer seramik formları yanında sayıca çok az ele geçtiğini söylemiştir. Bunun nedeni olarak table amphoraların zengin ve soylu halkın kullandığı çok özel bir form olmasını göstermiştir. M.Ö. 3. yy.ın ortasından itibaren büyük merkezlerde yapılmaya başlandığını ve Bergama'da ele geçen ilk örneklerinin de bu tarihlere ait olduğunu belirtmiştir²⁴⁹. Rotroff ise batı yamacı bezemeli amphoraların, Hellenistik dönemin bir yarattısı olduğunu söyler ve üç varyasyonundan söz eder. Bunlar konik gövdeli ve bant kulplu Gnathia amphoraları, gövdesi yivli, ağız kenarı kademeli ve bant kulplu Küçük Asya ile Karadeniz amphoraları, ağız ve gövdesi düz profilli, sarmal kulplu Attika amphoralarıdır²⁵⁰.

Kat. No. 133, Rotroff'un Küçük Asya ve Karadeniz tipi olarak tanımladığı amphoralardandır. Nagidos'ta tek örneği tespit edilen bu parçanın ağız tablası kademelidir. Dikey bantlı çift kulpa sahiptir. Gövdesi yivlidir. Parçanın boyun ve omuzu üzerinde batı yamacı bezenmesi vardır. Boyun üzerinde kulp eklentisine denk gelen yerde beyaz renkli iki bant ve ikinci banttan diagonal inen iki bant daha vardır. Bu motif boyunda kolye gibi görünmektedir ve tam merkezde rozete benzer bir süsleme vardır. Ancak tahrip olduğu için tam olarak belirgin değildir. Boyundan omuza geçişte yine bir bant yer almaktadır. Omuz üzerinde de iki bant arasında sıra sıra dalga şeklinde motifler vardır. Gövdesi yivlidir.

²⁴⁹ Berlin 1999, 94

²⁵⁰ Agora XXIX, 120

Nagidos'ta tek örnekle temsil edilen bu amphoranın Bergama Asklepieionu'ndan ele geçen bir örneği M.Ö. 265-235'e tarihlenmiştir²⁵¹. Bergama örneklerini Schaefer M.Ö. 2. yy.ın 2. yarısına vermiştir²⁵². Behr ise M.Ö. geç 2. yy.a vermiştir²⁵³. Troia örnekleri, Bergama Asklepieionu'ndan ele geçen örnekle karşılaştırılarak M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısına tarihlenmiştir²⁵⁴. Konteks malzemesi olarak ele geçen Paphos örnekleri, M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy. ile M.Ö. 2. yy.ın ortasına aittir²⁵⁵. Tarsus-Gözlükule'de bu tip amphoralar, höyüğün Orta Hellenistik ünitesinden(M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.) ele geçmiştir²⁵⁶. Nagidos'ta örneği, form tipi ve bezeme stiliyle bu merkezlerdeki örneklerle paralellik göstermektedir. Nagidos'ta yoğun olarak M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenen malzemelerle birlikte ele geçmiştir²⁵⁷. Bu veriler ışığında, Nagidos'ta tek örnekle temsil edilen bu ampora M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy. arasına tarihlenebilir.

Kat. No. 134, kaide-gövde parçasıdır. Yüksek halka kaidelidir. Rotroff'un tanımladığı Küçük Asya ve Karadeniz amphoralarının yivli gövdesine sahiptir. Muhtemelen Kat. No. 1'de tanıtilan tipte amphoralara ait bir kaidedir. Bu bağlamda Kat. No. 1'de tanıtilan amphorayla birlikte M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy. arasına tarihlenebilir.

²⁵¹ De Luca-Zigenaus 1968, lev. 37, fig. 57

²⁵² Schaefer 1968, Taf. 17-20, 67-71

²⁵³ Behr 1988, 169-170, Abb. 21-22, 95-96

²⁵⁴ Berlin 1999, 95, lev. 5, fig. 155

²⁵⁵ Hayes 1991, Pl. VI, 1, fig.. XLI, 31, fig. XII, 2

²⁵⁶ Jones 1950, fig. 125, 115-117; Benzer form ve bezemeye sahip amphoralar için ayrıca bkz Patsiada 1990, 183-184, fig. 24-25

²⁵⁷ M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenen batı yamacı bezemeli tabaklar, M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.a verilen yuvarlatılmış ağız kenarlı tabaklar gibi.

II. 14. Kraterler (Kat. No. 135-161)

Krater, Hellenistik dönemde batı yamacı seramiğinde sevilen bir kap formudur. Nagidos'da ele geçen kraterlerde batı yamacı bezemeli örneklerdir. Nagidos örnekleri arasında dört farklı krater tipi tespit edilmiştir: çan kraterler, destekli kraterler, bolster kraterler ve moldmade kraterler.

II. 14. 1. Çan Kraterler (Kat. No. 135-137)

Bu tip kraterler dışa çekik, sarkık ağız kenarlı ve ovoid gövdeli kaplardır. Klasik dönemin Attika kırmızı figür vazolarından bilinmektedir²⁵⁸. Rotroff Klasik kökenli bu tip kraterlerin bazen altın yıldızlı kaplarda ve siyah figür kaplarında üretildiğini ve kalyx kraterlerden farklı olan türün, Hellenistik dönemde de üreilmeye devam ettiğini söylemiştir²⁵⁹.

Nagidos'da, bu tip kraterlerin M.Ö. 4. yy.ın ilk yarısına tarihlenen Attik kırmızı figür vazolarından birkaç örnek tespit edilmiştir²⁶⁰. Attik kırmızı figür örnekleriyle aynı tarihlerde bu tiplerin taklitleri başlamıştır²⁶¹. Bunlar bezemesiz kaplardır. Hellenistik dönem örnekleri ise batı yamacı bezemeli ve M.Ö. 4. yy. örneklerine göre ovoid gövdeli kaplardır. Kat. No. 135'te tanıtılan parça batı yamacı bezemesi iyi korunmuş bir örnektir. Gövde üzerinde iki sıra bant arasında sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşığın yaprakları kalp şeklinde, dalları ise dalga bandı şeklindedir. Bu bezemenin alt kısmında

²⁵⁸ Boardman 1996, 413, 416-417, 341-346, 348

²⁵⁹ Agora XXIX, 136

²⁶⁰ Durukan-Alkaç 2006, fig. 85

²⁶¹ Durukan-Alkaç 2006, fig. 86-89

birkaç sıra bant bulunmaktadır ve bunların da altında, yine birkaç sıra banttandır oluşan ikinci bir grup vardır.

Kat. No. 136'nın bezemesi tam belirgin değildir. Yalnız iki yaprak ve yaprakların altında beyaz boya izleri görülmektedir. Kat. No. 137'nin boynu tamamen korunmadığı için bezeme tespit edilememiştir.

Atina Agorasında Klasik kökenli bu formun Hellenistik döneme tarihlenen tek örneği tespit edilmiştir. Bu bezeme stili ve konteksine göre M.Ö. 3. yy.ın son çeyreğine tarihlenmiştir²⁶². Rosenthal-Heginbottom, bu tip bir krater örneğinde bulunduğu kapların Doğu Akdeniz atölyelerinin üretimleri olduğunu söylemiştir²⁶³. Guz-Zilberstein, Dor'da ele geçen bu kraterlerin M.Ö. 3. yy.ın batı yamacı bezemeli çok tipik kaplarından olduğunu söylemiştir²⁶⁴. Paphos'tan bir örnek M.Ö. 1. yy. verilmiştir²⁶⁵. Nagidos örnekleri ise, Hellenistik kontekslerin içinde bulunmuştur. Tarihlenebilen malzemelerden yola çıkarak, bu kraterlerin M.Ö. 3. yy. sonu ile M.Ö. 2. yy. başlarına ait olduğu anlaşılmaktadır.

II. 14. 2. Destekli Kraterler (Kat. No. 138-155)

Destekli kraterler; dudak tablalı, dik boyunlu ve ovoid gövdeye sahip kaplardır. Hellenistik dönemde Doğu Akdeniz kıyılarında yaygın olan bu tip kraterlerin formu ve batı

²⁶² Agora XXIX, 136, fig. 41, 580

²⁶³ Rosenthal-Heginbottom 1995, 229, fig. 5. 11: 12

²⁶⁴ Guz-Zilberstein 1995, 327-328, fig. 6. 54: 9

²⁶⁵ Hayes 1991, fig. II, 22

yamacı bezemesi karakteristiktir²⁶⁶. Bunlar, Nagidos kraterlerinin de en büyük grubunu oluşturmaktadır.

Kat. No. 138, 142-145’de tanıtılan örneklerin dudak tablası içbükeydir. Boyun profilleri ince farklılıklar göstermektedir. Kat. No. 139 ve 140 aynı tip boyun profiline sahiptir. Dik bir şekilde inen boyun incelerek, yumuşak bir şekilde gövdeye geçer. Daha küçük bir örnek olan Kat. No. 140’ın boynu Kat No 139’a göre daha kısadır. Kat. No. 141’in boyun profili, cidarın hem iç tarafında hem de dış tarafında kavislidir. Kat. No. 142 ve 143’de ise boyun, Kat. No. 139 ve 140 gibi düz bir şekilde iner ve yumuşak bir şekilde gövdeye geçer. Kat. No. 142’nin kulpları korunmuştur ve bunlar gövdeye yatay bir şekilde bağlıdır. Kat. No. 143, ovoid gövdelidir ve oldukça ince cidarlı bir örnektir. Kat. No. 144’ün boynu diğer örneklerle göre yüksektir ve boyun cidarı ince, gövde cidarı ise kalındır. Düz dudak tablasının altında bir şişkinlik vardır. Kulpu Attik destekli kraterler gibi sütunludur. Kat. No. 145 ve 146 diğer örneklerle nazaran oldukça kalın cidarlıdır. Kat. No. 145’in dudak tablası altında Kat. No. 144 gibi bir şişkinlik vardır. Kat. 146’nın düz dudak tablası kademelidir. Kat. No. 147’de de dudak tablası altında diğer örneklerle göre geniş bir şişkinlik vardır ve bunun üzeri bezemelidir.

Kat. No. 148-154 arasında tanıtılan örnekler omuz gövde parçalarıdır. Kat. No. 148 oldukça kalın cidarlıdır. Kat. No. 149-154 ise Kat. No. 148’e göre ince cidarlı parçalardır. Kat. No. 151-153’ün kulp çıkışları korunmuştur.

²⁶⁶ Rosenthal-Heginbottom 1995, 229, fig. 5. 11: 7-12; Guz-Zilberstein 1995, 327-328, fig. 6. 54: 8, 29; Crowfoot 1957, 239, fig. 45, 1-17, 226, fig. 39, 1; Hayes 1991, fig. XLI, 28; Zoroğlu 2004, 302, Pl. 108, 1-4; Jones 1950, fig. 186, 213; Özcan 2003, 33, çiz. 53-75; Postgate-Baker 1995, fig. 8, 1-4

Çan krater örnekleri gibi destekli kraterler de M.Ö. 3. yy.ın tipik bezeme stili olan batı yamacı tarzında boyanmıştır. Bezeme boyun üzerinde yer almaktadır. Kat. No. 139 ve 140'ün bezemesi kaybolmuştur. Yalnız beyaz boya izleri görülebilmektedir. Kat. No. 141'de, sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşık yaprağının, yaprak ve dallarının yalnız bir kısmı korunmuştur. Ancak bezeme stili belirgindir. Sarmaşığın dalları, dalga bandı şeklindedir. Yaprakları ise kalp şeklindedir. Kat. No. 138 ve 142'in boynu üzerindeki bezeme tarzını Rosenthal-Haginbottom mersin ağacı yapraklarından yapılmış taç olarak tanımlamıştır²⁶⁷. Ağız profili tamamen korunmuş olan Kat. No. 142'te bütün boynu saran bezeme taç şeklinde görünmektedir. Bu örneğin omuzdan gövdeye geçişinde ise kabartma tarzında yapılmış dil motifleri vardır. Kat. No. 145'de beyaz boyalı fiyonk yapılmış bir kurdele motifi ve insize teknikte yapılmış anlaşılamayan bir şekil vardır. Kat. No. 147 bu grup kraterler arasında farklı bezeme stiline sahip bir örnektir. Parçanın boynu üzerinde, dudak tablasının hemen altında kabartma tarzda yapılmış ters duran lotus çiçeği ve lotus çiçekleri arasında lotus tomurcuğu ve bunların altında iki ucu spiral şeklinde kıvrılmış bitkisel bezemeler vardır. Omuz ve gövde parçası olan Kat. No. 148'de bezeme kaybolmuştur. Yalnız beyaz boya izleri görülebilmektedir ve insize teknikte yapılmış şekiller vardır. Omuzdan gövdeye geçişte yivler vardır. Kat. No. 143-144 ve 146'da bezeme tespit edilememiştir.

Kat. No. 149'da tanıtılan omuz gövde parçasında ise omuz üzerinde bir yaprak motifi korunmuştur. Bu örneğin omuzdan gövdeye geçiş bölümünde ise kabartma tarzında yapılmış yumurta-ok motifi bulunmaktadır. Kat. No. 150'de de aynı tarzda yapılmış yumurta-ok motifi vardır. Kat. No. 151'de ise yalnız yumurta motifleri bulunmaktadır. Kat.

²⁶⁷ Rosenthal-Heginbottom 1995, 229, fig. 5. 11: 9

No. 152-154'de ise omuzdan gövdeye geçişte dil motifleri bulunmaktadır. Parçalar üzerindeki dil motifleri birbirinden farklılık göstermektedir Kap yüzeyine düzenli bir şekilde uygulanmamıştır. Basit görünümlü bezeme tarzı elle yapılmış izlenimi vermektedir.

Rosenthal-Heginbottom bu tip kraterlerin Doğu Akdeniz atölyelerinin üretimi olduklarını önermiştir. Ancak bunların kulplarının Attika'nın destekli kraterlerini işaret ettiğini söylemiştir²⁶⁸. Guz-Zilberstein, Dor'da ele geçen bu kraterlerin M.Ö. 3. yy.ın batı yamacı bezemeli çok tipik kaplarından olduğunu söylemiştir²⁶⁹. Nagidos örnekleri form tipleri ve bezeme stilleriyle, Dor örnekleriyle oldukça paralellik göstermektedir.

Crowfoot, Samaria örnekleri için M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ı önermiştir ve batı yamacı bezemeli bu kraterlerin Attik tiplerin taklitleri olabileceklerini söylemiştir²⁷⁰. Dor kraterleri gibi Samaria örnekleri de form ve bezeme stiliyle Nagidos tiplerine yakın kaplardır.

Paphos'tan bir örnek M.Ö. 3. yy. ile M.Ö. erken 2. yy. arasına tarihlenen konteksten ele geçmiştir²⁷¹. Paphos'tan bu örneğin form tipi Nagidos örneklerinden Kat. No. 6 ve 7 ile, bezeme stili ise Kat. No. 9 ile benzerlik göstermektedir.

Kelenderis'te bu tip kraterler M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.a verilmiştir. Zoroğlu, Kelenderis örneklerini iki farklı tipe ayırmıştır. 20-25 cm çapındaki Tip I

²⁶⁸ Rosenthal-Heginbottom 1995, 229, fig. 5. 11: 7-12

²⁶⁹ Guz-Zilberstein 1995, 327-328, fig. 6. 54: 8, 29

²⁷⁰ Crowfoot 1957, 239, fig. 45, 1-17, 226, fig. 39, 1

²⁷¹ Hayes 1991, fig. XLI, 28

örneklerinin destekli kraterleri akla getirdiğini söylemiştir²⁷². Tip II örneklerinin ise birinci tiplerden oldukça küçük olduğunu ve yavaşça genişleyen dikey boyunlarının gövdeye geçişlerinin Attik Klasik kantharoslara benzediğini belirtmiştir²⁷³. Tarsus-Gözlükule höyükten bir örnek Orta Hellenistik üniteye(M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.) tarihlenmiştir²⁷⁴. Tarsus Cumhuriyet alanı buluntuları M.Ö. geç 3. yy. ile 1. yy. arasına verilmiştir²⁷⁵. Kelenderis gibi, Tarsus-Gözlükule ve Tarsus Cumhuriyet alanı buluntuları arasında, Nagidos'da çan krater olarak tanımladığımız örneklerden yoktur. Ancak Nagidos'un destekli krater örnekleri bu üç merkezin örneklerine de çok benzer tiplerdir. Kilisetepe örnekleri de M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.a tarihlenmiştir²⁷⁶. Nagidos'un bu grup kraterleri, Kilikia bölgesinden bir başka merkez olan Kilisetepe'den örneklerle de form tipi ve bezeme stilleriyle oldukça benzer örneklerdir. Nagidos kraterleri de M.Ö. 3. yy.ın son çeyreği ile 2. yy.ın ilk çeyreği arasına tarihlenen bir konteksin içinde yoğun olarak bulunmuşlardır. Bu veriler ışığında bu gruptaki kapların M.Ö. geç 3. yy. ile erken 2. arasına tarihlenebileceği önerilebilir.

Kat. No. 155'de tanıtılan örnek krateriskos olarak tanımlanabilir. Bu örnek Kat. No. 138-147 gibi düz dudak tablalıdır. Dikey bantlı yatay kulpa sahiptir. Bezemesi yoktur. Çan krater ve destekli krater örnekleriyle aynı kontekslerden ele geçen bu parça için de aynı tarihleri önermek mümkündür.

²⁷² Zoroğlu 2004, 302, Pl. 108, 1-2

²⁷³ Zoroğlu 2004, 302-303, Pl. 108, 3-4

²⁷⁴ Jones 1950, fig. 186, 213

²⁷⁵ Özcan 2003, 33, çiz. 53-75

²⁷⁶ Postgate-Baker 1995, fig. 8, 1-4; Bu grup form ve bezemelere sahip kraterler için ayrıca bakınız Patsiada 1990, 180-182, fig. 22-23

II. 14. 3. Bolster Kraterler (Kat. No. 156-157)

Bu grup kraterler, düz dudak tablalı, geniş ve derin kaplardır. Plastik eklentili kulpları, karakteristik özellikleridir. Bu plastik kulp formu ve dış tarafa yapılan kabartma bezemeler nedeniyle, bu kraterlerin metal kapların taklitleri olduğu düşünülmektedir. Ayrıca Hellenistik dönemin bu kaplarının, erken dönemlerin destekli ve volütlü kraterleri gibi, adını kulp formundan aldığını düşünülmektedir²⁷⁷.

Nagidos'ta bolster kraterlerin kulp eklentisi korunmuş bir örneği tespit edilememiştir. Kat. No. 156 düz dudak tablalıdır ve dudak tablası üzerinde iki yiv vardır. Gövde içe doğru dönüktür. Dış tarafta dudak tablasının hemen altında, kabartma tarzında yapılmış yumurta-ok dizisi bulunmaktadır. Bu örnek muhtemelen batı yamacı bezemelidir. Ancak Nagidos'un aşırı tuzlu ve kireçli toprağı yüzey dokusunu deforme ettiği için, olası bezeme görülememektedir.

Kat. No. 156'da tanıtılan Nagidos kraterlerinin örneklerine Atina Agorasında rastlanmıştır ve M.Ö. 225-200 yıllarına tarihlenmiştir²⁷⁸. Korinth'te bulunmuş olan bir başka benzer örneğin ise M.Ö. erken 3. yy.a ait olduğu düşünülmektedir²⁷⁹. Mitsopoulos-Leon, bu tip kapların Ephesos'a, M.Ö. erken 3. yy.'da başka merkezlerden geldiğini ancak Ephesos'da yerel üretimin de olduğunu ve M.Ö. 2. yy.da devam ettiğini söylemiştir. Ephesos'da Nagidos örneklerine benzer kaplar M.Ö. geç 3. yy. ile M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına tarihlenmiştir²⁸⁰.

²⁷⁷ Edwards 1975, 46 ; Agora XXIX, 136; Mitsopoulos-Leon 1991, 44

²⁷⁸ Agora XXIX, fig. 41, 583-585

²⁷⁹ Edwards 1975, Pl. 7, 188

²⁸⁰ Mitsopoulos-Leon 1991, 44, Taf. 50-53, B106-B113

Kat. No. 157 de, Kat. No. 156 gibi düz dudak tablalıdır ve dudak tablası üzerinde iki yiv vardır. Ancak bu örnek Kat. No. 156'ya göre basit bir kaptır. Yalnız dudak tablasının üzeri ve iç tarafında dudağın alt kısmı astarlanmıştır. Gövdenin kalan kısmı içte ve dışta tamamen astarsızdır. Bu örneğin en yakın paraleli yine Atina Agorasında bulunmuş ve M.Ö. 200-185 arasına tarihlenmiştir²⁸¹.

Benzer örnekler için önerilen tarihler, Nagidos buluntusu bolster kraterlerin bulunmuş olduğu kontekslerle de uyumludur. Bu veriler dikkate alınarak: Kat. No. 156 'da tanıtılan örneği M.Ö. geç 3. yy.-erken 2. yy.a; Kat. No. 157'de tanıtılan krateri ise M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenmesi mümkündür.

II. 13. 4. Moldmade Kraterler (Kat. No. 158-161)

Moldmade kraterler kalıp yapımı geniş ve sarkık dudaklı kaplardır. Ağız kenarının iç tarafında yiv vardır. Gövdesi yarımküre profillidir. Farklı kaide profillerine sahip örnekleri vardır. Bunların, M.Ö. 3. yy.'ın son çeyreği ve M.Ö. 2. yy.'ın ilk çeyreğinde, popüler oldukları not edilmiştir²⁸².

Nagidos'ta Attika'nın bu tip krater örneklerine benzeyen ancak Attika olmayan birkaç ağız-boyun parçası ele geçmiştir. Kat. No. 158-160 Attik tipler gibi kalıp yapımı geniş ve sarkık dudaklıdır. Ancak Nagidos örneklerinin ağız kenarının iç tarafında yiv yoktur. Dudağın sarkan bölümü üzerinde kabartma tarzında yumurta-ok bezemesi vardır. Kat. No. 159 ve 160, Kat. No. 158'e göre kalın cidarlıdır ve bu iki örneğin dudağının sarkan bölümü geniştir. Kat. No. 158'in boynu üzerinde batı yamacı tarzında iki yaprak

²⁸¹ Agora XXIX, fig. 41, 587

²⁸² Agora XXIX, 139

motifi görülmektedir. Muhtemelen diğer örnekler de batı yamacı bezemeli kaplardır. Ancak ağız ve boyunlarının çok az bir bölümü korunmuş olduğu için bezemeleri tespit edilememiştir.

Nagidos'un bu üç vazosu, Atina Agora'nın M.Ö. 3. yy.ın son çeyreği ile M.Ö. 2. yy.ın ilk çeyreğine verilen örneklerle paralel kaplardır. Özellikle Kat. No. 158'de tanıtılan parça Atina'da M.Ö. 225-200'e tarihlenen kraterlerle çok paraleldir²⁸³. Kat. No. 159 ve 160'ta tanıtılan parçalar da Attika örnekleriyle benzerlik taşımaktadır. Ancak bu iki örnekte dudağın sarkık olan bölümü daha geniştir. Rosenthal-Heginbottom Dor'dan bu tip ağız profiline sahip bir örneğin kantharos veya calyx kap olabileceğini ve bu parçanın yapım ve dekorasyonunun M.Ö. 2. yy.a işaret ettiğini önermiştir²⁸⁴. Nagidos'un bu üç örneğinin ağız ve gövde profilleri Dor örnekleriyle yakın benzerlikler göstermektedir. Bu veriler ışığında Kat. No. 158-160 arasındaki kraterleri M.Ö. geç 3.-erken 2. yy.lar arasına tarihlemek mümkündür.

Kat. No. 161 dışa çekik, sarkık dudak kenarı profilli ağız-gövde parçasıdır. Ağız kenarında kabartma tarzında yapılmış yumurta-ok motifi bulunmaktadır. Bu parça Kat. No. 158-160 arasında tanıtılan örneklere yakın bir formdur. Tek örnekle temsil edilen bu örneğin özellikle dudak kenarındaki yumurta-ok bezemesi, Kat. No. 158-160'la paralellik göstermektedir ve aynı kalitededir. Bu benzerlikler nedeniyle Kat. No. 161 de M.Ö. geç 3.-erken 2.yy.a tarihlenmelidir.

²⁸³ Agora XXIX, fig. 44, 601-606

²⁸⁴ Rosenthal-Heginbottom 1995, 223, fig. 5. 9: 1; Dor'dan aynı örnek için ayrıca bakınız Guz-Zilberstein 1995, fig. 6. 47: 16

II. 15. Testiler (Kat. No. 162-174)

Kat. No. 162-166, ağız kenarı oluklu, geniş ve uzun boyunlu testilerdir. Yalnız ağız ve boyun kısmı korunmuş olan bu Nagidos örnekleri arasında kulplu örneklere rastlanmamıştır. Ancak Berlin ve Pilacinski, uzun boyunlu genel bir form olan bu tip testilerin bant şeklinde kulpları olduğunu söylemişler ve Kıbrıs Agios Georgios höyüğünde ele geçen bu tip testileri M.Ö. erken 3. yy. ile M.Ö. 2. yy. ortası arasına tarihlemişlerdir²⁸⁵. Nagidos örnekleri, Kıbrıs Agios Georgios höyüğünde bulunan testilere benzemektedirler. Crowfoot, Nagidos'un bu tip testilerine benzer örneklerin de içinde bulunduğu bütün testilerin muhtemelen M.Ö. 3.-2. yy.a ait olduğunu söylemiştir²⁸⁶. Samaria örnekleri de Kıbrıs Agios Georgios höyüğü örnekleri gibi Nagidos'un bu grup testilerine paralel kaplardır. Nagidos örnekleri yoğun olarak M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy. arasına verilen buluntularla aynı kontekslerde ele geçmiş ve bu döneme tarihlenmiştir.

Kat. No. 167, dışa çekik ağız kenarı profilli, dik ve uzun bir boyna sahip bir testidir. Nagidos'un bu testi örneğine benzer bir örnek Dor'un M.Ö. 3. yy. ortalarına tarihlenen konteksinden ele geçmiştir²⁸⁷. Dor'daki benzer örneği göz önünde bulundurarak bu testi için de M.Ö. 3. yy.ın ortalarını önerebiliriz.

Kat. No. 168-170, dışa çekik ağız kenarlı testilerdir. Kat. No. 169 ve 170'in ağız kenarı üzerinde ince bir yiv vardır. Kat. No. 168 ve 169'un boynu diktir. Kat. No. 170'in boynunun üst kısmı hafif dışa doğru açılmaktadır. Bu testi örneklerinin boynu, Kat.

²⁸⁵ Berlin-Pilacinski 2003, 205, fig. 7, 117

²⁸⁶ Crowfoot 1995, 268-269, fig. 58, 8-9

²⁸⁷ Guz-Zilberstein 1995, fig. 6. 31, 5, Area CI, Phase 4a, L4806

No. 162-166 arasında tanıtılan testi tiplerine göre dar ve kısadır. Kat. No. 168'in kulp eklentisi korunmuştur. Dikey bant kulpludur.

Kat. No. 171 da Kat. No. 168-170'a yakın bir testi örneğidir. Ancak bu parçanın ağız kenarı sarkıktır. Boynunun üst tarafı Kat. No. 170 gibi dışa doğru açılmaktadır.

Kat. No. 168-171 arasında tanıtılan bu testiler M.Ö. 3. yy. ortaları ile M.Ö. 2. yy. başları arasına tarihlenen malzemelerle birlikte bulunmuş ve bu döneme tarihlenmişlerdir.

Kat. No. 172 testi boyun-omuz parçasıdır. İnce boynu yumuşak bir kavisle omuza geçmektedir. Omuzu üzerinde sarmaşık yaprağı bezemesi bulunmaktadır. Sarmaşık yaprağı bezemesi, kalp şeklindeki yaprakları ve dalga bandı şeklindeki dallarıyla bütün omuzu çevrelemektedir. Bu testi örneği batı yamacı tarzıyla diğer formlar üzerindeki sarmaşık yaprağı bezeme stilleriyle aynı özellikleri gösterir. Bu stil benzerliğine dayanarak bu parça da M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenir.

Kat. No. 173 ve 174'de tanıtılan örnekler bezemeli gövde parçalarıdır. Her iki parça üzerinde de kazıma teknikte yapılmış balık sırtı bezemesi vardır. Bu gövde parçalarını da diğer testilerle birlikte M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy. arasına tarihlemek mümkündür.

II. 16. Lagynoslar (Kat. No. 175)

Lagynoslar, Hellenistik dönem çömlekçiliğinin açık zeminli vazolarının önemli gruplarından biridir. Alçak ve keskin gövde profili, gövdeden birden yükselen ince ve uzun boyunlarıyla karakteristiktir. Genellikle halka kaidelidir. Bazı örnekleri ise profilli veya yivli kaide tipine sahiptir²⁸⁸. Tompson lagynosların Atina'daki en erken örneklerinin M.Ö. 2. yy.ın başlarından geldiğini ve M.Ö. 2. yy.ın 2. yarısında ise Attika'da popüler bir form olduğunu söyler²⁸⁹.

Kat. No. 175'de tanımlanan Nagidos örneği boyun ve omuz parçasından oluşmaktadır. Kulpunun ise yalnız omuz üzerinde çıkışı korunmuştur. Omuz üzerinde kulp çıkına denk kazıma teknikte yapılmış iki yivi vardır. Keskin gövde profillidir. Omuzdan yumuşak bir geçişle boyuna geçmektedir. Kısmen korunmuş boynu karakteristik örneklerinden olmalıdır. Atina Agorası'nda en erken lagynos örnekleri M.Ö. 2. yy.ın başlarına tarihlenmiştir²⁹⁰. Boyundan omuza geçişteki yumuşak profili, gövdedeki keskin profili ve kulp eklenti yeriyle Nagidos örneğine yakın örnekler ise M.Ö. 175-160'a verilmiştir²⁹¹. Schaefer, Bergama örneklerinin M.Ö. 2. yy.dan daha erkene gidemeyeceğini ve Bergama'daki en erken örneklerinin M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısına ait olabileceğini, en geç örneklerinin ise M.Ö. geç 2.-erken 1. yy.a ait olduğunu söylemiştir²⁹². Hayes, Paphos'da da en erken örneklerinin Attika ve Bergama'yla paralel olarak M.Ö. 2. yy.ın başlarından geldiğini ancak M.Ö. geç 2. veya erken 1. yy. kontekslerinde yoğunluk kazandığını

²⁸⁸ Agora XXIX, 127

²⁸⁹ Tompson 1934, 451

²⁹⁰ Agora XXIX, 127, fig. 37, 494

²⁹¹ Agora XXIX, fig. 37, 496-497; Attik örnekler için ayrıca bakınız Tompson 1934, D30-D31, C15, E70-E73

²⁹² Schaefer 1968, 110-112, Taf. 41-48,

söylemiştir²⁹³. Nagidos örneğiyle paralel bir örnek ise M.Ö. 2. yy.'ın 2. çeyreği ve sonrasına tarihlenen bir kontektsten ele geçmiştir²⁹⁴. Nagidos örneği, Attika örneğiyle olduğu gibi boyundan omuza geçişteki yumuşak profili, gövdedeki keskin profili ve kulp eklenti yeriyle Paphos örneğine de oldukça paralel bir vazodur. Bu veriler ışığında, tek örnek olarak ele geçen 175 numaralı lagynos, özellikle Attika örneği dikkate alınarak M.Ö. 175-160 arasına, bir başka deyişle Nagidos akropolünün terk edildiği döneme tarihlenmiştir.

II. 17. Hydrialar (Kat. No. 176)

Nagidos akropolünde tek örneği tespit edilmiştir. Ağız kenarının sarkık kısmı üzerinde kabartma tarzında yapılmış yumurta-ok motifi bulunmaktadır. Kelenderis'ten bu tip ağız profiline sahip bir hydria M.Ö. 3.-2. yy. konteksinden ele geçmiştir. Kelenderis örneğininde ağız kenarında Nagidos örneğine benzer tarzda bir bezeme bulunmaktadır²⁹⁵. Nagidos hydriasını ele geçtiği kontekse göre M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy. arasına tarihlemek mümkündür.

²⁹³ Hayes 1991, 18, fig. X-XI

²⁹⁴ Hayes 1991, well 11, fig. X, 11.55

²⁹⁵ Zoroğlu 2004, 304, Pl. 109, 1

II. 18. Kapalı Kap Kaideleri (Kat. No. 177-191)

Bu başlık altında, krater, amphora, hydria veya testi formlarına ait olabilecek kaide parçaları bir arada ele alınmıştır.

Kat. No. 177 ve 178 yüksek kaide parçalarıdır. Dor'da ele geçen benzer bir örnek, krater kaidesi olarak tanımlanmış ve batı yamacı bezemeli kaplar olan bu kraterlerin Doğu Akdeniz atölyelerinin ürünleri olduğu belirtilmiştir²⁹⁶.

Kat. No. 179 de, bu örneklerle benzer bir profile sahiptir. Ancak daha alçak ve daha kalın cidarlıdır. Dolayısıyla bu parçada bir krater kaidesidir ve yine Dor'da benzer bir örnek tespit edilmiştir²⁹⁷. Restore edilerek tamamlanmış olan Dor kraterinin ağız ve gövde profili ise, Nagidos'un destekli kraterler grubundan Kat. No. 141'de tanıtılan örnek ile paralellik göstermektedir.

Kat. No. 180-185 arasında tanıtılan örnekler, kademeli bir profile sahip kaidelerdir. Bu grup kaidelerin benzer bir örneğine Dor buluntuları arasında rastlanmış ve bu parçanın krater veya amphora olabileceği tahmin edilmiştir²⁹⁸. Yine Dor'da bulunmuş olan benzer tipte bir başka örnek ise testi olarak değerlendirilmiştir²⁹⁹. Kilisetepe'de ele geçen bu tip bir kaide örneği de krater olarak not edilmiştir³⁰⁰.

²⁹⁶ Guz-Zilberstein 1995, fig. 6. 54: 30

²⁹⁷ Rosenthal-Heginbottom 1995, fig. 5. 11: 8

²⁹⁸ Guz-Zilberstein 1995, fig. 6. 56: 13

²⁹⁹ Guz-Zilberstein 1995, fig. 6. 55: 17

³⁰⁰ Postgat-Baker 1995, fig. 8, 5

Kat. No. 186 ve 187'in ayağı düz bir tabla Şeklinde yere oturmaktadır ve diğer örneklere göre alçaktır. Kat. No. 188'ün ayağı dış tarafında profilli yüksek ve ince cidarlı bir örnektir. Kat. No. 189 de Kat. No. 188 gibi ince cidarlı ve yüksek ayaklıdır. Bu dört örnek muhtemelen amphora veya testi kaidesidir. Kat. No. 190 yüksek halka kaideli testi kaide-gövde örneğidir. Kat. No. 191 ise Kat. No. 180-185 arasında tanıtılan örneklerin farklı bir varyasyonu gibidir. Bu örnek ise bir hydria kaidesi olmalıdır.

Kapalı kaplara ait olan bu kaide parçaları Hellenistik kontekslerden ele geçmiş ve M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı ile M.Ö. erken 2. yy. arasına tarihlenmişlerdir.

II. 19. Lekaneler (Kat. No. 192-196)

Lekaneler, kraterlerle benzer fonksiyona sahip olan kaplardır. Ancak kraterlere oranla daha kaba ve kalın cidarlıdırlar. Nagidos'ta tespit edilen lekaneler geniş ve derin örneklerdir.

Kat. No. 192 restore edilerek tamamlanmış tam profil veren bir örnektir. Düz dudak tablalı ve yüksek halka kaidelidir. Kat. No. 193-196 ağız-gövde parçalarıdır. Bunlar da Kat. No. 1 gibi düz dudak tablalı kaplardır. Yalnız Kat. No. 193 tek kulpu da korunmuş bir örnektir. Kat. No. 195'in düz dudak tablası üzerinde bir, Kat. No. 196'nın ise iki yiv bulunmaktadır. Kat. No. 196, Kat. No. 195'e göre oldukça kalın cidarlıdır. Ağız ve gövde profillerinde çok ince farklılıklar olan bu lekanelerin dudak tablaları ve iç gövdelerinin üst kısımları geniş bir bant oluşturacak Şekilde astarlanmıştır. İç yüzeyinin geri kalan kısmı ve dış tarafı ise astarsız bırakılmıştır.

Didyma'da bu tip bir kap M.Ö. 3.-2. yy.a verilmiştir³⁰¹. Nagidos örnekleri Didyma'daki bu lekane ile benzerlik göstermektedir. Özellikle Kat. No. 2'de tanıtılan lekanenin ağız ve gövde profili, Didyma örneğine oldukça yakındır. Kıbrıs Salamis'te bulunmuş olan bir örnek Hellenistik periyoda tarihlenmiştir³⁰². Kat. No. 3'de tanıtılan lekane, Kıbrıs örneğine paralel bir kaptır. Tarsus Gözlükule'de bulunan iki örnek ise, höyüğün Orta Hellenistik ünitesinden ele geçmiştir³⁰³.

Nagidos'ta bu kaplar yoğun olarak M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy.a tarihlenen kontekslerden ele geçmiş ve dolayısıyla bu tarihler arasına verilmişlerdir.

II. 20. Kapaklar (Kat. No. 197-202)

Kat. No. 197'de tanıtılan kapak örneği ağız kenarı kapağın oturması için dışa doğru bir çıkıntı bulunan çift kulplu lekanislerin tipik kapaklarındandır. Atina Agorası'ndan benzer bir örneği M.Ö. 375-350 tarihine verilmiştir³⁰⁴. Keramaikos'tan yakın bir örneği ise M.Ö. geç 4. yy.a tarihlenmiştir³⁰⁵. Nagidos örneğini yanından gelen malzemelerle birlikte M.Ö. 4. yy. sonu-M.Ö. 3. başlarına vermek mümkündür ve bu parçanın Kat. No. 56, 82 ve 84 gibi astar ve kil özellikleri nedeniyle Kıbrıs ithali olma ihtimali yüksektir.

Kat. No. 198-201 arasında tanıtılan kapak tipleri aynı grup kaplardır. Kat. No. 198'de tanıtılan örnek tam profil göstermektedir. Bütün örneklerin dış yüzeyleri

³⁰¹ Wintermeyer 1984, Abb. 9, 2

³⁰² Diederichs 1980, Pl. 7, 81

³⁰³ Jones 1950, fig. 186, B-C

³⁰⁴ Agora XII, fig. 11, 1240

³⁰⁵ Kovacovics 1990, Abb. 76, 15

astarlanmış ancak iç yüzeyleri astarsız bırakılmıştır. Kat. No. 199 batı yamacı bezemelidir. Dış yüzeyinde beyaz renkli iki bant ve sarmaşık yaprağı bezemesinin dallarının dağılışına benzeyen bir motif görülür. Ancak kesin olarak sarmaşık yaprağı olduğunu söyleyemeyiz. Diğer örnekler ise bezemesiz yalnız astarlanmış kaplardır. Nagidos'un bu kapak tipleri ele geçtiği sektörlere göre M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy. arasına tarihlenmektedir.

Kat. No. 202'te tanıtılan parça üçüncü tip kapak formudur. Bu parçayı da Kat. No. 1-4'te tanıtılan örnekler gibi ele geçtiği sektörle birlikte M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. erken 2. yy. arasına verilebilir.

SONUÇ VE DEGERLENDİRME

Nagidos Hellenistik dönem seramiği, M.Ö. 4. yy. sonu-M.Ö. 3. yy.ın ilk çeyreğinde Klasik dönemin devamı niteliğinde, Attika ithalleri ve bunların taklidi olan kaplarla devam etmiş; bunun yanında yeni formlar ortaya çıkmıştır. Skyphoslar, farklı tipleriyle kantharoslar, dışa çekik ağızlı kaseler, içe çekik ağızlı kaseler ve Attik tip balık tabakları Nagidos'un M.Ö. 4. yy. seramiğinden bilinen türlerdir. Attik tip balık tabakları dışında diğer gruplar Hellenistik periyodun başına kadar Attika ithalleri ve bunların taklitleriyle birlikte temsil edilmiştir.

Skyposlar, Nagidos'ta M.Ö. 5. yy.ın ilk yarısında Attika ithalleriyle başlamıştır ve Attika ithallerinin en geç örneği Hellenistik periyodun başından gelmektedir. M.Ö.4. yy. başlarında ise Attika ithalleri devam ederken aynı zamanda Attik tiplerin taklitleri görülmeye başlamıştır. Attika ithallerinden biraz sonra M.Ö. 3. yy.ın ilk çeyreğinden sonra ise bu grubun Attik taklitleri sona ermiştir.

Dışa çekik ağızlı kaseler ile içe çekik ağızlı kaseler, aynı tarihlerde M. Ö.4.yy.ın başlarında Attika ithalleriyle başlamıştır ve her iki grubun da Attika örnekleriyle aynı tarihlerde Attik tiplerin direkt taklidi olan örnekleri ortaya çıkmıştır. Hellenistik periyodun başlarında ise Attika ithalleri sona ermiştir. Ancak taklit örnekleri Hellenistik periyodun sonuna kadar devam etmiştir. İçe çekik ağızlı kaselerin M.Ö. 3. yy. tipleri Nagidos'un Hellenistik dönem seramik repertuarının en yoğun gruplarından birini oluşturmaktadır. Ancak dışa çekik ağızlı kaseler, içe çekik ağızlı kaselerin tersine M.Ö. 4. yy. örnekleri gibi Hellenistik periyot boyunca da az örnekle temsil edilmiştir.

Attik tip balık tabakları ise M.Ö. 4. yy. ortalarında Attika ithalleriyle başlamıştır ve Attika ithallerinin en geç örnekleri Hellenistik periyodun başından gelmektedir. Az örnekle temsil edilen tabakların taklitleri ise M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısına tarihlenmektedir.

Hellenistik periyodun başında yalnız yuvarlatılmış ağız kenarlı tabaklar yeni bir kap çeşididir. Bunlar M.Ö. geç 4. yy.-erken 3. yy.da Attika örnekleriyle başlamıştır. Ancak bu türün Nagidos'taki Attika ithalleri birkaç örnekle sınırlıyken M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısına ait olan yerel üretim olması muhtemel tipleri, Nagidos'un Hellenistik dönem kap çeşitleri arasında en yoğun gruplardan birini oluşturmaktadır.

M.Ö. geç 4.-erken 3. yy. kapları, M.Ö. 333'de İskender'in Pers hakimiyetine son vermesine kadar parlak bir dönem yaşadığı bilinen Nagidos kentinin bu tarihten itibaren bir gerileme döneminin söz konusu olmadığını ortaya koymaktadır. M.Ö. 5. ve 4. yy.'dan gelen kap tipleri hiçbir kesintiye uğramadan M.Ö. 3. yy.da da devam etmiştir. M.Ö. 5. yy.ın 2. yarısı ile M.Ö. 4. yy.ın ilk yarısı arasında yoğunluk gösterdiği tespit edilen Attika malları, Attika taklitleriyle birlikte Hellenistik periyodun başında M.Ö. 4. yy. sonu-M.Ö. 3. yy.ın ilk çeyreğinde de devam etmiştir. M.Ö. 3. yy. 2. çeyreğinden itibaren ise Attika malları sona ermektedir. Ancak bu Nagidos'a özgü bir durum değildir. Aynı tarihlerde Akdeniz kıyılarındaki birçok merkezde de Attika malları azalmaya başlamıştır. Attika dışındaki üretim merkezlerinden ithal edilen ürünlerin ve yerel üretimlerin ise arttığı tespit edilmiştir. Bu konuda Jones, yerel endüstrilerin kaliteli ve ucuz taklitler yapmaya başladığında, Attika kaplarına olan talebin azaldığına ve buna bağlı olarak bu merkezden yapılan ithalatın da azaldığına değinmektedir. Ancak genel olarak birbirine çok benzeyen

yerel Hellenistik kapların Attik tiplerden geliştiğini vurgulamaktadır. Ayrıca, Doğu kültürüyle Yunan kültürünün birleşmesinin Hellenistik Tarsus kaplarına yansıdığına değinmektedir. Tarsus kaplarının form olarak Yunan kökenli olduğu ancak özellikle Doğu Akdeniz’de üretilen seramiklerle yakın benzerlik taşıdığı kaydedilmiştir³⁰⁶. Doğu-batı sentezi ile ortaya çıkan Helenistik kültürün içinde üretilen seramiklerin, hem doğunun hem de batının etkilerini taşıdığı, Nagidos buluntuları ile de desteklenmektedir.

Nagidos’ta M.Ö. 3. yy.ın 2. çeyreğinde oldukça az malzeme tespit edilmiştir. Seramiklerin azlığına karşın Kilikia bölgesinin Ptolemaios hakimiyetinde olduğu bu dönemde Nagidos’da yoğun olarak Ptolemaios II’ye ait sikkeler ele geçmiştir³⁰⁷. Sikkeler dışında bu döneme ait önemli buluntular mühürlü amphoralardır. Kentte Rhodos mühürlü amhporaları M.Ö. 3. yy’ın 2. çeyreğinde başlamış ve M.Ö. 2. yy.ın 2. çeyreğine kadar devam etmiştir. Hellenistik dönemde mühürlü amphora üreten önemli kentlerinden biri olan Knidos amphora mühürlerinin de M.Ö .4. yy. sonu- 3. yy. başından itibaren hiçbir kesintiye uğramadan M.Ö. 3. yy.ın son çeyreğine kadar sürdüğü tespit edilmiştir. Nagidos’ta tespit edilen mühürlü amporaların en önemli grubunu oluşturan Nagidos üretimi olduğu düşünülen mühürlerin de M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısında üretildiği düşünülmektedir³⁰⁸.

M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısında ise Nagidos Hellenistik dönem seramiğinde çeşit ve sayı bakımından bir patlama yaşanmıştır. Hellenistik periyodun başından gelen kaplar yanında birçok yeni türler ortaya çıkmıştır. Dışa çekik ağızlı kaseler, içe çekik ağızlı

³⁰⁶ Jones 1950, 152

³⁰⁷ Tekin 2006, Kat. No. 123-154

³⁰⁸ Cankardeş-Şenol ve Alkaç 2006, 2-5

kaseler, dudak kenarı oluklu kaseler, düz dudak tablalı kaseler, balık tabakları, yuvarlatılmış ağız kenarlı tabaklar ve batı yamacı bezemeli tabaklar vardır. Ayrıca bu gruplar dışında bir iki örnekle temsil edilen kase ve tabaklar bulunmaktadır. Destekli, çan, bolster ve mouldmade olmak üzere çeşitli krater tipleri tespit edilmiştir. Kendi içinde de çeşitlilik gösteren destekli kraterler Nagidos'un Hellenistik dönem krater tiplerinin en büyük grubunu oluşturur. Kraterler gibi testilerde çeşitlilik göstermektedir. Ancak table amphora ve hydria Nagidos'ta az örnekle temsil edilmektedir. Bu kaplar dışında lekane ve kapaklar diğer gruplardır.

Hellenistik dönem seramik sanatının çok sevilen gruplarından biri olan batı yamacı seramiği Nagidos'ta M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısına ait kaplarda tespit edilmiştir. M.Ö. geç 4. yy. ile M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısı arasında batı yamacı bezemeli kaplara rastlanmamıştır. Ancak Nagidos'un aşırı tuzlu ve kalkerli toprağı batı yamacı bezemesini tahrip etmiş ve birçok parça üzerinde bezemelerin yalnız sülieti korunabilmiştir. Batı yamacı bezemesinin beyaz boyası çok az parça üzerinde kalmıştır. Bu bağlamda M.Ö. geç 4. yy. ile M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısına ait kaplar üzerindeki bezemelerin tamamen tahrip olma ihtimali de bulunmaktadır.

Nagidos batı yamacı seramiğinde görülen kaplar, form tipi ve bezeme stilleriyle Akdeniz kıyılarındaki Hellenistik merkezlerle yakın ilişki içindedir. Örneğin Doğu Akdeniz kıyılarındaki merkezlerde önemli bir yoğunluk gösteren batı yamacı bezemeli tabaklar ve destekli kraterler, Nagidos batı yamacı seramiğinde çok sevilen iki gruptur ve bu bölgelerdeki merkezlerin örnekleriyle paralel kaplardır. Bu bağlamda, astar ve kil özellikleriyle farklı bir grup oluşturan bazı parçaların, metalik görünüme sahip astarları

nedeniyle, Kıbrıs üretimi oldukları tahmin edilmektedir (Kat. No. 56, 82, 84, 197). Bununla birlikte, batı yamacı bezemeli yivli tabaklar arasında yer alan Tip II örneklerinin de, Nagidos'a yabancı olan firnis özellikleri taşıması nedeniyle ithal olabilecekleri düşünülmektedir. Ancak seramiklerin genelinde tespit edilen kil renkleri ve katkı maddeleri, Hellenistik dönemde yerel üretimin artış gösterdiğine işaret etmektedir. Nitekim bazı Hellenistik seramik gruplarının kil özellikleri, M.Ö. 3. yy.'da Nagidos'ta üretildiği tespit edilen mühürlü amphoralarla paralellik taşımaktadır.

Kulp tipleriyle karakteristik içki kapları olan çift kulplu kaseler (Kat. No. 68-69), dudak kenarı oluklu bir kase (Kat. No. 125) ve bir lagynos örneği (Kat. No. 175) Nagidos'un Hellenistik dönem kap gruplarının en geç örneklerini oluşturmaktadır. Çift kulplu kaseler ve dudak kenarı oluklu kase M.Ö. 2. yy.'ın ilk yarısından gelmektedir. Tek örneği tespit edilen Lagynos ise M.Ö. 175-160'a aittir. Hellenistik dönem seramik repertuarında M.Ö. 2. yy.'ın başlarında ortaya çıkmış yeni formlar olan bu kaplar Nagidos'ta az miktarda ele geçmiştir. Hellenistik dönem seramiğinde M.Ö. 2. yy.'ın 2. yarısında yeni bir grup olan Megara kaselerine ise Nagidos'ta hiç rastlanmamıştır. Seramiklerle ortaya çıkan bu durum kentte ele geçen mühürlü amphora kulplarıyla da paralellik göstermektedir. M.Ö. 3. yy.'ın 2. çeyreğinde başlamış olan Rhodos mühürlü amhporaları M.Ö. 2. yy.'ın 2. çeyreğinde son bulmuştur. Buluntularla ortaya çıkan bu durum bu tarihlerde Nagidos Akropolünün bir şekilde terk edildiğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak seramik buluntular, Nagidos'un Hellenistik dönemde özellikle Doğu Akdeniz kıyılarındaki merkezlerle yakın ilişkileri olduğunu göstermektedir (Harita 2). Bu ilişkilerin Suriye-Filistin bölgesi ile oldukça sıkı olduğunu söylemek mümkündür.

Ayrıca Kıbrıs ile erken dönemlerinden itibaren var olan ilişkilerin devam ettiği ve Mısır ile yine sıkı temasların olduğu gözlenmektedir. Doğudaki bu bölgeler dışında Batı Anadolu kentleri ve Adalarla da ilişkiler kurulmuş olduğu anlaşılmaktadır. Rhodos, Knidos, Ephesos ve Pergamon başta olmak üzere, Miletos ve Samos gibi kentlerle paralel bulguların ele geçmiş olmasını bu duruma kanıt olarak göstermek mümkündür.

KATALOG**Katalog No: 1**

Bulunduğu Açma : Z30- 2002

Ölçüler : r2: 2 cm h: 1. 9 cm

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadı. İnce cidarlıdır. Torus şeklinde halka kaidelidir. İçi-dişi parlak siyah firnislidir. Kaidenin alt tarafında merkezde siyah renkli nokta ve bunun etrafında iç içe girmiş daireler yer almaktadır.

Tarihleme : M.Ö. yaklaşık 330-320

Katalog No: 2

Bulunduğu Açma : Z30- 2002

Ölçüler : r1: 4.9 cm h: 2. 5 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/4 light brown

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Ağız- gövde ve kulp parçasından oluşmaktadı. İnce cidarlıdır. Dışa çekik ağızlıdır. Kulpun yalnız gövdeye eklendiği nokta korunmuştur. İçi-dışı siyah firnislidir.

Tarihleme : M.Ö. 300-275

Katalog No: 3

Bulunduğu Açma : 017- 2001

Ölçüler : r2: alınamadı h: 1. 5 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/4 brown

Katkı Maddesi : mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Torus şeklinde halka kaidelidir. İç-dışı, kahverengi siyah firnislidir. Kaide tabanı ise kil renginde firnislenmiştir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın ilk çeyreği

Katalog No: 4

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r2: 2.5 cm h: 3. 8 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/4 light brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Torus şeklinde halka kaidelidir. İçi-dışı, kahverengi-siyah firnislidir.

Tarihleme : M.Ö.4.yy.ın son çeyreği-M.Ö.3. yy.ın ilk çeyreği

Katalog No: 5

Bulunduğu Açma : εφ14b- 2001

Ölçüler : r2: 2. 9 cm h: 3. 8 cm

Hamur Rengi : 5YR 7/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Torus şeklinde halka kaidelidir. Kaideden gövdeye geçişte bir yiv vardır. İçi-dışı, kahverengi-kırmızı firnislidir. Kaide tabanı ise kil renginde firnislenmiştir.

Tarihleme : M.Ö. yaklaşık 330

Katalog No: 6

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Hamur Rengi : 2.5YR 5/6 red

Katkı Maddesi : kalker, mika

Ölçüler : r1: alınamadı h: 3.6 cm

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Basit ağız kenarlıdır. İçi-dışı, kırmızı-siyah firnislidir.

Tarihleme : M.Ö. 350-325

Katalog No: 7

Bulunduğu Açma : 017- 2001

Ölçüler : r1: 4.6 cm h: 3.3 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/4 light reddish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Basit ağız kenarlıdır. İçi-dışı kırmızı firnislidir.

Tarihleme : M.Ö.4. son çeyreği-M.Ö.3. yy.ın ilk çeyreği

Katalog No: 8

Bulunduğu Açma : 017- 2001

Ölçüler : r1: alınamadı h: 3.5 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika
 Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Basit ağız kenarlıdır. İçi-dışı kırmızı firnislidir.
 Tarihleme : M.Ö.4. son çeyreği-M.Ö.3. yy.ın ilk çeyreği

Katalog No: 9

Bulunduğu Açma : J25- 2000
 Ölçüler : r1: 6.2 cm h: 2.8 cm
 Hamur Rengi : 5YR 7/6 reddish yellow
 Katkı Maddesi : kalker, mika
 Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Basit ağız kenarlıdır. İçi-dışı, kahverengi-siyah firnislidir.
 Tarihleme : M.Ö.4. son çeyreği-M.Ö.3. yy.ın ilk çeyreği

Katalog No: 10

Bulunduğu Açma : 017- 2001
 Ölçüler : r1: alınamadı h: 1.2 cm
 Hamur Rengi : 2.5YR 5/6 red
 Katkı Maddesi : mika
 Tanım : Ağız, gövde ve kulp parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır.Basit ağız kenarlıdır. Mahmuz kulpludur. İçi-dışı, siyah-kahverengi firnislidir.
 Tarihleme : M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö.erken 3. yy.

Katalog No: 11

Bulunduğu Açma : 017- 2001

Ölçüler : r1: alınamadı h: 1.3 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/4 brown

Katkı Maddesi : mika

Tanım : Ağız, gövde ve kulp parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır.Basit ağız kenarlıdır. Mahmuz kulpludur. İçi-dışı, siyah-kahverengi firnislidir.

Tarihleme : M.Ö.geç 4. yy.-M.Ö.erken 3. yy.

Katalog No: 12

Bulunduğu Açma : U26- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 1.9 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Kalıplı ağız kenarlıdır. Mahmuz kulpludur. İçi-dışı parlak siyah firnislidir. Kulpu ise kahverengi-siyah firnislidir.

Tarihleme : M.Ö. 325-300

Katalog No: 13

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 4.5 cm h: 3. 5 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker
 Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Basit ağız kenarlıdır. Dışı kahverengi-siyah, içte dudak kenarı siyah, gövde kırmızı astarlıdır.
 Tarihleme : M.Ö.3. yy.ın 2. çeyreği

Katalog No: 14

Bulunduğu Açma : 017- 2001
 Ölçüler : r1: alınamadı h: 2.9 cm
 Hamur Rengi : 2.5YR 5/2 grayish brown
 Katkı Maddesi : kalker
 Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Dışa çekik ağız kenarlıdır. İçi-dışı mat siyah astarlıdır.
 Tarihleme : M.Ö. 240-220

Katalog No: 15

Bulunduğu Açma : 017- 2001
 Ölçüler : r1: 5.8 cm h: 1.9 cm
 Hamur Rengi : 7.5YR 5/2 brown
 Katkı Maddesi : kalker, mika
 Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Dışa çekik ağız kenarlıdır. İçi-dışı mat siyah astarlıdır.
 Tarihleme : M.Ö. 240-220

Katalog No: 16

Bulunduğu Açma : ϕ 15a- 2001

Ölçüler : r1: 5 cm h: 11.1 cm r2: 2.1 cm

Hamur Rengi : 5GY 5/ greenish gray

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır.Kalıplı ağız kenarına sahiptir. Mahmuz kulpludur. Gövdesi yivlidir. Kaidesi kademelidir. Kaide halkasının iç kısmı oldukça yüksektir. İçi-dışı mat siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy. 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 17

Bulunduğu Açma : Sur 1b- 2000

Ölçüler : r2: 2.1 cm h: 4.6 cm

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Kalıplı kaidedir. Kaide oturma düzleminde ince bir yiv vardır. Kaideden gövdeye geçişte ve gövde üzerinde ince bir yiv vardır. İçi-dışı parlak siyah firnislidir.

Tarihleme : M.Ö. 325-310

Katalog No: 18

Bulunduğu Açma : Z30- 2002

Ölçüler : r2: alınamadı h: 1.8 cm

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalıplı kaidedir. İçi-dışı parlak siyah firnislidir.

Tarihleme : M.Ö.325

Katalog No: 19

Bulunduğu Açma : Sur Ib- 2000

Ölçüler : r2: 2.4 cm Y: 3.1 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/4 light brown

Katkı Maddesi : mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalıplı kaidedir. Kaide oturma düzleminde ince bir yiv vardır. İçi-dışı, kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 325-300

Katalog No: 20

Bulunduğu Açma : Sur II -2000

Ölçüler : r2: 2 cm h: 2.9 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/4 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Kalıplı kaidedir. İçi kırmızı, dışı kırmızı-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö.geç 4. yy.-M.Ö.erken 3. yy.

Katalog No: 21

Bulunduğu Açma : Sur II- 2000

Ölçüler : r2: 2.1 cm h: 6.4 cm

Hamur Rengi : 2/5YR 5/6 red

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Kalıplı kaidedir. İçi-dışı, kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö.geç 4. yy.-M.Ö.erken 3. yy.

Katalog No: 22

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 3. 4 cm

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Basit ağız kenarlıdır. İçi-dışı parlak siyah firmislidir.

Tarihleme : M.Ö.325

Katalog No: 23

Bulunduğu Açma : 15- 2001

Ölçüler : r1: 6.3 cm h: 9.5 cm r2: 2.5 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Tam kaptır. Dikey bantlı kulpludur. İe çekik ağızlıdır. Dışında ağızdan gövdeyegeişte bir yiv vardır. İnce cidarlıdır. Alçak halka

kaidelidir. Daldırma teknikte kırmızı-kahverengi astarlıdır. Dışında, ağız kenarında iki bant arasında yaprak motifleri vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 24

Bulunduğu Açma : ϕ 15- 2001

Ölçüler : r1: 5.9 cm h: 8.8 cm r2: ?

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam kaptır. Yalnız kaidesinin 3/1 yoktur. Dikey bantlı kulpludur. İçte çekik ağızlıdır. Cidar ağız kenarında ince, gövdede kalındır. Daldırma teknikte siyah-kahverengi astarlıdır. Dışta ağız kenarında batı yamacı tarzında iki bant arasında 'S' şeklinde bezeme vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 25

Bulunduğu Açma : $\epsilon\phi$ 14b- 2001

Ölçüler : r1: 7.1 cm h: 7.4 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Dikey bantlı kulpludur. İçte çekik ağızlıdır. Cidar ağız kenarında kalın, gövdede incedir. Daldırma teknikte mat siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 26

Bulunduğu Açma : εφ14b- 2001

Ölçüler : r1: 6.4 cm h: 6.5 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 6/8 light red

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Dikey bantlı kulpludur. İe çekik ağızlıdır. Dışında ağızdan gövdeye geçişte bir yiv vardır. Kalın cidarlıdır. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 27

Bulunduğu Açma : φ15a- 2001

Ölçüler : r1: 4.1 cm h: 4.6 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Cidar ağız kenarında ince, gövdede kalındır. Mahmuz kulpludur. İe çekik ağızlıdır. Ağızdan basit bir kırılmayla gövdeye döner. Dışta dudak altında ve gövdeye geçişte kulp bağlantısının üzerinde birer yiv vardır. İçi-dışı kırmızı astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 28

Bulunduğu Açma : εφ14- 2001

Ölçüler : r1: 7.5 cm r: 4.6 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/4 yellowish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Mahmuz kulpludur. İe çekik ağızlıdır. Basit bir gövde profiline sahiptir. İçi-dışı kırmızı astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 29

Bulunduğu Açma : θ18b- 2001

Ölçüler : r1: 7.2 cm h: 5.9 cm

Hamur Rengi : 10YR 6/3 pale brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Mahmuz kulpludur. İe çekik ağızlıdır. Basit bir gövde profiline sahiptir. Daldırma teknikte siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 30

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 3.9 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık
 Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Mahmuz kulpludur. İçe çekik ağızlıdır. İçi-dışı kırmızı astarlıdır.
 Tarihleme : M.Ö.geç 3. yy.- M.Ö.2. yy.ın ilk çeyreği

Katalog No: 31

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001
 Ölçüler : r1: alınamadı h: 4.6 cm
 Hamur Rengi : 10YR673 pale brown
 Katkı Maddesi : kalker, mika
 Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Mahmuz kulpludur. İçe çekik ağızlıdır. İçi-dışı mat siyah astarlıdır.
 Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No:32

Bulunduğu Açma : ϕ 16b- 2001
 Ölçüler : r1: 8.5 cm h: 7.3 cm
 Hamur Rengi : 2,5YR 6/3 light yellowish brown
 Katkı Maddesi : kalker, mika
 Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır.Mahmuz kulpludur. İçe çekik ağızlıdır. Basit bir gövde profiline sahiptir. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.
 Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No:33

Bulunduğu Açma : Kule 3 Sondaj- 2002

Ölçüler : r1: alınamadı h: 4.7 cm

Hamur Rengi : 2,5YR 6/3 light yellowish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Mahmuz kulpludur. İe çekik ağızlıdır. Basit bir gövde profiline sahiptir.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 34

Bulunduğu Açma : 15b- 2001

Ölçüler : r1: 4.4 cm h: 3.3 cm r2: 2 cm

Hamur Rengi : 1 for gley 5N gray

Katkı Maddesi : mika, taşçık

Tanım : Tam profil vermektedir. Yuvarlak bir ağız profiline sahiptir. Gövde yumuşak bir dönüşle kaideye geçer. Yüksek, halka kaidelidir. İçi-dışı mat siyah astarlıdır. Tondosunda baskı palmet motifleri bulunmaktadır.

Tarihleme : M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö. 3. yy. ilk yarısı

Katalog No: 35

Bulunduğu Açma : 17- 2001

Ölçüler : r1: 7.3 cm h: 2.5 cm

Hamur Rengi : 5YR 7/6 reddih yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Sert bir ağız profili vardır. Ağızdan gövdeye geçiş yumuşaktır. İçi-dışı kırmızı astarlıdır. Dışta dudak altında siyah bir bant vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö.3. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 36

Bulunduğu Açma : 017- 2001

Ölçüler : r1: 8.5 cm h: 2 cm

Hamur Rengi : 5GY 6/1 greenish gray

Katkı Maddesi : mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Sert bir ağız profili vardır. Ağızdan gövdeye geçiş yumuşaktır. İçi-dışı kırmızı astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö.geç 4. yy.-M.Ö.3. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 37

Bulunduğu Açma : J25- 2000

Ölçüler : r1: 6 cm h: 4.4 cm r2: 2.3 cm

Hamur Rengi : 2 for glay 6/ 10G greenish gray

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Tam profil vermektedir. Ağız profili yumuşaktır. Gövde köşelidir. Basit, halka kaidelidir. İçi-dışı mat siyah astarlıdır. Dış tarafında gövdenin alt kısmında iki yiv vardır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy

Katalog No: 38

Bulunduğu Açma : J25- 2000

Ölçüler : r1: 6.2 cm h: 2.6 cm r2: 2.5 cm

Hamur Rengi : 10YR 7/4 very pale yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Ağız profili yumuşaktır. Gövde köşelidir.

Basit, halka kaidelidir. İçi-dışı kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 39

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r2: 2.6 cm h: 2.1

Hamur Rengi : 10Y 5/1 greenish gray

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Basit, alçak halka kaidedir.

Gövde köşelidir. İçi-dışı mat siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 40

Bulunduğu Açma : Z30- 2002

Ölçüler : r1: 8 cm h: 4.4 cm r2: 5.8 cm

Hamur Rengi : 5YR 5/6 yellowish red

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Geniş ve sığdır. Kalın, halka kaidelidir. İçi ve dış tarafta dudak kenarı kırmızı-kahverengi astarlıdır.

Tarih : M.Ö. 4. yy.ın 2. çeyreği-M.Ö. 3. yy. başları

Katalog No: 41

Bulunduğu Açma : Z30- 2002

Ölçüler : r1: 7.1 cm h: 4.7 cm r2: 4 cm

Hamur Rengi : 5YR 5/8 yellowish red

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Geniş ve sığdır. Gövdeden kaideye geçişte ince bir yiv vardır. Yüksek halka kaidelidir. İçi-dışı siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 4. yy.ın 2. çeyreği-M.Ö. 3. yy. başları

Katalog No: 42

Bulunduğu Açma : Z30- 2002

Ölçüler : r1: 7.1 cm h: 3.2 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 5/8 red

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Geniş ve sığdır. İçi-dışı kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 4. yy.ın 2. çeyreği-M.Ö. 3. yy. başları

Katalog No: 43

Bulunduğu Açma : Z30- 2002

Ölçüler : r1: 6.4 cm h: 4 cm r2: 3 cm

Hamur Rengi : 5 YR 6/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Basit, hafif ie çekik bir ağız yapısı vardır. Halka kaidelidir. İçi-dışı kırmızı astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö.4. yy.ın 2. eyreği-M.Ö.3. yy. başları

Katalog No: 44

Bulunduğu Açma : J25b- 2000

Ölçüler : r1: 6.9 cm h: 5. 6 cm r2: 2.2 cm

Hamur Rengi : 5 YR 6/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Basit, hafif ie çekik bir ağız yapısı vardır. Konik halka kaidelidir. İçi siyah-kahverengi astarlıdır. Dışta dudak kenarı kırmızı astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 4. yy.ın 2. eyreği-M.Ö. 3. yy. başları

Katalog No: 45

Bulunduğu Açma : 16- 2001

Ölçüler : r1: 16.2 cm h: 5.1 cm

Hamur Rengi : 5 YR 6/4 light reddish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Kapalı ağızlıdır. İçi-dışı siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 46

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 8.5 cm h: 4.5 cm

Hamur Rengi : 10YR 7/4 very pale brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kapalı ağız kenarlıdır. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 47

Bulunduğu Açma : φ16- 2001

Ölçüler : r1: 6 cm h: 5 cm r2: 2.4 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 7/4 pale yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Cidarı dudak kenarında kalın, gövdeye geçişte ince, kaideye doğru tekrar kalınlaşmaktadır. Basit ağız kenarlıdır. Basit halka kaidelidir. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 48

Bulunduğu Açma : 017- 2000

Ölçüler : r1: 6 cm h: 5 cm r2: 2.8 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 6/4 light brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Basit ağız kenarlıdır.

Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 49

Bulunduğu Açma : 016- 2001

Ölçüler : r1: 8.1 cm h: 5.6 cm

Hamur Rengi : 10 YR 5/6 red

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Konik

gövdelidir. Daldırma teknikte kırmızı-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 50

Bulunduğu Açma : ε014b- 2001

Ölçüler : r1: 5.1 cm h: 5.6 cm r2: 2 cm

Hamur Rengi : 5 YR 5/2 reddish gray

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Tam profil vermektedir. Dudak kenarı kalın, gövde ince cidarlıdır.
Konik gövdelidir. Yüksek ve konik halka kaidelidir. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 51

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 5.9 cm h: 4.2 cm r2: 2.7 cm

Hamur Rengi : 5 GY 5/1 greenish gray

Katkı Maddesi : kalker

Tanımı : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Gövdesi oluklu tiptendir.
Ağızdan gövdeye geçişte bir oluk var. Basit halka kaidelidir. İçi mat siyah astarlıdır. Dışı astarsız bırakılmıştır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 52

Bulunduğu Açma : $\epsilon\phi$ 14- 2000

Ölçüler : r1: 6.5 cm h: 4.2 cm r2: 3.2 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/3 light reddish brown

Katkı Maddesi : mika

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Gövdesi oluklu tiptendir.
Ağızdan gövdeye geçişte bir oluk vardır. Kaidesi profillidir. Daldırma teknikte mat siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 53

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 5.6 cm h: 4.8 cm r2: 2.6 cm

Hamur Rengi : 10 Y 5/1 greenish gray

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Keskin gövde dönüşlüdür.
Basit halka kaidelidir. Daldırma teknikte siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 54

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 6.1 cm h: 4.3 cm r2: 3.3 cm

Hamur Rengi : 5 YR 6/4 light reddish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Keskin gövde dönüşlüdür.
Basit halka kaidelidir. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No:55

Bulunduğu Açma : ϕ 16b- 2001

Ölçüler : r1: 8.6 cm h: 4.7 cm r2: 2. 1 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Düz diplidir. Ancak kaideden gövdeye geçişte derin bir yiv vardır. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır. İç tarafında, ağız kenarı altında beyaz renkli noktalarla oluşturulan iki bant arasında sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşığın insize teknikteki dalları dalga bandı şeklindedir. Beyaz boya ile verilen yaprakları ise kalp şeklindedir. Tondosunda da beyaz boya ile verilmiş muhtemelen ışın motifi olan bir bezeme vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 56

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 8.8 cm h: 4. 7 cm r2: 1.8 cm

Hamur Rengi : 5YR 5/3 reddish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Cidar üst kısmında ince, alt kısmında kalındır. Düz diplidir. Dış tarafta gövde üzerinde yivler vardır. İçi-dışı mat siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö.geç 3. yy.-M.Ö.erken 2. yy.

Katalog No: 57

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 6.7 cm h: 2.7 cm

Hamur Rengi : 2,5Y 6/3 light yellowish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Ağızdan gövdeye geçişte çok hafif bir kavis vardır. İçi-dışı kahverengi astarlıdır. İçte dudak kenarı altında beyaz renkli sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşığın yaprakları kalp şeklindedir. Dalları ise dalga bandı şeklindedir.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 58

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 9 cm h: 5. 4 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 7/4 pink

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Cidar üst kısmında ince, alt kısmında kalındır. Daldırma teknikte siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy

Katalog. No: 59

Bulunduğu Açma : $\epsilon\phi$ 14- 2000

Ölçüler : r1: 7.1 cm h: 3.2 cm r2: 3.1 cm

Hamur Rengi : 2,5YR 6/8 light red

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Tam profil vermektedir. Ağız kenarı kalın cidarlıdır. Kaideye doğru incelmektedir. Düz dudak tablalıdır. Gövdesi yuvarlatılmıştır. Basit,

alçak halka kaidelidir. Daldırma teknikte kırmızı, kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 60

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 5.7 cm h: 3.5 cm r2: 3 cm

Hamur Rengi : 5Y 7/3 pale yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Cidar kaideye doğru kalınlaşmaktadır. Düz dudak tablalıdır. Gövdesi yuvarlatılmıştır. Basit, alçak halka kaidelidir. İçi-dışı, kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarih : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 61

Bulunduğu Açma : J25b- 2000

Ölçüler : r1: 6.2 cm h: 4. 1 cm r2: 3 cm

Hamur Rengi : 10YR 8/6 yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Cidar ağız kenarında kalındır, kaideye doğru kalınlaşmaktadır. Düz dudak tablalıdır. Gövde köşelidir. Basit, alçak halka kaidelidir. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 62

Bulunduğu Açma : Yüzey- 2001

Ölçüler : r1: 6.5 cm h: 3.1 cm

Hamur Rengi : 7,5YR 7/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 63

Bulunduğu Açma : J25- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 2.1 cm

Hamur Rengi : 10YR 6/4 light yellowish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Düz dudak tablası sarkıktır. İçi-dışı mat siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 64

Bulunduğu Açma : εφ14b- 2001

Ölçüler : r1: alınamadı h: 4.8 cm

Hamur Rengi : 2.5YR light red 7/6

Katkı Maddesi : kalker, mika, şamot

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Düz dudak tablası sarkıktır. İçi kırmızı astarlıdır. Dışı astarsızdır. Dudak tablasının uç kısmında kırmızı renkte bir bant vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 65

Bulunduğu Açma : J25- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 2. 8 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık, şamot

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablası sarkıktır. İçi kırmızı astarlıdır. Dışı astarsızdır. Dudak tablasının uç kısmında kırmızı renkte bir bant vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 66

Bulunduğu Açma : J25c- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 2. 1 cm

Hamur Rengi : 10YR 7/4 very pale brown

Katkı Maddesi : mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Düz dudak tablası sarkıktır. İçi-dışı, kırmızı-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 67

Bulunduğu Açma : J25c- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 3.5 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/4 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablası sarkıktır. İçi siyah-kahverengi astarlıdır. Dudak tablası üzeri ve dışı kil renginde astarlanmıştır. Dudak tablasının uç kısmında siyah bir bant vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 68

Bulunduğu Açma : φ16- 2001

Ölçüler : r1: 8 cm h: 4.5 cm

Hamur Rengi : 5YR 7/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Çift kulpludur. İnce cidarlıdır. Ağız kenarı topak şeklinde, gövdesi şişkindir. Daldırma teknikte kırmızı astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 69

Bulunduğu Açma : Sur II- 2000

Ölçüler : r1: 6.4 cm h: 1.9 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 6/8 light red

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Ağız kenarı topak şeklinde, gövdesi şişkindir. İçi-dışı kırmızı astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog. No: 70

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r1: 9 cm h: 3.2 cm r2: 5 cm (?)

Tanım : Tam profil vermektedir. Ancak ağız kenarı ve kaide tabanı tahrip olmuştur. Cidar kaideye doğru kalınlaşmaktadır. Yüksek halka kaidelidir. İçi-dışı parlak siyah firnislidir.

Tarihleme : M.Ö.4. yy. ortaları

Katalog. No: 71

Bulunduğu Açma : Sur II- 2000

Ölçüler : r2: 5.9 cm h: 2.6 cm

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Yüksek halka kaidelidir. Kaide halkasının altında derin bir yiv vardır. Derin sosluğunun kenarındaki yivi incedir. Kaidenin dışı, gövdenin içi ve dışı

siyah firnislidir. Kaidedeki yiv ve kaidenin iç tarafı kahverengi firnislidir.

Tarihleme : M.Ö.325-310

Katalog. No: 72

Bulunduğu Açma : Sur Iİb- 2000

Ölçüler : r1: 8.6 cm h: 2.4 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/6 strong brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Sarkık ağız kenarlıdır. İçte ağız kenarında bir yiv vardır. Gövde sığdır. İçi-dışı, siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö.3. yy.ın 2. yarısı

Katalog. No: 73

Bulunduğu Açma : 017- 2001

Ölçüler : r1: 9 cm h: 2 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 7/3 pink

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Sarkık ağız kenarlıdır. Gövde sığdır. İçi-dışı mat siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö.3. yy.ın 2. yarısı

Katalog No: 74

Bulunduğu Açma : Sur Iİb- 2000

Ölçüler : r2: 3 cm h: 2.3 cm

Hamur Rengi : 5 YR 6/6 reddish yollew

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Basit alçak halka kaidedir. Etrafı yivli derin bir sosluğu vardır. Daldırma teknikte siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö.3. yy.ın 2. yarısı

Katalog No: 75

Bulunduğu Açma : 15a- 2001

Ölçüler : r1: 10 cm h: 4.1 cm r2: 3.4 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/4 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Gövde sığdır. Sosluğunun yivi derindir. Alçak halka kaidelidir. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 76

Bulunduğu Açma : ε14- 2000

Ölçüler : r1: 8.7 cm h: 3.1 cm r2: 3.3 cm

Hamur Rengi : 2 for gley 5/ 10b bluish gray

Katkı Maddesi : kalker, mika
Tanım : Tam profil vermektedir. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Ağız kenarında gövdeye geçişte ince bir yiv vardır. Gövde sığdır. Sosluğunun yivi incedir. Alçak halka kaidelidir. Daldırma teknikte mat siyah astarlıdır.
Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 77

Bulunduğu Açma : U26- 2000
Ölçüler : r1: 6.3 cm h: 2.5 cm r2: 4.4 cm
Tanımı : Tam profil vermektedir. Cidarı kaideye doğru kalınlaşır. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Dışında ağız kenarının altında derin bir yiv vardır. Gövde sığdır. Alçak halka kaidelidir. İçi-dışı parlak siyah firnislidir. İç tarafında, tondosunda rulet ve palmet baskısı vardır.
Tarihleme : M.Ö. 325-300

Katalog No: 78

Buluntu Yeri : ϕ 15a- 2001
Ölçüler : r1: 7.5 cm h: 2 cm r2: 4.8 cm
Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Gövde kademelidir. Yüksek halka kaidelidir. İçi-dışı siyah firnislidir.
Tarih : M.Ö. 300-275

Katalog. No: 79

Bulunduğu Açma : 017- 2001

Ölçüler : r1: alınamadı h: 2.8 cm

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Dışında ağız kenarının altında ince bir yiv vardır. Gövde kademelidir. İçi-dışı siyah firnislidir.

Tarihleme : M.Ö. 300-275

Katalog. No: 80

Bulunduğu Açma : 016- 2001

Ölçüler : r1: 7.8 cm h : 2.8 cm r2: 3.3 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Ağız kenarı yuvarlatılmış, topak şeklindedir. Gövde sığdır ve hafif içbükeydir. Basit, alçak halka kaidelidir. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö.erken 2. yy.

Katalog. No: 81

Bulunduğu Açma : 016- 2001

Ölçüler : r1: 7.3 cm h: 3.1 cm r2: 3 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/4 light brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Ağız kenarı yuvarlatılmış, topak şeklindedir. Gövde derindir ve hafif içbükeydir. Basit, alçak halka kaidelidir. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog. No: 82

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 8.6cm h: 4 cm r2: 3 cm

Hamur Rengi : 5YR 7/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Ağız kenarı yuvarlatılmış, topak şeklindedir. Düz profilli gövde derindir. Basit, alçak halka kaidesi oldukça kalın cidarlıdır. Daldırma teknikte siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy

Katalog. No: 83

Bulunduğu Açma : φ16- 2001

Ölçüler : r1: 9 cm h: 3.4 cm r2: 3.6 cm

Hamur Rengi : 5YR 5/4 reddish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Ağız kenarı yuvarlatılmış, topak şeklindedir. Gövde belirgin bir şekilde içbükeydir. Basit, alçak halka kaidelidir. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy

Katalog No: 84

Bulunduğu Açma : 017- 2001

Ölçüler : r1: 8.6 cm h: 4.2 cm r2: 3.3 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 5/8 red

Katkı Maddesi : kalker, mika taşcık

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Ağız kenarı yuvarlatılmış, topak şeklinde dir. Gövde derindir ve dış tarafında hafif bir kavise sahiptir. Basit, alçak halka kaidelidir. Daldırma teknikte kırmızı-kahverengi astarlanmıştır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 85

Bulunduğu Açma : 016- 2001

Ölçüler : r1: 6 cm h: 3 cm r2: 2.1 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/2 pinkish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Ağız kenarı yuvarlatılmış, topak şeklinde dir. Gövde derindir ve dış tarafında hafif bir kavise sahiptir. Basit, alçak halka kaidelidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy

Katalog No:86

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 8 cm h: 2.2 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın Cidarlıdır. Ağız kenarı yuvarlatılmış, topak şeklinedir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy

Katalog No: 87

Bulunduğu Açma : εφ14b- 2001

Ölçüler : r1: 8 cm h: 3.8 cm r2: 3.2 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/6 strong brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Cidar kaideye doğru kalınlaşmaktadır. Yuvarlatılmış ağız kenarı köşelidir. Düz ve konik gövde derindir. Basit, alçak halka kaidelidir.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 88

Bulunduğu Açma : εφ14b- 2001

Ölçüler : r1: 8.1 cm h: 3.1 cm r2: 3.5 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/4 yellowish brown

Katkı Maddesi : Kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Yuvarlatılmış ağız kenarı köşelidir. Gövde, düz ve koniktir. Ancak iç tarafında hafif bir içbükeylik vardır. Basit, alçak halka kaidesi kalın cidarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 89

Bulunduğu Açma : εφ14- 2001

Ölçüler : r1: 7.9 cm h: 4 cm r2: 3.3 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/2 pinkish gray

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Yuvarlatılmış ağız kenarı köşelidir. Düz ve konik gövde derindir. Basit, alçak halka kaidelidir. Kaidenin dış tarafı köşelidir. İçi-dışı, siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 90

Bulunduğu Açma : θ17- 2001

Ölçüler : r1: 8.3 cm h: 3.5 cm r2: 3 cm

Hamur Rengi : 5YR 5/8 red

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Yuvarlatılmış ağız kenarı köşelidir. Düz profilli gövde hafif içbükeydir. Basit, alçak halka kaidelidir.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 91

Bulunduğu Açma : εφ14b- 2001

Ölçüler : r1: 11.6 cm h: 3 cm

Hamur Rengi : 5Y 5/2 olive gray

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Yuvarlatılmış ağız kenarı köşelidir. Gövde düz ve koniktir. Gövdenin dış tarafında ince bir yiv vardır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 92 (Tip I)

Bulunduğu Açma : φ15a- 2001

Ölçüler : r1: 23.5 cm h: 7.7 cm r2: 10.2 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/6 strong brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Yüksek halka kaidelidir. Daldırma teknikte siyah-kahverengi astarlıdır. İç tarafında sarmaşık yaprağı motifi vardır. Sarmaşığın yaprakları kalp şeklinde, dalları ise dalga bandı şeklindedir. Tondosunda yalnız tırtır bezemesi görülmektedir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 93 (Tip I)

Bulunduğu Açma : εφ14b- 2001

Ölçüler : r1: 22.7(?)cm h: 8.5(?)cm r2: 8.2 cm

Hamur Rengi : 5YR 7/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. kaideye doğru kalınlaşmaktadır. Yüksek halka kaidelidir. Daldırma teknikte kırmızı-kahverengi astarlıdır. İçte yüzeyinde beyaz boyalı sıra sıra yaprak motifleri vardır. Tondosunda palmet ve damla motifi vardır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 94 (Tip I)

Buluntu Yeri : εφ14b- 2001

Ölçüler : r1: 17.5(?) cm h: 8(?) cm r2: 9.2 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/8 red

Katkı Maddesi : kalker, taşçık

Tanım : Tam profil vermektedir. İnce cidarlıdır. Kaideye doğru kalınlaşmaktadır. Yüksek halka kaidelidir. Daldırma teknikte kahverengi-kırmızı astarlıdır. Yalnız beyaz boya izleri görülmektedir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 95 (Tip I)

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 17.7 cm h: 3.3 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/2 grayish brown

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. İçi siyah, dışı kahverengi-siyah firnislidir. Sarmaşık yaprağı motifi vardır. Ancak yaprak ve dallarının yalnız bir kısmı görölmektedir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 96 (Tip I)

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 12.3 cm h: 2.9 cm

Hamur Rengi : 10YR 8/6 yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. İçi siyah, dışı kahverengi-siyah firnislidir. Sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Ancak yalnız kalp şeklindeki yaprakları belirgindir. Yapraklar beyaz renklidir. Bezeme altta beyaz renkte iki bant ile sınırlanmaktadır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 97 (Tip I)

Bulunduğu Açma : Sur II b- 2000

Ölçüler : r1: 20.7 cm h: 4 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Daldırma teknikte mat siyah astarlıdır. Yalnız insize tekniğinde yapılmış dallar görülmektedir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 98 (Tip I)

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 11.3 cm h: 2.4 cm

Hamur Rengi : 10YR 8/6 yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Daldırma teknikte siyah-kahverengi astarlıdır. Dudağın hemen altında beyaz dolgulu “koşan köpek” denen bezeme vardır. Beyaz renklidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 99 (Tip I)

Bulunduğu Açma : $\epsilon\phi$ 14b- 2001

Ölçüler : r1: 17.4 cm h: 5.4 cm

Hamur Rengi : 5YR 7/4 pink

- Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık
- Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Gövde sığdır. Cidar ağızdan aşağıya doğru kalınlaşır. Daldırma teknikte mat siyah astarlıdır. İç yüzeyinde yaprak motifleri vardır. Ayrıca kazıma teknikte ok işareti ve “ YMK ” harfleri bulunmaktadır.
- Tarihleme : M.Ö.3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 100 (Tip I)

- Bulunduğu Açma : 018a- 2000
- Ölçüler : r1: alınamadı h: 2 cm
- Hamur Rengi : 10YR 6/3 pale brown
- Katkı Maddesi : kalker
- Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.
- Tarihleme : M.Ö.3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 101 (Tip I)

- Bulunduğu Açma : 018a- 2000
- Ölçüler : r1: 9.8 cm h: 1. 7 cm
- Hamur Rengi : 10YR 7/4 very pale brown
- Katkı Maddesi : mika, taşçık
- Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.
- Tarihleme : M.Ö.3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 102 (Tip I)

Buluntu Yeri	: 017- 2001
Ölçüler	: r1: 9.9 cm h: 1. 4 cm
Hamur Rengi	: 5YR 6/8 reddish yellow
Katkı Maddesi	: kalker
Tanım	: Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Daldırma teknikte siyah-kırmızı astarlıdır.
Tarihleme	: M.Ö.3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 103 (Tip I)

Bulunduğu Açma	: 018b- 2000
Ölçüler	: r1: 10.7 cm h: 1. 7 cm
Hamur Rengi	: 5YR 5/2 reddish gray
Katkı Maddesi	: kalker, mika, taşçık
Tanım	: Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır.
Tarihleme	: M.Ö.3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 104 (Tip I)

Bulunduğu Açma	: 016- 2001
Ölçüler	: r2: 9.7 cm h: 5 cm
Hamur Rengi	: 7.5YR 8/6 reddish yellow
Katkı Maddesi	: taşçık

- Tanım** : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Yüksek halka kaidelidir. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı mat siyah astarlıdır. Sarmaşık yaprağı motifi vardır. Sarmaşığın yaprakları kalp şeklinde, dalları ise dalga bandı şeklindedir. Beyaz renklidir.
- Tarihleme** : M.Ö.3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 105 (Tip II)

- Bulunduğu Açma** : ϕ 16- 2001
- Ölçüler** : r1: alınamadı h: 3.8 cm
- Tanım** : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Sarkık ağız kenarlıdır. Ağız kenarında, dışta ve içte birer yiv vardır. Gövde sığdır. İçi-dışı parlak siyah-kahverengi firnislidir.
- Tarihleme** : M.Ö. 4. yy.ın 2. çeyreği-M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 106 (Tip II)

- Buluntu Yeri** : θ 17- 2001
- Ölçüler** : r1: 10 cm h: 1.8 cm
- Hamur Rengi** : 5YR 6/4 light reddish brown
- Katkı Maddesi** : kalker, mika, taşçık
- Tanım** : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Sarkık ağız kenarlıdır. Ağız kenarında, dışta ve içte birer yiv vardır. Gövde sığdır. Daldırma teknikte siyah-kahverengi astarlıdır.
- Tarihleme** : M.Ö.4. yy.ın 2. çeyreği-M.Ö. 3. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 107 (Tip II)

Bulunduğu Açma : ϕ 16b- 2001

Ölçüler : r1: 16 cm h: 5.1 cm r2: 6.7 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 6/8 light red

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Tam profil vermektedir. Sarkık ağız kenarlıdır. Ağız kenarında, gövdeye geçişte Dışta ve içte birer yiv vardır. Gövde sığdır. Yüksek halka kaidelidir. Daldırma teknikte kırmızı-kahverengi astarlıdır. İç tarafında sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşığın dalları dalga bandı şeklindedir. Kalp şeklindeki yapraklar yanlara doğru uzamıştır ve incelmıştır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 108 (Tip II)

Bulunduğu Açma : ϕ 15b- 2001

Ölçüler : r1: 12.2 cm h: 3.5 cm

Hamur Rengi : 5YR 7/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker

Tanımı : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Sarkık ağız kenarlıdır. İçte, ağız kenarında bir yiv vardır. Gövde sığdır. Cidar aşağıya doğru kalınlaşır. Daldırma teknikte kırmızı-kahverengi astarlıdır. İç tarafında sarmaşık yaprağı motifi vardır. Sarmaşığın dalları dalga bandı şeklindedir. Kalp şeklindeki yapraklar yanlara doğru uzamıştır ve incelmıştır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 109 (Tip II)

Bulunduğu Açma : φ15b- 2001

Ölçüler : r1: 11.6 cm h: 3 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Sarkık ağız kenarlıdır. İçte, ağız kenarında bir yiv vardır. Gövde sığdır. Gövde aşağıya doğru kalınlaşarak iner. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlıdır. İç tarafında sarmaşık yaprağı motifi vardır. Sarmaşığın dalları dalga bandı şeklindedir. Kalp şeklindeki yapraklar yanlara doğru uzamıştır ve incelmıştır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 110 (Tip II)

Bulunduğu Açma : Γ16- 2002

Ölçüler : r1: 18.1cm h: 5.3 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İçte ağız kenarında yiv vardır. Gövde sığdır. Cidar kaideye doğru kalınlaşır. İçi kahverengi-siyah astarlıdır. Dışı astarsızdır. İç tarafında sarmaşık yaprağı bezemesi vardır(?).

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 111 (Tip II)

Bulunduğu Açma : φ15a- 2001

Ölçüler : r1: 14. 5 cm h: 2.6 cm

Hamur Rengi : 5YR 7/4 pink

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağz-gövde parçasından oluşmaktadır. Sarkık ağız kenarlıdır. Kalın cidarlıdır. İçi mat siyah astarlıdır. Dışı astarsızdır. İç tarafında sarmaşık yaprağı motifi vardır. Dalların dönüşü keskindir. Yapraklar uzun ve incedir. Dış tarafında gövde üzerinde ince bir yiv vardır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 112 (Tip II)

Buluntu Yeri : φ15a- 2001

Ölçüler : r1: alınamadı h: 5.3 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağz-gövde parçasından oluşmaktadır. Cidar gövdenin üst tarafında kalındır ve aşağıya doğru incelir. Dış tarafında ince iki yiv vardır. Tondoya geçişte Attika tipi balık tabaklarında olduğu gibi bir yiv vardır. Daldırma teknikte mat siyah astarlıdır. İç tarafında batı yamacı stilinde fiyonk yapılmış kurdele motifi vardır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 113 (Tip II)

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r1: 13.1 cm h: 2.8 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Ağız kenarının iç ve dış tarafında bir yiv vardır. Kalın cidarlıdır. Tondoya geçişte Attika tipi balık tabaklarında olduğu gibi bir yiv vardır. İçi-dışı mat siyah-kahverengi astarlıdır. İç tarafında batı yamacı stilinde farklı büyüklükte sıra sıra damla motifleri vardır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 114 (Tip II)

Bulunduğu Açma : φ16- 2001

Ölçüler : r1: 13.4 cm h: 3. 4 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Ağız kenarında ince bir yiv vardır. Tondoya geçişte Attika tipi balık tabaklarında olduğu gibi bir yiv vardır. Daldırma teknikte mat siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 115 (Tip II)

Bulunduğu Açma : Kule 3 Sondaj- 2002

Ölçüler : r1: 15.4 cm h: 2. 2 cm

Hamur Rengi : 5YR 5/6 yellowish red

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Ağız kenarında ince bir yiv vardır. Tondosu öküntülüdür. İçi kil renginde astarlanmıştır. Dışı astarsızdır. İç tarafında, ağız kenarında siyah renkli iki bant vardır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 116 (Tip II)

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 7.5 cm h: 2.9 cm r2: 3 cm

Hamur Rengi : 1 for gley 5GY 5/ greenish gray

Katkı Maddesi : kalker, taşçık

Tanım : Tam profil vermektedir. Ağız kenarı yivlidir. Tondosu öküntülüdür. Basit, alçak halka kaidelidir. İçi mat siyah astarlıdır. Dışı astarsızdır.

Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 117 (Tip II)

Bulunduğu Açma : φ16- 2001

Ölçüler : r1: 10.1 cm h: 2.4 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 6/8 light red

Katkı Maddesi : kalker, mika taşçık
 Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Ağız kenarı yivlidir. Kalın cidarlıdır. Tondosu çöküntülüdür. İçi-dışı siyah astarlıdır.
 Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 118

Bulunduğu Açma : 018b- 2000
 Ölçüler : r1: alınamadı h: 1.6 cm
 Hamur Rengi : 7.5YR 6/6 reddish yellow
 Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık
 Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Dudak tablası yivli tabaktır. Kalın cidarlıdır. Dudak tablasında üç yiv vardır. Dışı kırmızı, içi kırmızı-siyah astarlıdır.
 Tarih : M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö. erken 3. yy.

Katalog No: 119

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
 Ölçüler : r1: alınamadı h: 3.9 cm
 Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown
 Katkı Maddesi : kalker,mika, taşçık
 Tanım : Lekanis ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Ağız kenarında kapağının oturması için dışa doğru bir çıkıntı vardır. İçi-dışı, kahverengi-siyah astarlıdır.
 Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 120

Buluntu Yeri : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 3.3 cm

Hamur Rengi : 5YR 5/2 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Dışı bezemeli kase ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Düz, basit bir ağız profili vardır. İçi-dışı siyah firnislidir. Dışta dudak altında iki yiv vardır. Dışında sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşığın dalları insize tekniğinde, yapraklar ise beyaz boya ile kabartma şeklinde yapılmıştır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy. ortaları, Bergama üretimi?

Katalog No: 121

Bulunduğu Açma : Sur II b- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 3.6 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Dışı bezemeli kase ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Dışında dudak altında iki yiv vardır. İçi-dışı, kahverengi-siyah astarlıdır. Dış yüzeyinde beyaz boya izleri vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. 2. yy. ortaları

Katalog No: 122

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 7.3 cm h: 6.4 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker,mika, taşcık

Tanım : Metal taklidi kase ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. İe çekik ağızlıdır. Dışında dudak altında iki yiv vardır. Gövdede yivler vardır. Dudak kenarında kabartma şeklinde yapılmış dekoratif amaçlı kulpu vardır. İçi-dışı, kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : I.Ö. geç 3. yy.-I.Ö. 2. yy. ortaları

Katalog No: 123

Bulunduğu Açma : εφ14b- 2001

Ölçüler : r1: 11.5 cm h: 4.3 cm

Hamur Rengi : 10YR 6/3 pale brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanıml : Tabak ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablası sarkıktır. Dudak kenarı tablası üzerinde bir yiv vardır. Daldırma teknikte kahverengi-siyah astarlanmıştır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 124

- Buluntu Yeri : Sur- 2000
- Ölçüler : r1: 10 cm h: 1.8 cm
- Hamur Rengi : 10YR 6/3 pale brown
- Katkı Maddesi : kalker, mika
- Tanımı : Tabak ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablası sarkıktır. Dudak kenarı tablası üzerinde ve dönüşünde birer yiv vardır. Daldırma teknikte mat siyah-kahverengi astarlıdır.
- Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 125

- Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
- Ölçüler : r1: 7.9 cm h: 3 cm
- Hamur Rengi : 10YR 5/4 yellowish brown
- Katkı Maddesi : kalker, mika
- Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Dudak kenarı oluklu Kase Kalın cidarlıdır. Dudak kenarının içinde derin bir oluk vardır. Gövde sığdır. İçi-dışı, kahverengi-siyah astarlıdır.
- Tarihleme : M.Ö. 2. yy.ın ilk yarısı

Katalog No: 126

- Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
- Ölçüler : r2: 8.2 cm h: 3.8 cm
- Hamur Rengi : 2.5YR 6/6 light red

- Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık
- Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Yüksek halka kaidedir. İçi parlak siyah firnislidir. Dışı astarsıdır. Tondo bezemesi korunmuştur. Tırtır ve palmet motifi bulunmaktadır.
- Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No:127

- Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
- Ölçüler : r2: 3.3 cm h: 1. 5 cm
- Hamur Rengi : 1 for gley 5/ 10Y greenish gray
- Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık
- Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Basit alçak halka kaidedir. Daldırma teknikte mat siyah astarlıdır. Tondosu üzerinde ortadaki çiçek motifi etrafında üç tane palmet vardır.
- Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 128

- Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
- Ölçüler : r2: 4.2 cm h: 3.1 cm
- Hamur Rengi : for gley 5/ 5GY greenish gray
- Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık
- Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Alçak halka kaidelidir. Kalın cidarlıdır. Daldırma teknikte mat siyah astarlıdır. Tondo bezemesi korunmuştur. Ortadaki çiçek motifi etrafında palmetler vardır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 129

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r2: 6.2 cm h: 2 cm

Hamur Rengi : 10 YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Alçak halka kaidelidir. Kalın cidarlıdır. Daldırma teknikte kahverengi-kırmızı astarlıdır. Tondo bezemesi korunmuştur. Ortada çiçek motifi etrafında palmetler ve palmetlerin etrafında ise tırtır bezemesi vardır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 130

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r2: 6.1 cm h: 2.1 cm

Hamur Rengi : 2.5 YR 6/3 light yellowish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Yüksek halka kaidelidir. Kalın cidarlıdır. İçi kahverengi, dışı kırmızı astarlıdır. Tondo bezemesi korunmuştur. Birbirine bağlanmış palmetlerin etrafında tırtır bezemesi görülmektedir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 131

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r2: 3.7 cm h: 2.4 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Basit alçak halka kaidelidir. İçi siyah-kahverengi astarlıdır. Dışı astarsızdır. Tondo bezemesi korunmuştur. Ortada iek motifi etrafında palmetler vardır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 132

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r2: 3 cm h: 1.6 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 6/1 gray

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Basit alçak halka kaidedir. İçi mat siyah astarlıdır. Dışı astarsızdır. Tondosunda yalnız iki palmet motifi korunmuştur.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 133

Bulunduğu Açma : φ15b- 2001

Ölçüler : r1: 6.7 cm h: 16. 5 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi	: kalker, mika, taşçık
Tanım	: Ağz-boyun ve gövdenin bir kısmı vardır. İnce cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Ağz kenarı kademe kademedir. İki kulpludur. Kulplar ağzın altına ve omuz üzerine eklenmiştir. Boyun bir kavisle gövdeye geçer. Daldırma teknikte siyah-kahverengi astarlıdır. Boynu üzerinde batı yamacı bezemesi vardır. Boyunda kulp eklentisinden gelen yerde birbirine paralel iki bant bulunmaktadır. İkinci bandın altında iki tane yatay bant boyunda kolye gibi görünür ve bunun merkezinde çiçek motifi bulunur. Omuza geçişte bir bant daha vardır. Omuzda ise iki bant arasında birbiri ardı sıra giden dalga şeklinde bezeme bulunmaktadır. Gövdesi yivlidir.
Tarihleme	: M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 134

Bulunduğu Açma	: φ15b- 2001
Ölçüler	: r2: 7.9 cm h : 3 cm
Hamur Rengi	: 5YR 6/6 reddish yellow
Katkı Maddesi	: kalker, mika, taşçık
Tanım	: Kaide ve gövde parçasından oluşmaktadır. Halka kaidelidir. Gövdesi yivlidir.
Tarihleme	: M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy

Katalog No: 135

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 17 cm h: 17.1 cm

Hamur Rengi : 5Y 6/2 light olive gray

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Ağız-gövde ve kulp parçasından oluşmaktadır. Kulpun yalnız çıkışı korunmuştur. Kalın cidarlıdır. Dışı ve içte dudak kenarı mat siyah astarlıdır. Gövde üzerinde iki sıra bant arasında sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşığın yaprakları kalp şeklinde, dalları ise dalga bandı şeklindedir. Bezemenin alt kısmındaki bant birkaç sıra banttandır oluşmaktadır ve bu bant sırasının altında yine birkaç sıra banttandır oluşan ikinci bir bant vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 136

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 12. 2 cm h: 8.2 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/4 light reddish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Dışı ve içte dudak kenarı mat siyah kahverengi astarlıdır. Bezeme tam belirgin değildir. Yalnız iki yaprak ve yaprakların altında beyaz boya izleri görülmektedir.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 137

- Buluntu Yeri : 017- 2001
- Ölçüler : r1: alınamadı h: 3. 4 cm
- Hamur Rengi : 5YR 5/4 reddish brown
- Katkı Maddesi : kalker, taşçık
- Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Dışı beyaz, içte dudak kenarı siyah astarlıdır.
- Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 138

- Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
- Ölçüler : r1: alınamadı h: 3.3 cm
- Hamur Rengi : 7.5YR 6/4 light brown
- Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık
- Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Düz dudak tablası hafif içbükeydir. İç-dışı, kahverengi-siyah astarlıdır. Boynu üzerinde beyaz boyalı iki bant arasında sıra sıra yaprak motifleri vardır.
- Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 139

- Bulunduğu Açma : φ16- 2001
- Ölçüler : r1: 15.1 cm h: 7.6 cm
- Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow
- Katkı Maddesi : kalker, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Dışı ve içte dudak kenarı kahverengi siyah astarlıdır. Batı yamacı bezemesinin yalnız beyaz boya izleri görülebilmektedir.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 140

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r1: 10. 2 cm h: 4. 5 cm

Hamur Rengi : 1 for gley 5/ 10Y greenish gray

Katkı Maddesi : kalker, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. İçi-dışı mat siyah astarlıdır.

Tarih : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 141

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 14 cm h: 4.5 cm

Hamur Rengi : 10YR 4/1 dark gray

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. İçi-dışı, mat siyah astarlıdır. Sarmaşık yaprağı bezemesi vardır. Sarmaşığın dalları ve yaprakları kısmen korunmuştur.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö.erken 2. yy.

Katalog No: 142

Bulunduğu Açma : 017- 2001

Ölçüler : r1: 14. 5 cm h: 10.6 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Dudak tablası içbükeydir. Yatay kulpludur. Dışı ve içte dudak kenarı kahverengi siyah astarlıdır. Boynu üzerinde sıra sıra bütün boynu saran yaprak motifleri vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 143

Bulunduğu Açma : 016b- 2002

Ölçüler : r1: 11.5 cm h: 13.8 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Dudak tablası içbükeydir. Ovoid gövdelidir. Dışı ve içte dudak kenarı kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 144

Bulunduğu Açma : 15a- 2001

lüler : r1: 15 cm h: 14.6 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Boynu ince, gövdesi kalın cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Dudak tablasının altında bir şişkinlik vardır. Dışı ve içte dudak kenarı kahverengi-siyah astarlıdır. Omuzdan gövdeye geçişte dil motifleri vardır.

Tarihleme : M.. geç 3. yy.-M.. erken 2. yy.

Katalog No: 145

Bulunduğu Açma : 16- 2001

lüler : r1: alınamadı h: 9.8 cm

Hamur Rengi : 10 YR 5/1 greenish gray

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Dudak tablası içbükeydir. Dudak tablasının altında bir şişkinlik vardır. Dışı ve içte dudak kenarı kahverengi-siyah astarlıdır. Beyaz boya ile yapılmış kurdele şeklindeki motif ve insize tekniğinde yapılmış bir süsleme vardır.

Tarihleme : M.. geç 3. yy.-M..erken 2. yy.

Katalog No: 146

- Buluntu Yeri : 018b- 2001
- Ölçüler : r1: 20.6 cm h: 4.7 cm
- Hamur Rengi : 10YR 6/4 light yellowish brown
- Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık
- Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kulp eklentisi kısmen korunmuştur. Cidarı ağız kenarından aşağıya doğru incelmektedir. Düz Dudak tablası dış tarafta kademelidir. Dışı ve içte dudak kenarı kahverengi-siyah astarlıdır.
- Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 147

- Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
- Ölçüler : r1: alınamadı h: 6 cm
- Hamur Rengi : 5Y 6/2 light olive gray
- Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık, kum
- Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Dudak tablasının altında bir şişkinlik vardır. Dışta ve içte dudak kenarı siyah astarlıdır. Bu şişkinlik üzerinde kabartma tarzında yapılmış lotus çiçeği, lotuslar arasında lotus tomurcuğu ve bunların altında iki ucu kıvrılmış bitkisel motifler yer alır.
- Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 148

Bulunduğu Açma : 16- 2001

Hamur Rengi : 10YR 5/1 greenish gray

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşık

Tanım : omuz-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Dışı mat siyah astarlıdır. İçi astarsız bırakılmıştır. Omuz üzerinde beyaz boya izleri görülebilmektedir ve insize tekniğinde yapılmış farklı şekiller vardır. Gövde yivlidir.

Tarihleme : M.. geç 3. yy.-M..erken 2. yy.

Katalog No: 149

Buluntu Yeri : Sur I- 2000

Hamur Rengi : 2.5YR 5/2 grayish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Omuz-gövde parçasından oluşmaktadır. Dışı siyah astarlıdır. İçi ise astarsızdır. Dış tarafında omuz üzerinde beyaz boyalı bir yaprak motifi korunmuştur. Omuzdan gövdeye geçişte kabartma tarzında yapılmış yumurta-ok motifi vardır.

Tarihleme : M.. geç 3. yy.-M.. erken 2. yy.

Katalog No: 150

Bulunduğu Açma : 17- 2001

Hamur Rengi : 7.5YR 6/4 light brown

Katkı Maddesi : mika

Tanım : Omuz-gövde parçasından oluşmaktadır. Dışı siyah-kahverengi astarlıdır. İçi astarsızdır. Omuzdan gövdeye geçişte yumurta-ok motifi vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 151

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Hamur Rengi : 2,5YR 6/3 light yellowish brown

Katkı Maddesi : mika, taşçık

Tanım : Omuz-gövde parçasından oluşmaktadır. Kulp çıkışı korunmuştur. Dışı mat siyah astarlıdır. İçi astarsızdır. Omuzdan gövdeye geçişte kabartma tarzında yapılmış yumurta dizisi vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 152

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Hamur Rengi : 1 for gley 5/ 10Y gray

Katkı Maddesi : mika, taşçık

Tanım : Omuz-gövde parçasından oluşmaktadır. Kulp çıkışı korunmuştur. Dışı mat siyah astarlıdır. İçi astarsızdır. Omuzdan gövdeye geçişte kabartma tarzında yapılmış dil motifleri vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 153

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Hamur Rengi : 7.5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşık

Tanım : Omuz-gövde parçasından oluşmaktadır. Kulp ıkışı korunmuştur. Dışı kırmızı astarlıdır. İçi astarsızdır. Omuzdan gövdeye geçişte kabartma tarzında yapılmış dil motifleri vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 154

Buluntu Yeri : εφ14- 2000

Hamur Rengi : 2.5YR 5/2 grayish brown

Katkı Maddesi : mika

Tanım : Omuz-gövde parçasından oluşmaktadır. Dışı mat siyah astarlıdır. İçi astarsızdır. Omuzdan gövdeye geçişte kabartma tarzında yapılmış dil motifleri vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 155

Bulunduğu Açma : φ16- 2001

Ölçüler : r1: 5.7 cm h: 5.7 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/4 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşık, kum

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Dikey bantlı yatay kulpa sahiptir. Dışı ve içte dudak kenarı siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarih : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 156

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 13.2 cm h: 5.2 cm

Hamur Rengi : 2,5YR 4/2 dark grayish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Dudak tablasının üzerinde iki yiv vardır. Dışı siyah, içi kırmızı-kahverengi astarlıdır. Dudak tablasının altında yumurta-ok motifi vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 157

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 16.6 cm h: 5.6 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/4 light brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Dudak tablasının üzerinde bir yiv vardır. Dudak tablası ve

içte dudak tablası altı kahverengi siyah astarlıdır. İçte ve dışta geri kalan kısmı astarsız bırakılmıştır.

Tarihleme : M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 158

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 13.2 cm h: 3.2 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/4 yellowish brown

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. İç-dışı, siyah-kahverengi astarlıdır. Ağız kenarında, dudanın sarkan bölümü üzerinde kabartma tarzında dil bezemesi vardır. Boynu üzerinde batı yamacı bezemesi vardır. Ancak yalnız iki yaprak motifi korunmuştur.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 159

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 15.4 cm Y: 2.2 cm

Hamur Rengi : 5Y 5/2 olive gray

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. İç-dışı mat siyah astarlıdır. Ağız kenarında, dudanın sarkan bölümü üzerinde kabartma tarzda yumurta-ok bezemesi vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 160

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 15 cm h: 3 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. İçi-dışı, siyah-kahverengi astarlıdır. Ağız kenarında kabartma tarzında dil bezemesi vardır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 161

Bulunduğu Açma : φ16b- 2000

Ölçüler : r1: 18.6 cm h: 2.4 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 6/3 light yellowish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Dışaekik, sarkık dudak kenarı profillidir. İ-dışı siyah astarlıdır. Ağız kenarında kabartma tarzda yapılmış dil motifleri bulunmaktadır.

Tarihleme : M.Ö. geç 3. yy.-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No:162

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 7.2 cm h: 5.6 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/4 yellowish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Boynu geniş ve diktir. Dışı ve içte dudak kenarı kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 163

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r1: 6.8 cm h: 6.5 cm

Hamur Rengi : 7/5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Boynu geniş ve diktir. Dışı ve içte dudak kenarı siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 164

Bulunduğu Açma : $\epsilon\phi$ 14- 2000

Ölçüler : r1: 6.1 cm h: 3.9 cm

Hamur Rengi : 2.5Y 5/3 light olive brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Boynu geniş ve diktir. Dışı ve içte dudak kenarı siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 165

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 5.2 cm h: 3.1 cm

Hamur Rengi : 2.5Y 573 light olive brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Boynu geniş ve diktir. Dışı ve içte dudak kenarı kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 166

Bulunduğu Açma : φ15a- 2001

Ölçüler : r1: 6 cm h: 2.2 cm

Hamur Rengi : 5YR 5/2 reddish grey

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Boynu geniş ve diktir. Dışı ve içte dudak kenarı mat siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. 2. erken yy.

Katalog No: 167

Bulunduğu Açma : U26- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h : 5.6 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Dışa çekik ağız kenarı profillidir. Boynu dik ve uzundur. Dışı ve içte dudak kenarı kahverengi-siyah astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın ortaları

Katalog No: 168

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r1: 3.6 cm h: 11.3 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-boyun ve gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Dışa çekik ağızlıdır. Boynu diktir. Yumuşak bir kavisle boynundan gövdeye geçer. Gövde yuvarlaktır. Dışı ve içte dudak kenarı kırmızı-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy. ortaları-M.Ö. 2. yy. başları

Katalog No: 169

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r1: 3.7 cm h: 2.8 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Dışa çekik ağızlıdır. Ağız kenarı üzerinde ince bir yiv vardır. Boynu diktir. Dışı ve içte dudak kenarı siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy. ortaları-M.Ö. 2. yy. başları

Katalog No: 170

Bulunduğu Açma : U26- 2000

Ölçüler : r1: 4.1 cm h: 4.2 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/4 yellowish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Dışa çekik ağızlıdır. Ağız kenarı üzerinde ince bir yiv vardır. Boynunun üst tarafı hafif dışa doğru açılmaktadır. Dışı ve içte dudak kenarı kırmızı-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy. ortaları-M.Ö. 2. yy. başları

Katalog No: 171

Bulunduğu Açma : J25- 2000

Ölçüler : r1: 4.1 cm h: 4.9 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Ağız-boyun parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Sarkık ağız kenarlıdır. Boynunun st tarafı dışa doğru açılmaktadır. Dışı ve içte dudak kenarı siyah- kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy. ortaları-M.Ö. 2. yy. başları

Katalog No: 172

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Hamur Rengi : 2.5YR 5/8 red

Katkı Maddesi : kalker, taşcık

Tanım : Boyun-omuz parçasından oluşmaktadır. İnce dar bir boyundan yumuşak bir kavisle omuza geçer. Dikey bant kulpludur. Dışı kırmızı astarlıdır. İçi astarsızdır. Omuz üzerinde beyaz boyalı sarmaşık yaprağı motifi vardır. Sarmaşığın yaprakları kalp şeklinde, dalları dalga bandı şeklindedir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 173

Bulunduğu Açma : 16- 2001

Hamur Rengi : 10YR 5/4 yellowish brown

Katkı Maddesi : kalker

Tanım : Gövde parçasından oluşmaktadı. Kalın cidarlıdır. Dışı kahverengi-siyah astarlıdır. İçi astarsızdır. Dış tarafında balık sırtı motifi vardır.

Tarihleme : M.. 3. yy.ın 2. yarısı-M.. erken 2. yy.

Katalog No: 174

Bulunduğu Açma : 17- 2001

Hamur Rengi : 2.5YR 6/6 light brown

Katkı Maddesi : mika, şamot

Tanım : Gövde parçasından oluşmaktadı. Kalın cidarlıdır. Dışı kahverengikırmızı astarlıdır. İçi astarsızdır. Dış tarafında balık sırtı motifi vardır.

Tarihleme : M..3. yy.ın 2. yarısı-M.. erken 2. yy.

Katalog No: 175

Bulunduğu Açma : 15b- 2001

Hamur Rengi : 2.5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Boyun ve gövde parçasından oluşmaktadı. Kalın cidarlıdır. Omuz üzerinde kulp çıkışı korunmuştur.

Tarihleme : M.. 175-160

Katalog No: 176

Bulunduğu Açma : ϕ 15a- 2001

Ölçüler : r1: alınamadı h: 1. 5 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Yalnız ağız kenarı korunmuştur. Dışı siyah, içi ise kahverengi siyah firnislidir. Ağız kenarının sarkık kısmı üzerinde kabartma tarzda yapılmış yumurta-ok bezemesi bulunmaktadır.

Tarihleme : M.Ö.3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 177

Bulunduğu Açma : $\epsilon\phi$ 14- 2000

Ölçüler : r2: 6.4 cm h: 4. 7cm

Hamur Rengi : 2.5YR 5/8 red

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık, şamot

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Yüksek ayaklıdır. Dışı kırmızı astarlıdır. Kaide tabanı astarsızdır. Krater kaidesidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 178

Bulunduğu Açma : ϕ 16- 2001

Ölçüler : r2: 7.5 cm h: 2. 1 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık, şamot

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Yüksek ayaklıdır. Dışı siyah astarlıdır. Kaide tabanı astarsızdır. Krater kaidesidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 179

Bulunduğu Açma : ϕ 15b- 2001

Ölçüler : r1: 5.8 cm h: 4. 2 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 5/8 red

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kaide kademeli bir şekilde yükselmektedir. Dışı kırmızı astarlıdır. İçi ve kaide tabanı astarsızdır. Krater kaidesidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 180

Bulunduğu Açma : Sur II- 2000

Ölçüler : r2: alınamadı h: 2. 8 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/4 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kaide kademeli bir şekilde yükselmektedir. Dışı kahverengi-siyah astarlıdır. İçi astarsızdır. Krater, amphora veya testi kaidesidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 181

- Buluntu Yeri : Sur I- 2000
- Ölçüler : r2: 6.2 cm h: 3. 1 cm
- Hamur Rengi : 10YR 5/4 yellowish brown
- Katkı Maddesi : kalker, mika
- Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kaide kademeli bir şekilde yükselmektedir. Dışı siyah astarlıdır. İçi ve kaide tabanı astarsızdır. Krater, amphora veya testi kaidesidir.
- Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 182

- Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
- Ölçüler : r2: 6.2 cm h: 3. 1 cm
- Hamur Rengi : 5Y 5/3 olive
- Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık
- Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kaide kademeli bir şekilde yükselmektedir. Dışı siyah-kahverengi astarlıdır. İçi astarsızdır. Krater, amphora veya testi kaidesidir.
- Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 183

- Bulunduğu Açma : φ16- 2001
- Ölçüler : r2: 6.1 cm h: 4. 9 cm
- Hamur Rengi : 7.5YR 6/4 light brown

Katkı Maddesi : kalker, mika
 Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kaide kademeli bir şekilde yükselmektedir. Dışı siyah-kahverengi astarlıdır. İçi astarsızdır. Krater, amphora veya testi kaidesidir.
 Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 184

Buluntu Yeri : 017- 2001
 Ölçüler : r2: 5.1 cm h: 4. 5 cm
 Hamur Rengi : 5YR 674 reddish yellow
 Katkı Maddesi : kalker, mika taşçık
 Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kaide kademeli bir şekilde yükselmektedir. Dışı siyah-kahverengi astarlıdır. İçi astarsızdır. Krater, amphora veya testi kaidesidir.
 Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 185

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
 Ölçüler : r2: 6.7 cm h: 3. 4 cm
 Hamur Rengi : 5YR 4/3 olive
 Katkı Maddesi : kalker, mika
 Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kaide kademeli bir şekilde yükselmektedir. Dışı mat siyah astarlıdır. İçi astarsızdır. Hydria kaidesidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 186

Bulunduğu Açma : φ16- 2001

Ölçüler : r2: 6 cm h: 4 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/4 brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Tabanı tabla şeklinde yere oturan yüksek ayaklı bir kaidedir. Dışı kahverengi-siyah astarlıdır. İçi astarsızdır. Amhora veya testi kaidesidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 187

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r2: alınamadı h: 3 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Tabanı tabla şeklinde yere oturan yüksek ayaklı bir kaidedir. Dışı kahverengi-siyah astarlıdır. İçi astarsızdır. Amhora veya testi kaidesidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 188

Bulunduğu Açma : 017- 2001

Ölçüler : r2: alınamadı h: 3. 9 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Yüksek halka şeklindedir. Dışı kırmızı-siyah astarlıdır. İçi astarsızdır. Amhora veya testi kaidesidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 189

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r2: 6.8 cm h: 4. 4 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 5/8 strong brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Ayağı dış tarafında profilli yüksek kaidedir. İçi-dışı kahverengi-siyah astarlıdır. Amhora veya testi kaidesidir.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 190

Bulunduğu Açma : Sur I- 2000

Ölçüler : r2: 7.5 cm h: 5. 3 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/8 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika
 Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Yüksek ayaklıdır. dışı astarsızdır. İçi astarsızdır. Testi kaidesidir.
 Tarih : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 191

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
 Ölçüler : r2: 7.2 cm h: 6. 1 cm
 Hamur Rengi : 2.5YR 5/8 red
 Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık
 Tanım : Kaide-gövde parçasından oluşmaktadır. Kaide kademeli bir şekilde yükselmektedir. İçi-dışı krem-beyaz astarlıdır. Hydria kaidesidir.
 Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2.yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 192

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000
 Ölçüler : r1: 19.9 cm h: 12 cm r2: 6.2 cm
 Hamur Rengi : 7.5YR 7/6 reddish yellow
 Katkı Maddesi : kalker, mika
 Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Yüksek halka kaidelidir.
 Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 193

Bulunduğu Açma : εφ14b- 2001

Ölçüler : r1: 18.6 cm h: 11.3 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 6/4 light brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız, gövde-kulp parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Orta noktasından bastırılarak kabın gövdesine tutturulmuş ve iki küçük daire görünümüne sokulmuş kulpa sahiptir. Dudak tablası zeriden içte dudak kenarına kadar uzanan kalın bir bant vardır. Bant kahverengidir. Geri kalan kısmı astarsız bırakılmıştır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 194

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 8.7 cm

Hamur Rengi : 2.5YR 6/4 light reddish brown

Katkı Maddesi : kalker, mika

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Dudak tablası zeriden içte dudak kenarına kadar uzanan kalın bir bant vardır. Bant kahverengidir. Geri kalan kısmı astarsız bırakılmıştır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 195

- Buluntu Yeri : εφ14- 2000
- Ölçüler : r1: 18 cm h: 4.5 cm
- Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow
- Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık, şamot
- Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Dudak tablasının üzerinde bir yiv vardır.
- Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 196

- Bulunduğu Açma : U26- 2000
- Ölçüler : r1: alınamadı h: 4.3 cm
- Hamur Rengi : 7/5YR 6/8 reddish yellow
- Katkı Maddesi : kalker, taşçık
- Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Düz dudak tablalıdır. Dudak tablasının üzerinde iki yiv vardır.
- Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 197

- Bulunduğu Açma : θ17- 20001
- Ölçüler : r1: 4 cm h: 2 cm
- Hamur Rengi : 2.5YR 5/3 reddish brown
- Katkı Maddesi : kalker, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Cidarı tutamağa doğru kalınlaşmaktadır. Dışı mat siyah astarlıdır. İçi astarsızdır.

Tarihleme : M.Ö. geç 4. yy.-M.Ö. 3. yy. başları

Katalog No: 198

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 8.9 cm h: 6.7 cm r2: 2.9 cm

Hamur Rengi : 7.5YR 6/4 light brown

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık, kum

Tanım : Tam profil vermektedir. Kalın cidarlıdır. Dışı siyah-kahverengi astarlıdır. İçi astarsızdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 199

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 8.9 cm h: 2.9 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Dışı kahverengi-siyah astarlıdır. İçi astarsızdır. Dış yüzeyinde beyaz renkli iki sıra bant ve bu bantın altında Dalga bandı şeklinde uzanan dallar vardır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 200

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: 7 cm h: 2.4 cm

Hamur Rengi : 10YR 5/3 brown

Katkı Maddesi : kalker, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. İnce cidarlıdır. Dışı kahverengi-siyah astarlıdır. İçi astarsızdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 201

Buluntu Yeri : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 4.1 cm

Hamur Rengi : 5YR 6/6 reddish yellow

Katkı Maddesi : kalker, mika, taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. Dışı ve içte dudak kenarı siyah astarlıdır. Geri kalan kısmı ise astarsızdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

Katalog No: 202

Bulunduğu Açma : εφ14- 2000

Ölçüler : r1: alınamadı h: 1.1 cm

Hamur Rengi : 10YR 6/3 pale brown

Katkı Maddesi : kalker, mika taşçık

Tanım : Ağız-gövde parçasından oluşmaktadır. Kalın cidarlıdır. İç-dışı, siyah-kahverengi astarlıdır.

Tarihleme : M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısı-M.Ö. erken 2. yy.

KAYNAKÇA

Agora XII: Sparkes, B. A.- Talcott, L. (1970) *Black and Plain Pottery of the 6th, 5th and 4th Centuries B. C.*, The Athenian Agora XII, Princeton.

Agora XXVII: Townsend, Rhys F. (1995) *The East Side of the Agora The Remains Beneath the Stoa of Attalos*, The Athenian Agora XXVII, Princeton.

Agora XXIX: Rotroff, Susan I.(1997) *Hellenistic Pottery. Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material*, *The Athenian Agora XXIX*, Princeton.

Anderson, J. K. (1954) ‘‘Excavations at the Ridge of Kofina in Chios’’ *BSA* 49,129- 187.

Ballet, Pascale. (2002) ‘‘Les Productions Ceramiques D’Egypte A La Periode Hellenistique Les Indices De L’Hellenisation’’ *Ceramiques helleniques et romaines TMO 35*, (Ed.: F. Blonde, P. Ballet, J. Francois-Salles), Lyon, 85-96.

Ballet, Paskale.-Harlaut, Cecile. (2001) ‘‘Introduction a la Ceramique de Gabbari’’ *Nekropolis I*, (Ed.: Jean-Yves Empereur, Marie-Dominique Nenna), 295-368.

Behr, Doris. (1988) ‘‘Neue Ergebnisse zur pergamenischen Westabhangkeramik’’ *IstMitt.* 38, 97- 178.

Berlin, A.M. (1999) *Studies in Hellenistic Ikon: The lower City*, Studio Troica, Band 9.

Berlin, A- Pilacinski J. (2003) ‘‘The Pottery of the early and middle Hellenistic Period’’, *REDAC*, 201- 236

Boardman, John. (1996) *Rotfigurige Vasen aus Athen Die Klassische Zeit*, Philipp von Zabern, Mainz am Rhein.

Cankardeş-Şenol, Gonca. ve Alkaç, Erkan. (2006) ‘‘Nagidos’da Ele Geçen Amphora

- Mühürleri: Rhodos, Knidos, Kıbrıs ve Lokal üretimleri” NAGİDOS, (Ed.: Serra Durugönül), (baskıda).
- Civelek, Aynur. (2006) “Phokaia 2004: Hellenistik Dönem Seramiği Üzerine Gözlemler” *Olba XIII*, (baskıda).
- Coldstream, J. N. (1999) “Knossos 1951-61: Classical and Hellenistic Pottery” *The Annual of the British School at Athens 94*, 189- 349.
- Crowfoot, J. W.-Crowfoot, G. M.-Kenyon, M. (1957) *The Objects from Samaria, Samaria-Sebaste III*, London.
- De Luca, Gioia.-Ziegenaus, Oskar (1968) *Das Asklepieion*, AvP XI 1, Berlin.
- De Luca, Gioia – Ziegenaus, Oskar (1975) *Der nordliche Temenosbezirk und angrenzende Anlage in hellenistischer und frühromischer Zeit*, Das Asklepieion XI 2, Berlin.
- Diederichs, C. (1980) *Ceramiques Hellenistiques, Romaines et Byzantines*, Salamine De Chypre IX.
- Dothan, D. (1971) *The Second and Third Seasons of the Excavations. 1963, 1965*, Soundings in 1967, Ashdod II-III, ‘Atigot, English series 9- 10, Jerusalem.
- Durugönül, Serra. (1999a) “ Nagidos Üzerine Düşünceler ” *Olba II(Özel Sayı)*, I. Cilt, Mersin, 67- 78.
- Durugönül, Serra. (1999b) “ 1997 Yılı İçel İli (Antik Dağlık Kilikya) Yüzey Araştırması” *XVI. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, I. Cilt, Ankara: Kültür Bakanlığı, 329- 337.
- Durugönül, Serra. (2000) “1998 Yılı Nagidos (Bozyazı) Kazı Çalışmaları” 21. Kazı Sonuçları Toplantısı, 2. Cilt, Ankara: Kültür Bakanlığı, 283- 292.

- Durugönül, Serra. (2001a) “1999 Yılı Nagidos (Bozyazı) Kazı Çalışmaları ” 22. *Kazı Sonuçları Toplantısı*, 2. Cilt, Ankara: Kültür Bakanlığı, 273- 286.
- Durugönül, Serra. (2001b) “Nagidos’un Tarihteki Yeri” *Varia Anatolica XIII*, İstanbul, 429- 443.
- Durugönül, Serra. (2002) “2000 Yılı Nagidos (Bozyazı) Kazı Çalışmaları ” 23. *Kazı Sonuçları Toplantısı*, 1. Cilt, Ankara: Kültür Bakanlığı, 205- 212.
- Durugönül, Serra. (2003) “2001 Yılı Nagidos (Bozyazı) Kazısı” 24. *Kazı Sonuçları Toplantısı*, 1. Cilt, Ankara: Kültür Bakanlığı, 207- 211.
- Durugönül, Serra. (2004) “2002 Yılı Nagidos (Bozyazı) Kazısı” 25. *Kazı Sonuçları Toplantısı*, 1. Cilt, Ankara: Kültür Bakanlığı, 69- 76.
- Durukan, Murat. (1998) “M.Ö. 308-188 Arasında Olba Teritoriumunda Yaşanan Siyasi Gelişmeler” Olba I, Mersin, 87- 95.
- Durukan, Murat.-Alkaç, Erkan (2006) “Nagidos Kazısı Klasik Dönem Seramiği” *NAGİDOS*, (Ed.: Serra Durugönül), (baskıda).
- Edwards, G. R. (1975) *Corinthian Hellenistic Pottery*, Corinth VII, III, Princeton.
- Eiring, L. Z. (2001) “The Hellenistic Period” *Knossos Pottery Handbook Grek and Roman, British School at Athens Studies 7*, Nottingham, 91- 135.
- Elaigne, Sandrine. (2002) “L’Introduction Des Ceramiques Fines Hellenistiques Du Bassin Oriental De La Mediterranee A Alexandrie Importations et Imitations Locales” Ceramiques hellenisques et romaines. Productions et diffision en Mediterranee orientale(Chybre, Egypte et cote syro-palestinienne), Lyon 2- 4 Mars 2000, *TMO 35* (Ed.: F. Blonde, P.Ballet, J. Francois-Salles), Lyon, 159- 173.
- Elliott, Maria, (1995) “Black-Glazed Pottery” *Sweden Medelhausemuseet and*

Nationalmuseum, Stockholm 2, Union Academique Internationale Corpus Vasorum Antiquorum, 59- 85.

Filges, A.-Posselt, E. (1994) ‘‘Hellenistische Keramik’’ Neue Forschungen zu Neandria und Alexandria Troas, *Asia Minor Studien*, Band II, Bonn, 139-156.

Gjerstad, E. (1934) ‘‘Cilician Studies’’ RA 6. 3, 155-203.

Gürler, Binnur (2003) ‘‘Hellenistic Ceramic of Metropolis in Ionia (Pl. IX-XVI)’’ *Varia Anatolica XV*, (Ed.: Catherine Abadie-Reynal), Paris, 9- 16.

Guz-Zilberstein, Bracha. (1995) ‘‘The Typology of the Hellenistic Coarse Ware and Selected Loci of the Hellenitic and Roman Periods’’ *Area A ve C. The Finds, Excavations at Dor, Final Raport I B*, Ed. E. Stern, Jerusalem, 289- 433.

Gratien, B. (1997) ‘‘Tell-El-Herr’’ CCE 5, 71- 73.

Hannah, L. (2001) ‘‘Hellenistische Keramik aus der Grabung beim sogennten Lukasgrab’’ *Studien zur hellenistischen Keramik in Ephesos*, (Ed.: F. Krinzinger), Wein, 83- 181.

Hannestad, L. (1988) ‘‘Hellenistic Pottery in Mesopamia and Iran’’, *Akten des XIII. Internationalen Kongresses für Klassisches Archaologies*, 179- 186.

Haspels, C. H. Emilie. (1946) *Eski Yunan Boyalı Seramiği*, çev. Aşkıldil Akarca, İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Hayes, J. W. (1991) *The Hellenistic and Roman Pottery*, Paphos III, Nicosia.

Heberdey, R.-Wilhelm, A. (1896) *Reisen in Kilikien*, Wien.

Hoepfner, Wolfram. (1976) *Das Pompeion und seine Nachfolgerbauten, Kerameikos X*, Berlin.

Hübner, G. (1982) ‘‘In Beşiktepe Vorbericht über die Ergebnisse der Grabung von, 1982’’

AA, 165- 183.

Jones, F. F. (1950) "Pottery, in: Excavations at Gözlü Kule" *Tarsus I*, Ed. H. Goldman, Princeton, N. J, 149- 296.

Jones, C. P.- Habicht, Ch. (1989) "A Hellenistic Inscirption From Arsinoe In Cilicia" *Phonex XLIII: 4*, Winter/hiver, 317- 346.

Jones, C. P. - Russell, J. (1993) "Two New Inscirptions From Nagidos In Cilicia" *Phonex 47*, 293- 307.

Isler, H.P. - Kalpaxis, T.E. (1978) *Das archasche Nordtor und seine Umgebung im Heraion von Samos*, Samos IV.

Kovacsovics, Wilfried K. (1990) *Die Eckterrasse an der Graeberstrasse des Kerameikos*, Kerameikos XIV, Berlin.

Metzger, Ingrid R. (1969) *Die Hellenistische Keramik in Eretrai*, Eretra II.

Metzger, Ingrid R. (1998) "Keramik und Lampen" Die klassischen und hellenistischen Wohnhaeuser im Westquartier, *Eretria X*, (Ed.: Payat Lausanne), 173-227.

Mitsopoulos–Leon, V. (1991) *Die Basilika am Staatmarkin Ephesos. Kleinfunde 1, Keramik hellenustischer und römischer Zeit*, Forschungen in Ephesos IX, 212, Vienna.

Opelt, I. – Kirsten, E. (1989) "Eine Urkunde der Gründung von Arsinoe in Kilikien" *ZPE 77*, 55- 66.

Özcan, Ercan. (2003) *Tarsus Cumhuriyet Alanı Kazılarında Bulunmuş Olan Batı Yamacı Kapları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya Selçuk Üniversitesi, Konya.

- Özyiğit, Ömer. (1999) “1997 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları” *XX. Kazı Sonuçları Toplantısı, Cilt II*, 25- 29 Mayıs 1998 Tarsus, 49- 65.
- Patsiada, V. (1990) “Κεραμικε του τυπου της “Δυτικης κλιτους” απο τη Ροδο” *ArchDelt* 38, 105- 210.
- Pierrat-Bonnefois, Genevieve. (2002) “L’Hellenisation Des Productions Ceramiques en Haute-Egypte Le Cas De Tod” Ceramiques hellenisques et romaines. Productions et diffision en Mediterranee orientale(Chybre, Egypte et cote syro-palestinienne), Lyon 2-4 Mars 2000, *TMO* 35, (Ed.: F. Blonde, P. Ballet, J. Francois-Salles), Lyon, 175- 188.
- Pfrommer, M. (1985) “Klassische und hellenistische Keramik aus dem Heroon III” *IstMitt* 35, 39- 76.
- Postgate, J. N.-Baker, H.D. (1995) “Kilisetepe 1994” *AnatSt* 65, 139- 191.
- Radt, Wolfgang. -De Luca, Gioia. (2003) “Grabungen im Fundament des Pergamonaltar. Grobe Keramik-Graue Sondergruppe-Lampen (Pl. I-VIII)” *Varia Anatolica* XV, (Ed. Catherine Abadie-Reynal), Paris, 3- 8.
- Romano, I. B. (1994) “A Hellenistic Deposit from Corinth: Evidence for Interim Period Activity(146- 44 B.C.)” *Hesperia* 63, 57- 104.
- Rosental-Heginbottom, R. (1995) “Imported Hellenistic and Roman Pottery” *Area A ve C. The Finds, Excavations at Dor, Final Raport I B*, (Ed.: E. Stern), Jerusalem, 183- 288.
- Rotroff, Susan I. (1983) “Three cistern systems on the Kolonos Agoraios” *Hesperia* 52, 257- 297.
- Rotroff, Susan I.(1991) “ Attic West Slope Vase Painting ” *Hesperia* 60, s. 50- 102.
- Rotroff, Susan I. and Camp, John McK. (1996) “The Date of the Third Period Of the

Pnyx(Plate 77- 80)’’ *Hesperia* 65, 263- 298.

Rotroff, Susan I. (2002) “ West Slope in the East”, *Ceramiques helleniques et romaines.*

Productions et diffision en Mediterranee orientale(Chybre, Egypte et cote syro-palestinienne), Lyon 2-4 Mars 2000, *TMO* 35 (Ed.: F. Blonde, P. Ballet, J.

Francois-Salles), Lyon, 97- 115.

Schafer, J. (1968) *Hellenistische Keramik aus Pergamon*, PF 2, Berlin.

Smetana-Scherrer, R. (1982) *Spatklasische und hellenistische Keramik*, in: *Alt-Agina II* 1.

Stucky, Rolf A. (1983) *Ras Shamra Leukos Limen. Die Nach-Ugaritishce Besiedlung von Ras Shamra*, Mission Archeologique De Ras Shamra 1, Paris.

Technau, W. (1929) “Griechische Keramik im Samischen Heraion’’ *AM* 54, 6- 64.

Tekin, Oguz. (2006) “Excavation Coins From Nagidos’’ *NAGİDOS*, (Ed.: Serra Durugönül), (baskıda).

Thompson, Homer A. (1934) “Two Centuries of Hellenenistic Pottery’’ *Hesperia* 3, 311- 476.

Tölle-Kastenbein, Renate. (1974) *Das Kastro Tagani, Die Bauten und Funde griechischer, römischer und byzantinischer Zeit, Samos XIV*, Bohn.

Waage, Frederick, O. (1948) “Hellenistic and Roman Tableware of Nort Syria’’ *Ceramics and İslamic Coins, Antioch IV, I*, Ed. Frederick, O. Waage, Princeton, 1- 60.

Watzinger, C. (1901) “Vasenfunde in Athen’’ *AM* 26,58ff.

Wintermeyer, U. (1980) “Katalog ausgewaehlter Keramik und Keinfunde’’ *IstMitt* 30, 122- 160.

Wintermeyer, U. (1984) “Bemerkungen Zur Typologie und Chronologie der hellenistisch-kaiserzeitlichen Gebrauchskeramik’’ *IstMitt* 34, 241- 259.

Vessberg, O.- Westholm, A. (1956) *The Hellenistic and Roman Period in Cyprus, The Swedish Cyprus Expedition*, Vol. IV, Part. 3.

Vogeikoff-Brogan, Natalia. (2000) ‘Late Hellenistic Pottery in Athens’ *Hesperia* 69, 293- 333.

Zoroğlu, Levent. (1994) *Kelenderis I. Kaynaklar, Kalıntılar, Buluntular*, Ankara.

Zoroğlu, Levent. (2004) ‘Hellenistic Pottery from Kelenderis’ *ΕΤ’ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΛΕΙΣΤΑ ΣΥΝΟΛΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ*, ΒΟΛΟΣ 17-23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2000, ΑΘΗΝΑ, 299- 315.

ÖZET

NAGİDOS HELLENİSTİK DÖNEM SERAMİKLERİ

Nagidos, Dağlık Kilikia’da, Anemurium’un 10 km doğusunda yer almaktadır. 1998-2002 yılları arasında burada Prof. Dr. Serra Durugönül başkanlığında kazılar yapılmıştır. Bu çalışmanın konusu Nagidos kazılarından ele geçen Hellenistik dönem seramikleridir.

Hellenistik dönem seramikleri, Nagidos Akropolünde yapılan kazılarda her noktadan ele geçmiştir. Ancak en yoğun güney yamaçta ortaya çıkarılan “Yamaç Evler” kompleksinden gelmiştir. İki tür seramik tespit edilmiştir: 1. Batı yamacı stilinde bezeli olan seramikler 2. Bezemesiz kaplar.

M.Ö. 4. yy. sonu-3. yy.ın ilk çeyreğine ait kaplar Nagidos’ta M.Ö. 333’ten sonra bir gerileme döneminin söz konusu olmadığını ortaya koymuştur. M.Ö. 3. yy.ın 2. çeyreğine ait malzeme sayısı azdır. Ancak bu döneme ait sikkeler ve mühürlü amphoralar yoğundur. M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısında ise Nagidos Hellenistik dönem seramiğinde bir patlama yaşanmıştır. Batı yamacı seramiği de M.Ö. 3. yy.ın 2. yarısına ait kaplarda tespit edilmiştir. Nagidos’ta, ithal olduğu düşünülen az miktardaki kaplar dışında, seramiklerin genelinde tespit edilen kil renkleri ve katkı maddeleri, Hellenistik dönemde yerel üretimin artış gösterdiğine işaret etmektedir. Nitekim bazı Hellenistik seramik gruplarının kil özellikleri, M.Ö. 3. yy.’da Nagidos’ta üretildiği tespit edilen mühürlü amphoralarla paralellik taşımaktadır.

Nagidos'ta seramik buluntular M.Ö. 2. yy.ın ortalarında sona ermektedir. Bu tespit, diğer buluntularla da desteklenmektedir. Buluntularla ortaya çıkan bu durum M.Ö. 2. yy. ortalarında Nagidos Akropolünün terk edildiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hellenistik seramik, Nagidos, batı yamacı seramiği, bezemesiz kaplar, form, astar, bezeme.